

KYYJÄRVEN KUNTA

TASEKIRJA

2009

1. Kunnanjohtajan katsaus	4
2. Johdanto	5
3. Kunnan hallinto.....	6
3.1 Luottamushenkilöorganisaatio	6
3.1.1. Kunnanvaltuusto	6
3.1.2. Kunnanhallitus	7
3.1.3. Lautakunnat.....	8
3.1.4. Tilintarkastus.....	8
3.2. Henkilöstöorganisaatio.....	8
3.3 Selonteko sisäisen valvonnan järjestämisestä	9
4. Kunnan talous	10
4.1. Kyyjärven kunnan tilikauden tuloksen muodostuminen ja toiminnan rahoitus.....	10
4.1.1 Tuloslaskelma ja sen tunnusluvut	10
4.1.2. Toimintakate	11
4.1.3. Verotulot 2009	11
4.1.4. Valtionosuudet 2009	11
4.1.5. Vuosikate, poistot ja tilikauden tulos.....	12
4.2. Toiminnan rahoitus	13
4.2.1. Rahoituslaskelma ja sen tunnusluvut	13
4.2.2. Investointien tulorahoitus.....	14
4.2.3 Lainojen hoito	14
4.2.4. Maksuvalmius	14
4.2.5. Rahoituksen rakenne	14
4.3. Tase ja sen tunnusluvut	15
4.3.1. Omavaraisuusaste.....	16
4.3.2. Suhteellinen velkaantuneisuus	16
4.3.3. Lainakanta.....	16
4.4. Kokonaistulot ja –menot	16
4.5 Yhteenveto	17
5.1. Kyyjärven kuntakonsernirakenne	19
5.2 Kyyjärven Kehitys Oy	20
5.3 Kyyjärven Vuokra-Asunnot Oy	20
5.4 Kiinteistö Oy Kyyjärven Liikekeskus.....	21
5.5 Kyyjärven Paletti Oy.....	22
5.6. Konsernituloslaskelma ja sen tunnusluvut.....	23
5.7. Konsernirahoituslaskelma ja sen tunnusluvut.....	24
5.8. Konsernitase ja sen tunnusluvut.....	25
6. Hallituksen esitys tilikauden tuloksen käsittelystä ja talouden tasapainottamista koskevista toimenpiteistä.....	26
7. Talousarvion toteutuminen	27
7.1. Käyttötalouden toteutuminen.....	27
7.2. Tuloslaskelman toteutuminen	28
7.3. Investointien toteutuminen.....	30
7.4. Rahoituksen toteutuminen.....	31
7.5. Toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutuminen hallintokunnittain	32
7.5.1. Hallinto- ja elinkeinopalvelut.....	32
7.5.2. Sosiaali- ja terveystaloudet	38
7.5.3. Sivistyspalvelut	40
7.5.4. Yhdyskuntapalvelut	54

8. Henkilöstötilinpäätös	63
9. Tuloslaskelma	71
10. Rahoituslaskelma	73
11. Tase	74
12. Konsernituloslaskelma	75
13. Konsernirahoituslaskelma	76
14. Konsernitase	77
15. Tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot	78
16. Tuloslaskelman liitetiedot	78
17. Taseen liitetiedot	80
18. Laskennallisesti eriytetty vesilaitos	83
19. Vakuuksia ja vastuusitoumuksia koskevat liitetiedot	84
20. Henkilöstöä koskevat liitetiedot	85
21. Omistus muissa yhteisöissä 31.12.2009	86
22. Konsernitilinpäätöksen laskentaperiaatteet	86
23. Konsernitaseen liitetiedot	87
24. Konsernin vakuuksia ja vastuusitoumuksia koskevat liitetiedot	88
25. Liitteet	89
25.1 Luettelo tilikirjoista	89
25.2. Tunnuslukujen laskentakaavat	90
25.2.1. Tuloslaskelman tunnusluvut	90
25.2.2. Rahoituslaskelman tunnusluvut	90
25.2.3. Taseen tunnusluvut	92
25.3. Yhdistelmä konsernitilinpäätöksen yhteisöistä	93
25.4. Taloushallinnon eri sovellusten yhteydet	94
26. Tilinpäätöksen allekirjoitus	95

1. Kunnanjohtajan katsaus

Kyyjärven kunnan vuotta 2009 vaalikauden alun rytminmuutos. Kariutuneen kuntaliitossuunnitelman jälkeen kunta käynnisti omat kehittämistoimet erityisesti työ- ja elinkeinopolitiikassa. Tämä tarkoitti lisämäärärahojen tarvetta, mutta myös tuloksia kunnan työttömyysasteen pienentämisessä vaikka yleinen taloudellinen tilanne heikkeni. Kyyjärven kansantaloudessa tilanne oli edelleen hyvä ja taloudellisen toimeliaisuuden voitiin katsoa kasvaneen, vaikka suurimpien vientiyritysten tilauskanta hieman heikkenikin.

Toimintavuonna 2009 käynnistettiin monta yhteistoimintaneuvottelua. Kunta päätti osallistua vuodesta 2013 alkaen ympäristöterveydenhuollon, rakennustarkastuksen ja ympäristönsuojelun yhteistoiminta-alueeseen. Kunta osallistui myös Saarijärven kaupungin sekä Kannonkosken ja Kivijärven kuntien kanssa. Edelleen kunta ehdotti yhteistyötä koko seutukunnalle työ- ja elinkeinopolitiikassa. Loppuvuonna käynnistyi keskustelu strategisen kuntajakoselvityksen tekemisestä edellisten ja Viitasaaren kaupungin kanssa, johon kunta tammikuussa 2010 päättikin osallistua. Uusi kunta voi aloittaa aikaisintaan 1.1.2012.

Vuosi 2009 oli Kyyjärven kuntataloudessa neljäs peräkkäinen hyvän toiminnallisen tuloksen vuosi. Vuosikate oli 1 191 533,46 euroa ja se riitti hyvin kattamaan poistot. Tilikauden ylijäämä oli 803 481,74 euroa. Kiitos hyvästä tuloksesta kuuluu sekä luottamushenkilöille, jotka ovat tehneet oikeansuuntaisia päätöksiä kunnan toimintamenojen hallinnassa pitämiseksi, että myös kunnan henkilöstölle, joka on tehnyt työnsä taloudelliset reunaehdot huomioiden kunnan ja kuntalaisten hyväksi.

Hyvä tulos selittyy pääosin sillä, että toimintatuotot toteutuivat arvioitua isompina ja verotulojen tuotto kasvoi arvioitua enemmän. Myös lainaa jouduttiin ottamaan huomattavasti budjetoitua vähemmän. Taloustilanteen parantamisessa riittää kuitenkin edelleen työtä, koska mm. kunnan lainamäärä on erittäin korkea ja kasvussa, jonka ohella väestön vanheneminen tulee johtamaan sosiaali- ja terveydenhuoltokustannusten nousuun tulevaisuudessa. Erityisesti myös muutotappio ja negatiivinen syntyvyysenemmyys tulee johtamaan vuosikatteen kääntymiseen negatiiviseksi seuraavan vaalikauden alussa.

Vuosi 2009 oli eräällä tavalla myös historiallinen. Kaksikymmentä vuotta palvellut Kyyjärven Kehitys oy:n toiminta lopetettiin ja kunta ryhtyi itse hoitamaan työ- ja elinkeinopolitiikkaa siihen saakka kunnes päästään yhteiseen ratkaisuun kehittämistoiminnassa.

Matti Muukkonen
kunnanjohtaja

2. Johdanto

Kunnan tilinpäätös sisältää toimintakertomuksen, talousarvion toteutumisvertailun, tilinpäätöslaskelmat ja liitetiedot, jotka laaditaan tasekirjaksi. Tilinpäätöksen laatii kunnanhallitus kolmen kuukauden kuluessa tilikauden päättymisestä. Tilinpäätöksen allekirjoittavat kunnanhallituksen jäsenet ja kunnanjohtaja.

Toimintakertomuksessa kunnanhallitus antaa selvityksen olennaisista tapahtumista kunnan toiminnassa ja taloudessa päättyneellä tilikaudella sekä selvityksen toiminnan rahoituksesta ja rahoitusasemasta. Lisäksi toimintakertomuksessa tai sen antamisen yhteydessä kunnanhallitus tekee esityksen tilikauden tuloksen käsittelystä ja talouden tasapainottamisesta.

Toimintakertomuksen sisällöstä säädetään kuntalaisissa. Lain mukaan toimintakertomuksen tulee antaa oikea ja riittävä kuva kunnan toiminnasta ja taloudesta.

Toimintakertomuksen tarkoituksena on selvittää valtuuston hyväksymien toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumista. Tavoitteiden toteutuminen esitetään sillä tasolla ja tarkkuudella kuin valtuusto on tavoitteet talousarviossa asettanut.

Tavoitteita, määrärahoja ja tuloarvioita koskevat talousarvion muutokset tulee pääsääntöisesti tuoda valtuuston päätettäväksi talousarviovuoden aikana. Käytännössä tavoitteiden toteutumisen selvittäminen saattaa kuitenkin jäädä tilinpäätöksen laadinnan yhteyteen. Tällöin poikkeamat selvitetään toteutumisvertailussa.

Kunnan tilinpäätös ja siihen sisältyvät asiakirjat ovat julkisia sen jälkeen, kun kunnanhallituksen jäsenet ja kunnanjohtaja ovat allekirjoittaneet tilinpäätöksen. Julkisia ovat tuloslaskelman, taseen ja niiden liitetietojen lisäksi myös tase-erittelyt ja liitetietojen erittelyt siltä osin kuin ne eivät sisällä salassa pidettäviä asioita.

Julkaistavassa tilinpäätöskokonaisuudessa on oltava kuntalain 68.2 §:ssä luetellut asiakirjat. Muut tilinpäätösasiakirjat kuten esimerkiksi tase-erittelyt on esitettävä pyydettyä julkisuuslain tarkoittamalla tavalla.

Kunnan tasekirja on säilytettävä pysyvästi. Muiden tilinpäätösasiakirjojen säilyttämisessä noudatetaan kirjanpitolain 2. luvun 10 §:n säädöksiä.

3. Kunnan hallinto

Kunnan hallinnosta vastaavat kunnanvaltuusto, kunnanhallitus, lautakunnat ja johtokunnat sekä viranhaltijat. Kunnan hallinnon ja taloudenhoidon tarkastavat tarkastuslautakunta ja tilintarkastaja.

3.1 Luottamushenkilöorganisaatio

3.1.1. Kunnanvaltuusto

Valtuuston jäsenet ja varajäsenet eli valtuutetut ja varavaltuutetut valitaan kunnallisvaaleissa neljäksi vuodeksi kerrallaan. Valtuusto käyttää kunnan ylintä päätösvaltaa.

26.lokakuuta 2008 pidetyissä kunnallisvaaleissa valittiin valtuusto toimikaudeksi 2009 –2012. Valtuutettujen lukumäärä Kyyjärvellä on 17.

Kunnanvaltuuston voimasuhteet

Suomen keskusta	10 valtuutettua
Kansallinen Kokoomus	3 valtuutettua
Kristillisdemokraatit	2 valtuutettua
Suomen sosiaalidemokraattinen puolue	2 valtuutettua

Kunnanvaltuuston puheenjohtajisto

Kunnanvaltuuston puheenjohtaja	Uusisalo Maija (kesk.)
Kunnanvaltuuston I varapuheenjohtaja	Niskala Tapio (kesk)
Kunnanvaltuuston II varapuheenjohtaja	Tamminen Ossi (kok.)

Kunnanvaltuuston kokoonpano ja osallistuminen kokouksiin 2009:

Uusisalo Maija	puh.joht. (kesk.)	10/10
Niskala Tapio	1.varapuh.joht. (kesk.)	10/10
Tamminen Ossi	2.varapuh.joht. (kok.)	10/10
Bergman Esa-Pekka	jäsen (kesk.)	5/10
Honkanen Jaana	jäsen (kesk.)	9/10
Humalajoki Johanna	jäsen (kesk.)	9/10
Huumarkangas Jouko	jäsen (kesk.)	10/10
Kainu Lasse	jäsen (kd.)	10/10
Lahtinen Lauri	jäsen (kd.)	10/10
Lampila Tapani	jäsen (kesk.)	10/10
Lautanen Jari	jäsen (sd.)	9/10
Paananen Rauno	jäsen (sd.)	10/10
Peltola Juha	jäsen (kok.)	7/10
Salama Tapio	jäsen (kesk.)	10/10
Saukko Jouni	jäsen (kok.)	8/10
Tamminen Raimo	jäsen (kesk.)	9/10
Viiru Kauno	jäsen (kesk.)	9/10

Varavaltuutetut

Alanen Dagmar	varajäsen (sd.)	0/10
Isoniemi Mika	varajäsen (kesk.)	0/10
Kantonen Jari	varajäsen (kok.)	3/10
Koivisto Erkki	varajäsen (kok.)	1/10
Korpeinen Arja	varajäsen (sd.)	1/10
Kotanen Helmi	varajäsen (kesk.)	1/10
Kotanen Pirkko	varajäsen (kok.)	1/10
Pölkki Mauri	varajäsen (kesk.)	4/10
Tamminen Matti	varajäsen (kd.)	0/10
Uusimäki Marjatta	varajäsen (kd.)	0/10

Kunnanvaltuusto piti vuoden 2009 aikana 10 kokousta ja käsitteli 97 pykälää.

3.1.2. Kunnanhallitus

Kunnanhallitus vastaa kunnan hallinnosta ja talouden hoidosta. Kunnanhallitus valmistelee kaikki valtuuston käsittelyyn menevät asiat ja se valvoo kunnan etua ja edustaa kuntaa sekä käyttää kunnan puhevaltaa. Kunnanhallituksen tehtävänä on myös antaa lisäohjeistusta mm. talousarvion täytäntöön panosta, saatavien perinnästä ja sisäisestä valvonnasta.

Kyyjärven kunnanhallituksessa on yhdeksän (9) jäsentä ja yhdeksän (9) henkilökohtaista varajäsentä.

Kunnanhallituksen voimasuhteet

Suomen keskusta	5 jäsentä
Kansallinen Kokoomus	2 jäsentä
Kristillisdemokraatit	1 jäsentä
Suomen sosiaalidemokraattinen puolue	1 jäsentä

Kunnanhallituksen puheenjohtajisto

Kunnanhallituksen puheenjohtaja	Huumarkangas Jouko (kesk.)
Kunnanhallituksen varapuheenjohtaja	Viiru Kauno (kesk.)

Kunnanhallituksen jäsenet ja osallistuminen kokouksiin:

Huumarkagas Jouko	puh.joht.(kesk.)	19/20
Viiru Kauno	varapuheenjohtaja (kesk.)	18/20
Honkanen Jaana	jäsen (kesk.)	17/20
Humalajoki Johanna	jäsen (kesk.)	16/20
Härkönen Tuula	jäsen (kesk.)	18/20
Kotanen Pirkko	jäsen (kok.)	19/20
Lahtinen Lauri	jäsen (kd.)	18/20
Lautanen Jari	jäsen (sd.)	18/20
Saukko Jouni	jäsen (kok.)	15/20

Kunnanhallituksen varajäsenet

Bergman Esa-Pekka	varajäsen (kesk.)	2/20
Halmesaari Aira	varajäsen (sd.)	1/20

Honkonen Sanna	varajäsen (kesk.)	3/20
Kotanen Helmi	varajäsen (kesk.)	1/20
Lahti Kalevi	varajäsen (kd.)	1/20
Lampila Tapani	varajäsen (kesk.)	1/20
Paananen Rauno	varajäsen (sd.)	2/20
Peltola Juha	varajäsen (kok.)	3/20
Suuniittu Maija	varajäsen (kesk.)	2/20

Vanha kunnanhallitus kokoontui 19.1.2010, jonka jälkeen uusi kunnanhallitus jatkoi ja piti vuoden aikana 20 kokousta, kaiken kaikkiaan kunnanhallitus käsitteli 333 pykälää.

3.1.3. Lautakunnat

Kyyjärven kunnassa toimi vuonna 2009 kolme (3) lautakuntaa. Niiden tehtävänä on huolehtia oman toimialansa toiminnan ja talouden johtamisesta sekä valtuuston asettamien tavoitteiden toteuttamisesta. Lautakunnissa on jäseninä kaikkiaan

Lautakunta	Jäsenmäärä
Tarkastuslautakunta	4 jäsentä + 4 varajäsentä
Keskusvaalilautakunta	5 jäsentä + 5 varajäsentä
Sivistyslautakunta	9 jäsentä + 9 varajäsentä

3.1.4. Tilintarkastus

Vastuulliseksi tilintarkastusyhteisöksi on kunnanvaltuusto valinnut KPMG Julkishallinnon Palvelut Oy, tarkastustyön suoritti JHTT Aatos Mäkelä.

Kunnanvaltuuston toimikausille 2009-2012 valitsemaan tarkastuslautakuntaan kuuluvat Lasse Kai-nu puh.joht. ja jäseninä Tuula Lillvis, Katriina Oinonen ja Raimo Tamminen.

3.2. Henkilöstöorganisaatio

Kyyjärven kunnan palveluksessa oli vuoden 2009 aikana vakinaisessa virka- tai työsuhteessa yhteensä 40,2 henkilöä. Sijaisia ja määräaikaisissa työsuhteissa oli 12. Henkilöstön määrä väheni 25,79 henkilötyövuotta.

Eri hallinnon aloille jakautuminen oli seuraava

	Sosiaali- ja terveyspalv.	Sivistyspalvelut	Yhdyskunta-palvelut	Hall- ja elinkeino-palvelut	Yhteensä
Vakinaiset	0	21,25	9,8	9,15	40,2
Sijaiset ja määräaikaiset	0	11	-	1	12
Yhteensä	0	32,25	9,8	10,15	52,2

3.3 Selonteko sisäisen valvonnan järjestämisestä

Kunnan sisäinen valvonta on järjestetty linjaorganisaationa. Kunnanvaltuuston alaisuudessa toimiva kunnanhallitus valvoo kunnan viranhaltijajohtoa. Kunnassa on viime vuosina pyritty eriyttämään poliittinen ja operatiivinen organisaatio, jolloin viranhaltijaorganisaation valvonta on kunnanjohtajan vastuulla. Kunnanjohtaja on hyväksynyt alaistensa laskut ja hänen laskunsa on hyväksynyt kunnanhallituksen puheenjohtaja. Osastopäälliköt ja tulosaluevastaavat ovat hyväksyneet alaistensa laskut. Aikaisempi käytäntö, jossa osastopäälliköiden sijaiset hyväksyivät esimiestensä laskut, on purettu.

Kunnassa on vuonna 2007 hyväksytty sisäisen valvonnan ohje (Khall 19.3.2007 § 64, liite 64:1). Tämä ohje tullaan tarkistamaan kesän 2009 aikana tarkistettaessa muukin kunnan hallintoon kuuluva oma normisto.

Säännösten, määräysten ja päätösten noudattaminen

Sisäisen valvonnan toiminnassa ei ole havaittu puutteita kertomusvuonna. Lähtökohtaisesti voidaan sanoa hyvän hallinnon -vähimmäisedellytysten täytyvän selvästi. Hallinnon julkisuuden osalta kunta on kehittänyt toimintaansa luoden avoimuutta päätöksentekoonsa joskin edelleen kehitettävää löytyy sekä päätöksistä ja niiden valmistelusta tiedottamisessa että asiakirjajulkisuuden järjestämisessä. Tilanne helpottuu vuonna 2010 käyttöön otettavalla asianhallintajärjestelmällä, jonka kautta esityslistat ja pöytäkirjat ovat kuntalaisten saatavilla. Lisäksi avoimuutta on lisätty avaamalla kunnanvaltuuston iltakoulut julkisiksi. Kunnanvaltuustojen kokoukset aiemman radiolähetyksen lisäksi on päätetty myös videoida verkossa. Tulevaisuudessa pohdintaan on syytä laittaa se, voitaisiinko myös kunnanhallituksen ja muiden toimielinten kokoukset avata yleisölle edes osittain, kun kunta-laki tämän mahdollisuuden suo.

Kertomusvuoden aikana kunta on ollut vastaajana tuomioistuimessa: Oy Auditor Ab kuitenkin perui hakemuksensa markkinaoikeuteen. Kunta itse on ollut asianosaisena hallintoprosessissa koskien Jyväskylän kaupungin pelastusalan eläkemaksuja. Virheitä viranhoidossa ei ole havaittu.

Kunnanhallinnolle asetetut taloudelliset tavoitteet ovat toteutuneet. Tilinpäätösaineisto ei sisällä olennaisia poikkeamia määrärahoista.

Riskienhallinnan järjestäminen

Kunnan omaisuus on vakuutettu ja ne tarkistetaan määräajoin. Riskienkartoitusta ei ole edelleenkään tehty.

Omaisuuksien hankinnan, luovutuksen ja hoidon valvonta

Omaisuuksia on myyty tarjousten perusteella. Tarvittaessa kunta on hankkinut lainhuudon. Kuntakonsernin sisällä Kyyjärven Kehitys oy on myynyt Kulmala-nimisen tontin Kyyjärven kunnalle ennen lopettamistaan. Kyyjärven Kehitys on selvitystilan jälkeen purettu ja sen varat ovat siirtyneet alkuvuonna 2010 omistajalle.

Sopimustoiminta

Voimassa olevat sopimukset on koottu ajantasaiseksi kokoelmaksi. Sopimushallintaohjelmisto otetaan käyttöön keväällä 2010. Kuntakonserniin kuuluvien tytäryhtiöiden osalta vuonna 2009 on muodostettu ostopalvelusopimukset, joilla tytäryhtiöt on sidottu tiiviimmin kunnanorganisaatioon val-

tuuston tekemien linjausten mukaisesti. Tältä osin kunnassa on aloitettu kiinteistöhallinnan uudelleen organisointi.

4. Kunnan talous

4.1. Kyyjärven kunnan tilikauden tuloksen muodostuminen ja toiminnan rahoitus

Kunnan tilikauden tuloksen muodostumista kuvataan yleisesti tuloslaskelman sekä sen tunnuslukujen avulla. Tuloslaskelmassa osoitetaan tulorahoituksen riittävyys palvelujen järjestämisestä aiheutuviin kustannuksiin.

Tuloslaskelman välituloksia ovat toimintakate, vuosikate ja tilikauden tulos. Seuraavalla sivuilla esitettävät Kyyjärven kunnan välitulokset ja tunnusluvut on laskettu kunnan ulkoisesta tuloslaskelmasta, josta kunnan sisäiset erät on eliminoitu.

4.1.1 Tuloslaskelma ja sen tunnusluvut

	1.1.-31.12.2009	1.1.-31.12.2008
	1 000 euroa	1 000 euroa
Toimintatuotot	1 267	1 544
Valmistus omaan käyttöön	16	41
Toimintakulut	-8 717	-8 647
Toimintakate	-7 434	-7 062
Verotulot	4 069	3 938
Valtionosuudet	4 371	4 230
Rahoitustuot. ja -kulut		
Korkotuotot	177	142
Muut rahoitustuotot	173	32
Korkokulut	-154	-219
Muut rahoituskulut	-10	-232
Rah.tuot. ja -kulut yht.	186	-277
Vuosikate	1 192	829
Poistot ja arvonalentumiset		
Sumu-poistot	-388	-348
Arvonalentumiset		
Satunn. tuotot ja kulut		
Satunnaiset kulut	0	
Satunn. tuot. ja kulut yht.	0	0
Tilikauden tulos	804	481
Poistoeron muutos		
Varausten muutos		
Rahastojen muutos		
Tilik. yli-/alijäämä	804	481

Tuloslaskelman tunnusluvut

Toimintatuotot/toimintakulut %	14,56 %	17,94 %
Vuosikate/Poistot, %	307,22 %	238,21 %
Vuosikate, euroa/asukas	775 €	532 €
Asukasmäärä	1536	1558

4.1.2. Toimintakate

Toimintakate on toimintatuottojen ja kulujen erotus. Se kertoo kuinka paljon toimintamenoista jää katettavaksi verotuloilla ja valtionosuuksilla.

Toimintatuotot muodostuvat kunnan tuottamista suoritteista ulkopuolisilta saaduista tuotoista. Tällaisia ovat mm. kunnan saamat tulot tavaroista ja palveluksista sekä kunnan liiketoiminnan (mm. vesi- ja energiahuoltotoiminta) suoritteista perimät korvaukset. Toimintatuotoiksi kirjataan myös korvaukset suoritteista, jotka kunta on valtion toimeksiannosta tuottanut ja luovuttanut kolmannelle osapuolelle. Toimintatuottoihin sisällytetään myös kunnan perimät asiakasmaksut kuten päivähoiton maksut.

Toimintatuottoja ovat myös kunnan saamat tuet, avustukset ja muut tulonsiirrot valtiolta. Tällaisia Kyyjärven kunnan saamia korvauksia ovat mm. työllistämistuki ja kansaneläkelaitoksen korvaukset kunnalle oman henkilöstön työterveyshuollon järjestämisestä. Lisäksi toimintatuottoihin sisältyvät myös vuokratuotot, elatustukimaksut elatusvelvollisilta ja olennaiset käyttöomaisuuden myyntivoitot.

Kyyjärven kunnan toimintakulut muodostuvat henkilöstökuluista, tavaroiden ja palveluiden ostoista ja kunnan kotitalouksille ja yhteisöille myöntämistä avustuksista.

Kyyjärven kunnan toimintatuotot olivat vuonna 2009 yhteensä 1 266 879 euroa, jossa oli laskua noin 17,94 % edellisestä vuodesta. Toimintakulut nousivat edellisvuodesta 70 214 euroa 8 717 197 euroon (0,81 %). Näin ollen toimintakate huononi 371 765 euroa ja oli -7 434 202 euroa.

4.1.3. Verotulot 2009

Kyyjärven kunnan verotulot nousivat edellisvuodesta 130 639 euroa 4 068 604 euroon (+3,32 %) . Kunnallisverotuotto nousi 142 976 euroa ja kiinteistöverotuotto 5 148 euroa. Yhteisöverotuotto las-
ki 17 485 euroa.

4.1.4. Valtionosuudet 2009

Kyyjärven kunnan saamat valtionosuudet olivat 4 371 360 euroa (+3,33 %). Valtionosuudet nousi-
vat edellisvuoteen verrattuna 140 857 euroa. Kyyjärven kunta ei hakenut v. 2009 harkinnanvaraista rahoitusavustusta (v. 2005 119.000 € ja v. 2006 132.000 €).

VEROTULOT 2009

	Talousarvio	Ta-muutos	Talousarvio muutoksen jälk	Toteutuma	Poikkeama
Tulovero	2 850 000,00	0,00	2 850 000,00	3 287 008,93	437 008,93
Yhteisövero	600 000,00	0,00	600 000,00	604 204,77	4 204,77
Kiinteistövero	165 000,00	0,00	165 000,00	177 390,70	12 390,70
VEROTULOT YHTEENSÄ	3 615 000,00	0,00	3 615 000,00	4 068 604,40	453 604,40
	Tulovero%			Tulovero%	
Verovuosi 1997	18,5		Verovuosi 2005	18,5	
Verovuosi 1998	18,5		Verovuosi 2006	19,0	
Verovuosi 1999	18,5		Verovuosi 2007	19,0	
Verovuosi 2000	18,5		Verovuosi 2008	19,0	
Verovuosi 2001	18,5		Verovuosi 2009	19,0	
Verovuosi 2002	18,5		Verovuosi 2010	19,0	
Verovuosi 2003	18,5		Verovuosi 2011		
Verovuosi 2004	18,5		Verovuosi 2012		

VALTIONOSUUDET 2009

	Talousarvio	Ta-muutos	Talousarvio muutoksen jälk	Toteutuma	Poikkeama
Yleinen valtionosuus	292 000,00	0,00	292 000,00	350 460,00	58 460,00
Sos.- ja ter.huollon valt.osuus	3 405 000,00	0,00	3 405 000,00	3 424 717,00	19 717,00
Opetus- ja kult.toimen valt.osuus	535 000,00	0,00	535 000,00	596 183,00	61 183,00
Harkinnanvarainen rah.avustus	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
VALTIONOSUUDET YHT.	4 232 000,00	0,00	4 232 000,00	4 371 360,00	139 360,00

4.1.5. Vuosikate, poistot ja tilikauden tulos

Vuosikate osoittaa tulorahoituksen, joka jää käytettäväksi investointeihin, sijoituksiin ja lainan lyhennyksiin. Vuosikate on keskeinen kateluku arvioitaessa kunnan tulorahoituksen riittävyttä. Tulorahoituksen riittävyden arvioinnissa on vakiintunut tunnusluku, joka osoittaa vuosikatteen prosenttiosuuden poistoista. Perusoletus on, että mikäli vuosikate on siitä vähennettävien käyttöomaisuuden poistojen suuruinen kunnan tulorahoitus on riittävä.

Kyyjärven kunnan tulorahoitus on vuosikatteella mitattuna ylijäämäinen. Vuosikate parani edelliseen vuoteen verrattuna 362 865 euroa.

Tilikauden tulos on tilikaudelle jaksotettujen tulojen ja menojen erotus, joka lisää tai vähentää kunnan omaa pääomaa. Kyyjärven kunnan vuoden 2009 tilikauden tulokseksi kirjattiin 803 481,74 euroa.

4.2. Toiminnan rahoitus

Toiminnan rahoitusta tilikauden aikana tarkastellaan rahoituslaskelman ja siitä laskettavien tunnuslukujen avulla. Rahoituslaskelmassa osoitetaan, miten investoinnit ja lainanlyhennykset tulo-rahoituksen lisäksi muutoin rahoitetaan. Rahoituslaskelman keskeisimpiä tunnuslukuja ovat investointien tulo-rahoitus, lainanhoitokate sekä kassan riittävyys.

4.2.1. Rahoituslaskelma ja sen tunnusluvut

	2009	2008
	<i>1 000 €</i>	<i>1 000 €</i>
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	1 192	829
Satunnaiset erät	0	0
Tulo-rahoituksen korjausevät	-3	135
	1 189	964
Investointien rahavirta		
Investointimenot -	-936	-1 319
Rahoitusosuudet investointimenoihin +	203	448
Pysyvien vastaavien hyöd. luovutustulot +	11	251
	-722	-620
Toiminnan ja investointien rahavirta	467	344
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäykset-	0	0
Antolainasaamisten vähennykset+	178	29
	178	29
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys+	1 300	400
Pitkäaikaisten lainojen vähennys-	-1 577	-977
Lyhytaikaisten lainojen muutos (lis/väh +/-)	0	0
	-277	-577
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimintakassojen varojen ja pääomien muutos	0	0
Vaihto-omaisuuden muutos	0	0
Saamisten muutos	219	-96
Korottomien velkojen muutos	-273	186
	-54	90
Rahoituksen rahavirta	-153	-458
Rahavarojen muutos	314	-114
Rahavarojen muutos		
Rahavarat 31.12.	4 725	4 410
Rahavarat 1.1.	-4 411	-4 524
	314	-114
RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT		
Investointien tulo-rahoitus, %	162,6	95,2
Pääomamenojen tulo-rahoitus, %	55,9	45,6
Lainanhoitokate	0,78	0,88
Kassan riittävyys, pv	151,6	141,4
Asumismäärä	1536	1558

4.2.2. Investointien tulorahoitus

Kyyjärven kunnan vuoden 2009 investoinnit olivat 935 775 euroa ja investoinnit rahoitettiin kertomusvuonna käyttötuloilla, rahoitusosuuksilla ja lainalla.

4.2.3 Lainojen hoito

Kunnan tulorahoituksen riittävyyttä vieraan pääoman korkojen ja lyhennysten maksuun kuvataan yleisesti lainanhoitokatteella. Tulorahoitus riittää lainojen hoitoon, jos tunnusarvo on 1 tai tätä suurempi. Kyyjärven kunnan lainanhoitokate oli kertomusvuonna 0,78.

4.2.4. Maksuvalmius

Kyyjärven kunnan maksuvalmius parani hieman edellisvuodesta ja sitä voidaan pitää laskennallisesti hyvänä. Kyyjärven kunnan kassavarat riittävät noin 152 päivän kassasta maksuihin.

4.2.5. Rahoituksen rakenne

Kunnan rahoituksen rakennetta kuvataan taseen ja siitä laskettavien tunnuslukujen avulla. Rahoitusasemassa tilikauden aikana tapahtuneet muutokset kuten sijoitukset, pääoman lisäykset ja palautukset käyvät ilmi rahoituslaskelmassa.

Yleisimmin käytettyjä taseen tunnuslukuja ovat kunnan omavaraisuuden, suhteellisen velkaantuneisuuden ja asukaskohtaisen lainamäärän tunnusluvut.

4.3. Tase ja sen tunnusluvut

VASTAAVA	31.12.2009	31.12.2008	VASTATTAVA	31.12.2009	31.12.2008
PYSYVÄT VASTAAVAT	1 000	1 000	OMA PÄÄOMA	1 000	1 000
Aineettomat hyödykkeet			Peruspääoma	5 471	5 471
Muut pitkävaikutteiset menot	130	140	Muut omat rahastot	16	16
	130	140	Edellisten tilikausien yli-/alijäämä	2 604	2 124
			Tilikauden yli-/alijäämä	804	481
				8 895	8 092
Aineelliset hyödykkeet					
Maa- ja vesialueet	1 193	1 183			
Rakennukset	2 753	2 599			
Kiinteät rakenteet ja laitteet	1 441	1 398			
Koneet ja kalusto	403	70			
Ennakkomaksut ja kesken- eräiset hankinnat	138	514			
	5 928	5 764	PAKOLLISET VARAUKSET		
			Muut pakolliset varaukset	228	233
				228	233
Sijoitukset			TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT		
Osakkeet ja osuudet	3 109	2 931	Valtion toimeksiannot	41	56
Muut lainasaamiset	356	533	Muut toimeksiantojen pääomat	4	3
	3 465	3 464		45	59
TOIMEKSIANTOJEN VARAT			VIERAS PÄÄOMA		
Valtion toimeksiannot	39	53	Pitkäaikainen		
Muut toimeksiantojen varat	3	3			
	42	56	Lainat rahoitus- ja vak.laitoksilta	3 439	3 565
VAIHTUVAT VASTAAVAT			Lainat julkisyhteisöiltä	51	51
Vaihto-omaisuus			Lainat muilta luotonantajilta	51	177
Valmiit tuotteet	0	0			
	0	0			
Lyhytaikaiset saamiset					
Myyntisaamiset	209	225			
Muut saamiset	128	323	Lyhytaikainen		
Siirtosaamiset	55	64	Lainat rahoitus- ja vak.laitoksilta	1 185	1 209
	392	612	Lainat julkisyhteisöiltä	0	0
Rahoitusomaisuusarvopaperit			Saadut ennakot	0	0
Osakkeet ja osuudet	1 447	1 164	Ostovelat	506	594
Joukkovelkakirjalainasaamiset	3 228	3 173	Siirtovelat	235	78
	4 675	4 337	Muut lyhytaikaiset velat	47	388
Rahat ja pankkisaamiset	50	73		1 973	2 269
VASTAAVAA	14 682	14 446	VASTATTAVAA	14 682	14 446

TASEEN TUNNUSLUVUT

Omavaraisuusaste,%	61 %	56 %
Suhteellinen velkaantuneisuus-%	52 %	62 %
Kertynyt ylijäämä,1000€	3 408	2 605
Kertynyt ylijäämä,€/asukas	1 701	1 672
Lainat, €/asukas	3 076	3 210
Lainakanta 31.12., 1000 €	4 725	5 002
Lainasaamiset 31.12., 1000 €	356	533
Asukasmäärä 31.12.	1536	1558

4.3.1. Omavaraisuusaste

Omavaraisuusaste lasketaan kunnan oman pääoman ja varausten suhteena taseen loppusummasta. Tunnusluku kertoo kunnan vakavavaisuudesta ja kyvystä selvittää sitoumuksistaan pitkällä tähtäimellä.

Kyyjärven kunnan vuoden 2009 tilinpäätöksessä omavaraisuusaste oli 61 prosenttia. Omavaraisuusaste parani edellisvuodesta 5 prosenttiyksikköä.

4.3.2. Suhteellinen velkaantuneisuus

Suhteellinen velkaantuneisuus kertoo kuinka paljon kunnan käyttötuloista tarvittaisiin vieraan pääoman takaisin maksuun. Mitä pienempi suhteellisen velkaantuneisuuden tunnusluvun arvo on, sitä paremmat mahdollisuudet kunnalla on selviytyä velan takaisinmaksusta tulorahoituksella.

Kyyjärven kunnan suhteellinen velkaantuneisuus oli vuoden 2009 tilinpäätöksessä 52 prosenttia. Se pieneni 10 %-yksikköä edellisvuodesta.

4.3.3. Lainakanta

Kyyjärven kunnan lainamäärä oli vuoden 2009 lopussa yhteensä 4 725 204 euroa eli 3 076 euroa asukasta kohden. Lainakanta pieneni edellisvuodesta n. 276 797 euroa.

4.4. Kokonaistulot ja -menot

TULOT	<i>1000 euroa</i>	<i>%</i>	MENOT	<i>1000 euroa</i>	<i>%</i>
VAR SINAINEN TOIMINTA			VAR SINAINEN TOIMINTA		
Toimintatuotot	1 266,9	10,8	Toimintakulut	8 717,1	76,6
Verotulot	4 068,6	34,6	- valmistus omaan käyt	-16,1	-0,1
Valtionosuudet	4 371,3	37,2	Korkokulut	154,5	1,4
Korkotuotot	176,6	1,5	Muut rahoituskulut	9,7	0,1
Muut rahoitustuotot	173,3	1,5	Satunnaiset kulut	0,0	0,0
Satunnaiset tuotot	0,0	0,0	Tulorah.korjause rat	0,0	0,0
Tulorah.korjause rat	2,1	0,0	+/- pakoll.varausten muutos	4,6	0,0
- käyttöom.myyntivoitot	0,0	0,0	- käyttöom.myyntitappiot	0,0	0,0
INVESTOINNIT			INVESTOINNIT		
Rahoitusosuudet inv.	202,9	1,7	Käyttöomaisuusinvestoinnit	935,8	8,2
Käyttöom.myyntitulot	10,6	0,1	RAHOITUSTOIMINTA		
RAHOITUSTOIMINTA			Antolainasaam.lisäykset	0,0	0,0
Antolainasaam.vähennys	177,9	1,5	Pitkäaik.lainojen vähennys	1 577,0	13,9
Pitkäaik.lainojen lisäys	1 300,0	11,1	Lyhytaik.lainojen vähennys	0,0	0,0
Lyhytaik.lainojen lisäys	0,0	0,0	Oman pääoman vähennys	0,0	0,0
Oman pääoman lisäykset	0,0	0,0	Kokonaismenot yhteensä	11 382,6	100,0
Kokonaistulot yhteensä	11 750,2	100,0			
Täsmäytys					
Tulot	11 750,2				
Menot	-11 382,6	367,6			
Rahoituslaskelmasta:					
Muut maksuvalmiuden muutokset	-53,5				
Kassavarojen muutos	-314,1	-367,6			

4.5 Yhteenveto

Kyyjärven kunnan nettomenot nousivat kertomusvuonna 5,26 prosenttia edellisvuodesta. Ulkoiset toimintamenot lisääntyivät 0,8 prosenttia. Ulkoiset toimintatulot laskivat -17,9 prosenttia vuoden 2008 tasosta. Voimakas tulojen lasku johtuu SoTeen siirtymisestä.

Vuoden 2010 talousarvio on laadittu syksyllä 2009 tehdyn vuoden 2009 tilinpäätösarvion perusteella. Lopullinen tilinpäätös muodostui tuolloin laaditun arvion mukaiseksi. Vuodelle 2010 laadittua talousarviota jouduttiin alkuvuodesta 2010 tarkistamaan valtionosuuksien osalta. On kuitenkin syytä tiedostaa, ettei kunnan nykyinen rahoituspohja edelleenkään kestä sinänsä kunnan normaaliin toimintaan kuuluvia ennakoimattomia menoeria.

Taloudellisen taantumana vuoksi on kuitenkin 2010 edelleen seurattava verotulojen kertymiä erityisen tarkasti.

YHTEENMETO MÄÄRÄRAHOJEN JA TULOARMOIDEN TOTEUTUMISESTA

Bruttomääräraha-tulot

V-kunnanvaltuustotaso

		MENOT					TULOT				
		TA 2009	TAMMUKOS	JÄLKEEN	TP 2009	POIKK	TA 2009	TAMMUKOS	JÄLKEEN	TP 2009	POIKK
SÄÖLUSLUSO											
Yleishallinto	V	455 885	-2 000	453 885	460 176	6 291	10 050	0	10 050	39 229	29 179
Elinkeinpalvelut	V	285 775	47 850	333 625	314 761	-18 864	223 120	20 000	243 120	233 817	-9 303
Maasautopalvelut	V	36 725	0	36 725	26 135	-10 590	0	0	0	0	0
Ruokapalvelut	V	323 767	0	323 767	324 480	713	332 260	0	332 260	326 599	-5 661
Hall- ja elinkeinopalvelut		1 102 152	45 850	1 148 002	1 125 552	-22 450	565 430	20 000	585 430	599 646	14 216
Sosiaalihalinto		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Sosiaalityö		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Lapsi- ja perhepalvelut		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Vanhuspalvelut		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Vammais- ja palvelut		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Toimintudunva		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Terveyspalvelut		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Sosiaali- ja terveyspalvelut	V	4 573 967	0	4 573 967	4 677 363	103 396	500	0	500	13 421	12 921
Koulutuspalvelut	V	1 713 155	-23 600	1 689 555	1 635 419	-54 136	35 500	0	35 500	38 878	3 378
Kirjasto- ja kulttuuripalvelut	V	116 095	0	116 095	111 030	-5 065	1 600	0	1 600	1 816	216
Vapaa- aikapalvelut	V	109 790	0	109 790	109 758	-32	0	0	0	2 800	2 800
Päivähoitopalvelut	V	400 395	23 600	423 995	442 860	18 865	45 500	0	45 500	53 336	7 836
Sivistyspalvelut yhteensä		2 339 435	0	2 339 435	2 299 058	-40 377	82 600	0	82 600	96 829	14 229
Tekniset palvelut	V	276 320	-11 300	265 020	257 125	-7 895	17 700	0	17 700	5 091	-12 609
Tilapalvelut	V	773 272	12 900	786 172	783 629	-2 543	810 514	0	810 514	844 492	33 978
Liiketoimet	V	259 855	0	259 855	298 890	39 035	499 940	0	499 940	498 296	-1 644
Rakentamis- ja ympäristöpalvelut	V	85 816	-8 450	77 366	63 917	-13 449	16 500	0	16 500	13 556	-2 944
Yrityskuntapalvelut		1 385 263	-6 850	1 378 413	1 403 551	15 138	1 344 654	0	1 344 654	1 361 435	16 781
KAYTTOTALOUSOSA		9 410 817	39 000	9 449 817	9 505 533	55 716	1 993 184	20 000	2 013 184	2 071 330	58 146

		MENOT					TULOT				
		TA 2009	TAMMUKOS	JÄLKEEN	TP 2009	POIKK	TA 2009	TAMMUKOS	JÄLKEEN	TP 2009	POIKK
Tulosalue											
Vaa- ja vesialue	V	0	21 000	21 000	22 982	1 982	0	0	0	10 660	10 660
Kirkonkylän vesilinjat	V	5 000	11 000	16 000	3 808	-12 192	0	0	0	0	0
Sivukylän vesilinjat	V	5 000	17 000	22 000	12 372	-9 628	0	0	0	0	0
Kirkonkylän viemäriinjat	V	15 000	12 000	27 000	14 557	-12 443	0	0	0	0	0
Kotkemienniemäriinjat	V	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Betsetin teol.al.viemäriinjat	V	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Vuotovesien vähentäminen	V	15 000	0	15 000	9 480	-5 520	0	0	0	0	0
Jäteveden puhdistamo	V	420 000	0	420 000	453 595	33 595	200 000	0	200 000	202 934	2 934
Kaukolämpöinjat	V	36 000	0	36 000	0	-36 000	0	0	0	0	0
Muut oskkeet ja osuudet	V	0	5 040	5 040	5 630	590	0	0	0	0	0
Paletin rahoitusvastike	V	230 000	0	230 000	170 649	-59 351	0	0	0	0	0
Paletin muutostyöt	V	10 000	0	10 000	0	-10 000	0	0	0	0	0
Paletin kehittäminen	V	0	4 533	4 533	4 533	0	0	0	0	0	0
As Oy Lintupuisto	V	2 000	0	2 000	2 216	216	0	0	0	0	0
Kotkemienniemäri rakent.	V	16 000	-7 000	9 000	0	-9 000	0	0	0	0	0
Tievalistus	V	50 000	0	50 000	38 974	-11 026	0	0	0	0	0
Ohrasaarentie	V	5 000	0	5 000	9 913	4 913	0	0	0	0	0
Koskiniemäri	V	0	7 000	7 000	0	-7 000	0	0	0	0	0
Veneväkämän rakentaminen	V	50 000	0	50 000	8 987	-41 013	25 000	0	25 000	0	-25 000
Urheilukentän kumostaminen	V	5 000	-5 000	0	0	0	0	0	0	0	0
Harsunkarkean kurttraadin kunnostus	V	0	5 000	5 000	4 022	-978	0	0	0	0	0
Seutuverkko	V	4 000	0	4 000	4 075	75	0	0	0	0	0
Aik-yhteistyö	V	10 000	0	10 000	10 222	222	0	0	0	0	0
Kirjaston hyllyt	V	10 000	0	10 000	9 724	-276	0	0	0	0	0
Päiväkodin wc-tilojen kumostus	V	8 000	0	8 000	0	-8 000	0	0	0	0	0
Opetuskeittiön peruskorjaus	V	20 500	0	20 500	47 784	27 284	0	0	0	0	0
Kiviraman peruskorjaus	V	510 000	0	510 000	102 331	-407 669	0	0	0	0	0
Alakoulun ja kirjaston pysäköinti	V	4 700	0	4 700	0	-4 700	0	0	0	0	0
INVESTOINTIOSA		1 431 200	70 573	1 501 773	935 854	-565 919	225 000	0	225 000	213 594	-114 006
Verdtulot	V	0	0	0	0	0	3 615 000	0	3 615 000	4 068 604	453 604
Valtionosuudet	V	0	0	0	0	0	4 232 000	0	4 232 000	4 371 360	139 360
Korktulot	V	0	0	0	0	0	17 300	0	17 300	176 666	159 366
Muut rahoitustulot	V	0	0	0	0	0	214 310	0	214 310	230 540	16 230
Korkmenot	V	250 000	0	250 000	154 538	-95 462	0	0	0	0	0
Muut rahoitusmenot	V	42 510	0	42 510	66 896	24 386	0	0	0	0	0
Käyttöönmyyntitappio/voitot	V	0	0	0	-2 187	-2 187	0	0	0	0	0
TULOSLASKELMAOSA		292 510	0	292 510	219 247	-71 076	8 078 610	0	8 078 610	8 847 171	768 561
Antolainojen väentymys	V	0	0	0	0	0	33 600	0	33 600	177 918	144 318
Antolainojen Isäys	V	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Pitkäaik. lainojen väentymys	V	810 000	0	810 000	1 577 048	767 048	0	0	0	0	0
Pitkäaik. lainojen Isäys	V	0	0	0	0	0	1 500 000	0	1 500 000	1 300 000	-200 000
Pakollinen varaus	V	0	0	0	4 611	4 611	0	0	0	0	0
Rahaton muutos	V	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Vaikutus maksuvalm	V	0	0	0	367 719	367 719	0	0	0	0	0
RAHOITUSOSA		810 000	0	810 000	1 949 378	1 139 378	1 533 600	0	1 533 600	1 477 918	-55 682
YHTEENSÄ		11 944 527	109 573	12 054 100	12 610 012	558 039	11 830 394	20 000	11 850 394	12 610 012	759 619

5. Kuntakonsernin talous

Kuntakonsernilla tarkoitetaan kunnan ja yhden tai useamman muun yhteisön muodostamaa taloudellista kokonaisuutta, jossa kunnalla yksin tai yhdessä muiden kuntakonserniin kuuluvien yhteisöjen kanssa on määräämisvalta yhdessä tai useammassa yhteisössä.

Kunnan tytäryhteisöllä tarkoitetaan sellaista kirjanpitovelvollista, jossa kunnalla on määräämisvalta. Määräämisvaltasuhde voi perustua myös siihen, että tytäryhteisöllä yksin tai yhdessä muiden tytäryhteisöjen kanssa on määräämisvalta toisessa yhteisössä.

Kirjanpitolain nojalla kunnalla on määräämisvalta muussa yhteisössä, kun sillä on

- enemmän kuin puolet kaikkien osakkeiden, jäsenosuuksien tai yhtiöosuuksien tuottamasta äänimäärästä
- yhtiöjärjestyksen, yhtiösopimuksen tai niihin verrattavien sääntöjen nojalla oikeus nimittää enemmistö yhteisön hallituksen tai vastaavan toimielimen jäsenistä taikka enemmistö sellaisen toimielimen jäsenistä, joka nimittää hallituksen tai
- sopimuksen perusteella edellä selostettua vastaava määräämisvalta.

Kuntayhtymä kuuluu kuntakonserniin riippumatta siitä, mikä on kunnan osuus yhtymän varoista ja velvoitteista ja siitä, miten kunnan äänivaltaa on sopimuksilla rajoitettu.

Jos kunnalla tai sen tytäryhteisöillä on yksin tai yhdessä kuntakonserniin kuuluvien muiden yhteisöjen kanssa merkittävä omistusosuus ja huomattava vaikutusvalta toisessa kirjanpitovelvollisessa, käsitellään tällaista kirjanpitovelvollista kuntakonsernin osakkuusyhteisönä. Kunnalla on huomattava vaikutusvalta toisessa kirjanpitovelvollisessa, jos kunnalla on yksin tai yhdessä tytäryhteisöjen kanssa vähintään 1/5 ja enintään 1/2 osakkeiden, jäsen-osuuksien tai yhtiöosuuksien tuottamasta äänimäärästä mainitussa kirjanpitovelvollisessa.

5.1. Kyyjärven kuntakonsernirakenne

<u>Kuntayhtymät</u>	Kyyjärven kunnan omistusosuus
K-S Sairaanhoidopiirin ky	0,72 %
SoTe kuntayhtymä/Saarikka	3,45 %
Äänekosken ammatillisen koulutuksen ky	0,55 %
Keski-Suomen liitto	0,50 %
<u>Tytäryhteisöt (yli 50 %)</u>	
Kyyjärven Vuokra-asunnot Oy	100,00 %
Kyyjärven Kehitys Oy	100,00 %
Kiint. Oy Kyyjärven Liikekeskus	81,34 %
Kyyjärven Paletti Oy	71,22 %

5.2 Kyyjärven Kehitys Oy

Kyyjärven Kehitys Oy on ollut Kyyjärven kunnan kokonaan omistama kehitysyhtiö, jonka tehtävänä on yhtiöjärjestyksen mukaisesti ollut kehittää yritysten ja yhteisöjen toimintaedellytyksiä Kyyjärvellä.

Yhtiö on toimintavuoden aikana lopetettu.

Yhtiö on toimintavuoden aikana myynyt Kyyjärven kunnalle omistamansa kiinteistöomaisuuden kirjanpitoarvolla sekä tukenut Nopolan Kylätalkkarit osk:n toiminnan aloittamista 20 000 eurolla. Ennen toiminnan aloittamista yhtiö valmisteli työllisyysprojektin käynnistämisen.

5.2.1 Yhtiön hallinto

Yhtiön hallitukseen ovat 2009 kuuluneet Lauri Lahtinen, Aira Halmesaari, Pirkko Viertamo, Jaakko Uusisalo sekä Ossi Tamminen. Hallituksen sihteerinä on toiminut toimitusjohtaja Matti Muukkonen. Yhtiön tilintarkastajina ovat vuoden 2008 tilinpäätöksen osalta toimineet HTM Eija Honkanen sekä Oy Auditor Yhtiötarkastus Ab päävastuullisena tilintarkastajana Jarmo Jäspi ja heidän varallean Veikko Heikkinen ja Urpo Ojala. Yhtiön selvitysmiehenä on toiminut Matti Muukkonen. Lopputilintarkastuksen tilintarkastajina ovat toimineet HTM Eija Honkanen ja KPMG Kunta oy:n Aatos Mäkelä. Kirjanpitopalvelut on ostettu Tilipalvelu Irene Ojalalta.

5.2.2 Yhtiön talous

Yhtiön tuloslaskelma osoitti lopetustilikauden tappioksi 30 441,62 €. Selvitysmies esitti yhtiökokoukselle, että tappio kirjataan kokonaisuudessaan edellisten tilikausien voitto-/ tappioutilille ja, että osinkoa ei jaeta. Näin myös yhtiökokous päätti.

5.2.3 Yhtiön henkilökunta

Yhtiöllä ei ole vakinaista henkilökuntaa. Yhtiön toimitusjohtajana on toiminut Matti Muukkonen, jonka palvelut on ostettu Kyyjärven kunnalta. Yhtiön palveluksessa on myös 1.4.-31.5.2009 toiminut Janne Pulkkinen.

5.2.4 Palkat ja palkkiot

Yhtiö maksoi toimintavuonna palkkaa Janne Pulkkiselle sekä palkkioita hallituksen jäsenille ja toimitusjohtajalle kunnan palkkio-ohjesäännön mukaisesti.

5.3 Kyyjärven Vuokra-Asunnot Oy

Kyyjärven Vuokra-Asunnot Oy on kunnan kokonaan omistama vuokratyöyhtiö. Yhtiön omistuksessa on yhteensä 81 asuntoa. Kertomusvuoden aikana asuntojen käyttöaste on ollut 97,12 % (2008: 97,12 %) ja asunnon vaihtoja oli 28 (2009: 26).

5.3.1 Yhtiön hallinto

Kertomusvuonna on yhtiön hallituksen puheenjohtajana toiminut ensin Kalevi Koskinen ja jäseninä Aira Halmesaari ja Pirkko Viertamo sekä 1.4.2009 alkaen Jouni Saukko (pj.), Pirkko Kotanen ja Johanna Humalajoki, heidän henkilökohtaisina varajäseninä ovat toimineet järjestyksessä Ossi Tamminen, Jaana Honkanen ja Lauri Lahtinen. Varajäsenet eivät ole osallistuneet yhtiön toimintaan. Hallitus kokoontui kertomusvuonna 8 kertaa.

Yhtiön toimitusjohtajana on toiminut ensin Jouko Huumarkangas, 1.4.2009 alkaen Matti Muukkonen.

Varsinainen yhtiökokous pidettiin 30.3.2009.

Yhtiön kirjanpito- ja talouspalvelut ostettiin Kyyjärven Metsänhoitoyhdistykseltä. Talonmiespalvelut on ostettu Kyyjärven kunnalta. Palosenpellossa on ollut oma talonmies Reijo Tarvainen, joka irtisanoutui 1.4.2009 alkaen. Yhtiö on ostanut hallinto- ja tekniset palvelunsa Kyyjärven kunnalta.

Asuntojen kuntoa on pidetty yllä suorittamalla maalausta, tapetointia ja muuta korjausta asunnon vaihtojen yhteydessä, milloin se on ollut tarpeellista ja mahdollista suorittaa. Asunnoissa on omistajan toimesta teetetty kuntokartoitus, joka osoittaa 1,43 miljoonan euron korjauspainetta seuraavan 10 vuoden aikana.

5.3.2 Yhtiön talous

Kertomusvuonna tuloslaskelman mukainen tilikauden voitto oli 0,00 euroa. Lainoja lyhennettiin nettona 68 039,70 euroa, joista pitkäaikaisen vieraan pääoman pienenemisestä 84 101,25 ja lyhytaikaisen vieraan pääoman kasvusta 16 061,55 euroa. Vieraspääoma oli 31.12.2009 yhteensä 2 064 341,19 euroa.

5.3.3 Palkat ja palkkiot

Yhtiö maksoi tilikauden aikana palkkoja ja palkkioita toimitusjohtajalle, hallituksen jäsenille, tilintarkastajalle ja talonmiehelle yhteensä 10 752,92 (2009: 22 462,99) euroa.

5.3.4 Tulevaisuuden näkymät

Lähitulevaisuudessa yhtiössä joudutaan pohtimaan monia uusia ratkaisuja. Yhtiön hallinto voi olla järkevä järjestää osana kunnan keskitettyä kiinteistöhallintaa, jolloin yhtiöstä vastaisi ammattisännöitsijä. Yhtiön tulee myös aktiivisesti puuttua verrokkeihin nähden korkeisiin hoitokuluihin sekä pyrkiä vähentämään lainakantaansa. Samalla yhtiön on toteutettava kuntoarvion mukaiset n. 1,43 miljoonan euron korjausinvestoinnit. Yhtiön kannalta ongelmallista on myös yhtiömuoto, joka ei salli nykyistä poistojärjestelmää. Niinpä yhtiön osalta tulee pohtia yhtiön muuttamista kokonaisuudessaan asunto-osakeyhtiöksi tai sen pilkkomista useammaksi asunto-osakeyhtiöksi. Tässä yhteydessä myös yhtiön omaisuuden realisointi tulee olennaiseksi. Yhtiölle tullaan hakemaan tervehdyttämistä avustusta valtiokonttorilta vuonna 2010 jälkilaskelmien osoittaessa, ettei yhtiön toiminta ole tällä hetkellä kannattavaa.

5.4 Kiinteistö Oy Kyyjärven Liikekeskus

Kiinteistö Oy Kyyjärven Liikekeskus toimialana on omistaa ja hallita kirkonkylän korttelissa 27 olevaa asuinliiketoimintaa ja sille rakennettua rakennusta. Kunta omistaa 81,3 % yhtiön osakkeista. Yhtiö osakkeiden omistajuus ei ole muuttunut toimintavuonna.

5.4.1 Yhtiön hallinto

Yhtiön hallitukseen ovat kuuluneet ensin Jari Hakola, Erkki Sorsamäki ja Satu Kainu ja yhtiökokouksen jälkeen (17.6.2009) Jari Hakola (pj.), Jari Lautanen ja Tuula Härkönen. Toimitusjohtajana on toiminut ensin Erkki Sorsamäki ja 7.2.2009 alkaen Matti Muukkonen. Yhtiön hallitus on kokoontunut toimintavuonna 2 kertaa. Yhtiökokous järjestettiin 17.6.2009. Yhtiön tilintarkastajaksi valittiin KPMG Kunta oy vastuutarkastajana Aatos Mäkelä ja varalla Esko Säilä.

5.4.2 Yhtiön talous

Yhtiön tuloslaskelma osoittaa päättyneen tilivuoden 2009 tappion olevan 2 712,04 euroa. Hallitus esittää yhtiökokoukselle, että tappio kirjataan kokonaisuudessaan edellisten tilikausien voitto-

/tappioutilille ja osinkoa ei jaeta. Yhtiön maksuvalmius säilyi koko tilikauden hyvällä tasolla, varsinkin kun yhtiövastiketta nostettiin yhtiökokouksessa. Yhtiöllä ei ole pitkäaikaisia lainoja.

5.4.3 Henkilökunta ja ostopalvelut

Yhtiöllä ei ole vakinaista henkilökuntaa. Hallinto- ja tekniset palvelut ostetaan kunnan tekniseltä toimelta ja isännöitsijänä on toiminut ensin Erkki Sorsamäki ja 7.2.2009 alkaen Matti Muukkonen. Yhtiön kirjanpidon hoitaa Tilipalvelu Irene Ojala.

5.4.4 Palkat ja palkkiot

Yhtiön hallinnon järjestämisestä on maksettu 3 246,48 euroa Kyyjärven kunnalle. Varsinaisia palkkoja ja palkkioita ei ole maksettu.

5.4.5 Tulevaisuuden näkymät

Liikerakennuksen käyttö tulee säilymään tulevilla tilikaudella samalla tasolla. Yhtiön hallintopalvelut tulee ratkaista taloudellisesti kestäväällä tavalla lähiaikoina. Kiinteistön sadevesijärjestelmä rakennetaan vuonna 2010.

5.5 Kyyjärven Paletti Oy

Kyyjärven Paletti Oy hallitsee ja omistaa Kyyjärven kunnalta vuokratulla maa-alueella valtateiden 13 ja 16 risteyksessä olevaa kauppakeskusliikerakennusta. Kyyjärven kunta omistaa yhtiön osakkeista 71,2 prosenttia ja Keskimaa Osk 28,8 prosenttia.

5.5.1 Yhtiön hallinto

Yhtiön hallitukseen ovat kuuluneet ensin Jari Lautanen puheenjohtajana, jäsenenä Lauri Lahtinen ja Voitto Hyvärinen sekä 20.2.2009 alkaen Hannu Kainu (pj.), Jaana Honkanen ja Voitto Hyvärinen. Yhtiön toimitusjohtajana on toiminut ensin Pekka Mäkelä ja 20.2.2009 alkaen Matti Muukkonen. Yhtiön hallitus on kokoontunut toimintavuonna yhteensä 3 kertaa. Yhtiön tilintarkastajina ovat HTM Vilho Riuttanen ja HTM Erkki Viitanen. Varsinainen yhtiökokous pidettiin 20.2.2009.

5.5.2 Yhtiön talous

Yhtiön tuloslaskelma osoittaa päättyneen tilikauden tappion olevan 11 969,19 euroa. Hallitus esittää yhtiökokoukselle, että tappio kirjataan edellisten tilikausien voitto/tappioutilille ja ettei osinkoa jaeta. Tappiosta johtuen yhtiön maksuvalmius heikkeni tilikauden lopulla. Yhtiön rahoitusvastikkeen maksamisesta vastaa Kyyjärven kunta, joka omistaa rahoitusvastiketta maksavien huoneistojen osakkeet. Yhtiö ei toteuttanut kertomusvuonna merkittäviä investointeja.

5.5.3 Henkilöstö ja ostopalvelut

Yhtiö on maksanut palkkiota yhtiön talouden hoitamisesta ensin Pekka Mäkelälle, jonka jälkeen yhtiö on ostanut hallintopalvelut Kyyjärven kunnalta. Ostopalveluina yhtiö hankkii siivoustyön ja kiinteistön talonmiespalvelut Kyyjärven Piha ja Kiinteistö Oy:ltä sekä ulkoalueiden puhtaanapitotyöt ensin Osmo Lahtiselta ja myöhemmin Nopolan Kylätalkkarit osuuskunnalta. Kirjanpitopalvelut hankitaan Tilipalvelu Irene Ojalalta.

5.5.4 Palkat ja palkkiot

Yhtiön toimitusjohtajalle on maksettu alkuvuonna palkkoja ja palkkioita yhteensä 525,00 euroa. Loppuvuonna yhtiö on maksanut kunnalle 6 668,70 euroa hallinnon järjestämisestä.

5.5.5 Tulevaisuuden näkymät

Vuonna 2010 yhtiön toiminnan arvioidaan säilyvän entisellä tasolla. Yhtiö teettää vuonna 2010 kuntoarvion yhtiön rakennuksessa, jonka pohjalta käynnistetään korjaustoimenpiteet. Kiinteistön laajentamisen selvittämistä jatketaan teettäen kustannusarviot.

5.6. Konsernituloslaskelma ja sen tunnusluvut

	1.1.-31.12.2009	1.1.-31.12.2008
Toimintatuotot	7 613	4 415
Toimintakulut	-14 785	-11 227
Toimintakate	-7 172	-6 812
Verotulot	4 069	3 938
Valtionosuudet	4 371	4 230
Rahoitustuot. ja -kulut		
Korkotuotot	172	139
Muut rahoitustuotot	180	32
Korkokulut	-236	-292
Muut rahoituskulut	-11	-232
Rah.tuot. ja -kulut yht.	105	-353
Vuosikate	1 373	1 003
Poistot ja arvonalentumiset		
Sumu-poistot	-684	-657
Arvonalentumiset		
Poistot ja arvonalentumiset yht	-684	-657
Satunnaiset erät	0	-17
Tilikauden tulos	689	329
Tilinpäättösiirrot	-3	-3
Vähemmistöosuudet	4	0
Tilik. yli-/alijäämä	690	326

Tuloslaskelman tunnusluvut

Toimintatuotot/toimintakulut %	51,49 %	39,32 %
Vuosikate/Poistot, %	200,73 %	152,66 %
Vuosikate, euroa/asukas	894 €	644 €
Asukasmäärä	1536	1558

5.7. Konsernirahoituslaskelma ja sen tunnusluvut

	2009	2008
Toiminnan rahavirta	1 000 €	1 000 €
Vuosikate	1 373	1 003
Satunnaiset erät	-4	-21
Tulorahoituksen korjauserät	-5	152
	1 364	1 134
Investointien rahavirta		
Investoinnit-	-1 027	-1 410
Rahoitusosuudet investointimenoihin+	205	450
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot+	32	270
	-790	-690
Toiminnan ja investointien rahavirta	574	444
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainsaamisten lisäykset-	0	0
Antolainsaamisten vähennykset-	304	29
	304	29
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys+	1 353	424
Pitkäaikaisten lainojen vähennys-	-1 965	-1 202
Lyhytaikaisten lainojen lisäys/vähennys +/-	6	36
	-606	-742
Oman pääoman muutokset	169	111
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutos	5	0
Vaihto-omaisuuden muutos	-1	-5
Saamisten muutos	-40	-99
Korottomien velkojen muutos	-28	208
	-64	104
Rahoituksen rahavirta	-197	-498
Rahavarojen muutos	377	-54
Rahavarojen muutos		
Rahavarat 31.12.	5 156	4 758
Rahavarat 1.1.	-4 779	-4 812
	377	-54
RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT		
Investointien tulorahoitus, %	167,0	104,5
Pääomamenojen tulorahoitus, %	55,3	47,0
Lainanhoitokate	0,73	0,87
Kassan riittävyys, pv	104,4	120,9
Asukasmäärä	1536	1558

5.8. Konsernitase ja sen tunnusluvut

V A S T A A V A A	31.12.2009	31.12.2008	V A S T A T T A V A A	31.12.2009	31.12.2008
	<i>1 000 €</i>	<i>1 000 €</i>		<i>1 000 €</i>	<i>1 000 €</i>
PYSYVÄT VASTAAVAT			OMA PÄÄOMA		
Aineettomat hyödykkeet			Peruspääoma	5 471	5 471
Aineettomat oikeudet	145	129	<i>Osuus ky:n opo:n lisäyksestä</i>	0	0
<i>Konserniliikearvo</i>			Arvonkorotusrahasto	56	56
Muut pitkävaikutteiset menot	130	140	Muu oma pääoma	379	379
	<u>275</u>	<u>269</u>	Edellisten tilikausien yli-/alijäämä	2 188	1 712
Aineelliset hyödykkeet			Tilikauden yli-/alijäämä	<u>689</u>	<u>326</u>
Maa- ja vesialueet	1 290	1 301		8 783	7 944
Maa- ja vesial. arvonkor	0	0	VÄHEMMISTÖOSUUDET	712	716
Rakennukset	9 117	9 040	POISTOERO JA VAP.EHT.VARAUKSET		
Rakennusten arvonkor	0	0	Poistoero	8	7
Kiinteät rakenteet ja laitteet	1 447	1 404	Vapaaehtoiset varaukset	<u>2</u>	<u>3</u>
Koneet ja kalusto	632	298		10	10
Muut aineelliset hyödykkeet	4	4	PAKOLLISET VARAUKSET		
Ennakkomaksut ja kesken-			Muut pakolliset varaukset	<u>281</u>	<u>290</u>
eräiset hankinnat	146	518		281	290
	<u>12 636</u>	<u>12 565</u>	TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT		
Sijoitukset			Valtion toimeksiannot	91	101
Osakkeet ja osuudet	134	126	Lahjoitusrahastojen pääomat	6	
<i>Osakkuusyhteisöosuudet</i>	0	0	Muut toimeksiantojen pääomat	<u>1</u>	<u>6</u>
Lainasaamiset	42	57		98	107
	<u>176</u>	<u>183</u>	VIERAS PÄÄOMA		
TOIMEKSIANTOJEN VARAT			Pitkäaikainen		
Valtion toimeksiannot	88	98	Lainat rahoitus- ja vak.laitoksilta	6 212	6 449
Muut toimeksiantojen varat	4	4	Lainat julkisyhteisöiltä	52	52
	<u>92</u>	<u>102</u>	Lainat muilta luotonantajilta	48	49
VAIHTUVAT VASTAAVAT			Muut pitkäaikaiset velat	<u>0</u>	<u>8</u>
Vaihto-omaisuus				6 312	6 558
Aineet ja tarvikkeet	33	31	Lainat rahoitus- ja vak.laitoksilta	1 535	1 610
Keskener.tuotteet	0	1	Lainat julkisyhteisöiltä	0	0
	<u>33</u>	<u>32</u>	Saadut ennakot	16	18
Saamiset			Ostovelat	764	700
Pitkäaikaiset saamiset			Muut velat	102	113
Muut saamiset	0	0	Siirtovelat	<u>660</u>	<u>764</u>
	<u>0</u>	<u>0</u>		3 077	3 205
Lyhytaikaiset saamiset			VASTATTAVAA YHT.	19 273	18 830
Myyntisaamiset	673	492			
Muut saamiset	183	349	Omavaraisuusaste	45,7 %	42,3 %
Siirtosaamiset	67	81	Rahoitusvarallisuus,€/as	-2 156	-2 610
	<u>923</u>	<u>922</u>	Konsernin lainat,€/as	5 109	5 237
Rahoitusomaisuusarvopaperit			Kons. lainakanta 31.12.,1000 €	7 847	8 160
Osakkeet ja osuudet	1 447	1 164	Kons.lainasaam 31.12.,1000 €	42	57
Sijoitukset markkinarahainstr.	61	45	Kunnan asukasmäärä	1536	1558
Joukkovelkakirjalainasaamiset	3 233	3 179			
Muut arvopaperit	0	5			
	<u>4 741</u>	<u>4 393</u>			
Rahat ja pankkisaamiset	397	364			
VASTAAVAA YHT.	19 273	18 830	KONSERNITASEEN TUNNUSLUVUT		

6. Hallituksen esitys tilikauden tuloksen käsittelystä ja talouden tasapainottamista koskevista toimenpiteistä

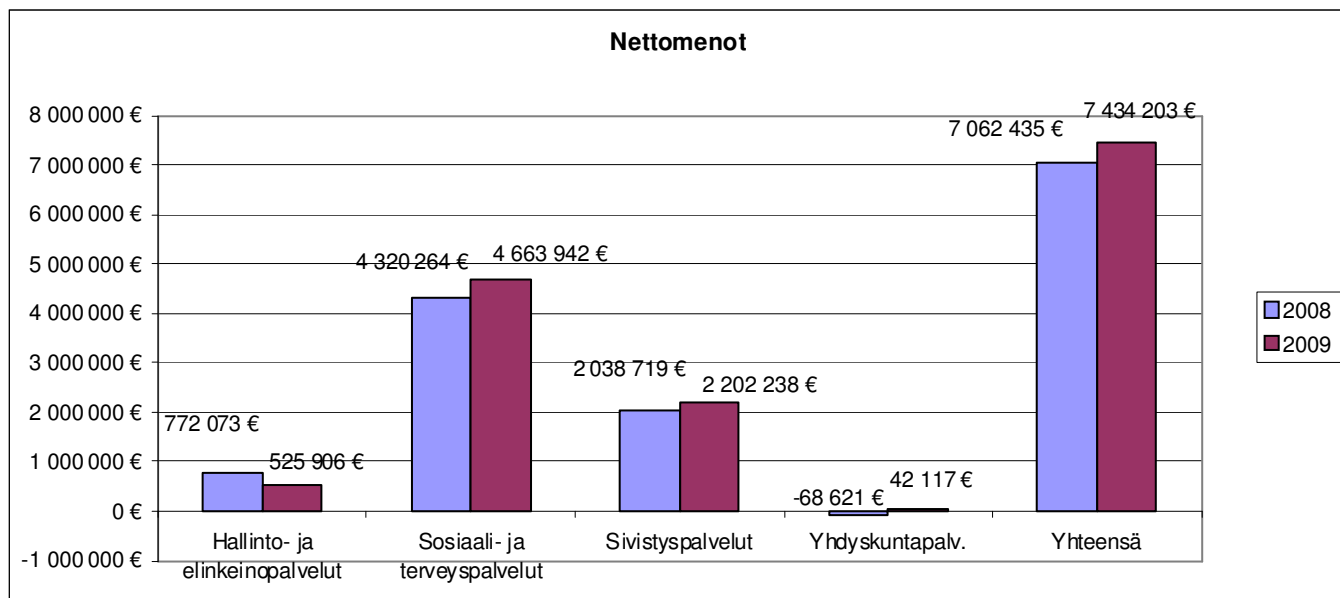
Kunnanhallituksen on kuntalain 70 §:n mukaan tehtävä toimintakertomuksessa tai sen antamisen yhteydessä esitys tilikauden tuloksen käsittelystä ja talouden tasapainottamista koskevista toimenpiteistä.

Kyyjärven kunnanhallitus esittää, että tilikauden 2009 ylijäämä 803 481,74 euroa kirjataan taseen tilikauden yli-/alijäämätilille.

7. Talousarvion toteutuminen

7.1. Käyttötalouden toteutuminen

Talous						
Ulkoiset	TP 2008	TA2009	Mrm	Ta-muutoksin	TP2009	Poikkeama
Toimintatulot	1584549,07	1 209 263,00	20 000,00	1 229 263,00	1 282 994,79	53 731,79
Toimintamenot	8646983,41	8 626 896,00	39 000,00	8 665 896,00	8 717 197,56	51 301,56
Netto	-7 062 434,34	-7 417 633,00	-19 000,00	-7 436 633,00	-7 434 202,77	2 430,23
Ulkoiset ja sisäiset						
Ulkoiset ja sisäiset		Tabusarvio	Mrm	Ta-muutoksin	Toteutuma	Poikkeama
Toimintatulot	2615644,1	1 993 184,00	20 000,00	2 013 184,00	2 071 330,36	58 146,36
Toimintamenot	9678078,44	9 410 817,00	39 000,00	9 449 817,00	9 505 533,13	55 716,13
Netto	-7062434,34	-7 417 633,00	-19 000,00	-7 436 633,00	-7 434 202,77	2 430,23
Vyörytyserät						
Henkilöstö - kpl	31.12.2009 52,20	31.12.2008 79,84	31.12.2007 78,78	31.12.2006 80,88	31.12.2005 83,07	31.12.2004 91,8
Käyttöomaisuus, josta tehty poistot						
Arvo 1.1.	4 169 439,91					
Lisäykset	907 064,54					
Vähennykset	0,00					
Poistot	388 051,72					
Arvo 31.12	4 688 452,73					

7.2. Tuloslaskelman toteutuminen

		Tilinp2008	TA 2009	MRM	TA+MRM	TP 2009	Käyt-%	Poikkeama
Toimintatuotot								
Myyntituotot	u	582828,46	631 175,00	0,00	631 175,00	617 006,25	97,76	-14 168,75
	s	680901,68	515 995,00		515 995,00	522 322,86	101,23	6 327,86
	yht	1263730,14	1 147 170,00	0,00	1 147 170,00	1 139 329,11	99,32	-7 840,89
Maksutuotot	u	362477,93	50 500,00	0,00	50 500,00	60 292,91	119,39	9 792,91
	s	0,00	0,00		0,00	0,00		0,00
	yht	362477,93	50 500,00	0,00	50 500,00	60 292,91	119,39	9 792,91
Tuet ja avustukset	u	79209,86	29 750,00	20 000,00	49 750,00	53 590,20	107,72	3 840,20
	s	0,00			0,00	0,00	0,00	0,00
	yht	79209,86	29 750,00	20 000,00	49 750,00	53 590,20	107,72	3 840,20
Muut tuotot	u	519329,06	497 838,00	0,00	497 838,00	535 989,83	107,66	38 151,83
	s	390897,11	267 926,00		267 926,00	282 128,31	105,30	14 202,31
	yht	910226,17	765 764,00	0,00	765 764,00	818 118,14	106,84	52 354,14
Toimintatuotot yht	u	1543845,31	1 209 263,00	20 000,00	1 229 263,00	1 266 879,19	103,06	37 616,19
	s	1071798,79	783 921,00	0,00	783 921,00	804 451,17	102,62	20 530,17
	yht	2615644,10	1 993 184,00	20 000,00	2 013 184,00	2 071 330,36	102,89	58 146,36
Valm. omaan käyt	u	40703,76	0,00		0,00	16 115,60		16 115,60
	s	-40703,76	0,00			-16 115,60		-16 115,60
Toimintakulut								
Henkilöstökulut		-3413061,37	-2 303 331,00	-61 950,00	-2 365 281,00	-2 334 698,96	98,71	-30 582,04
Palkat ja palkkiot		-2570299,01	-1 702 200,00	-57 700,00	-1 759 900,00	-1 758 444,93	99,92	-1 455,07
Henkilösivukulut								
Eläkekulut		-666265,52	-495 181,00	-3 320,00	-498 501,00	-494 347,48	99,17	-4 153,52
Muut sivukulut		-176496,84	-105 950,00	-930,00	-106 880,00	-81 906,55	76,63	-24 973,45
Palvelujen ostot	u	-3671443,42	-5 392 467,00	18 850,00	-5 373 617,00	-5 441 541,32	101,26	67 924,32
	s	-548088,25	-404 330,00		-404 330,00	-405 667,24	100,33	1 337,24
	yht	-4219531,67	-5 796 797,00	18 850,00	-5 777 947,00	-5 847 208,56	101,20	69 261,56
Aineet, tarv. ja tav.	u	-593797,96	-537 867,00	-5 900,00	-543 767,00	-574 217,68	105,60	30 450,68
	s	-92109,67	-111 665,00		-111 665,00	-100 540,02	90,04	-11 124,98
	yht	-685907,63	-649 532,00	-5 900,00	-655 432,00	-674 757,70	102,95	19 325,70
Avustukset	u	-470757,76	-184 390,00	10 000,00	-174 390,00	-171 418,87	98,30	-2 971,13
	s	0,00	0,00		0,00	0,00		0,00
	yht	-470757,76	-184 390,00	10 000,00	-174 390,00	-171 418,87	98,30	-2 971,13
Muut kulut	u	-497922,80	-208 841,00	0,00	-208 841,00	-195 320,73	93,53	-13 520,27
	s	-390897,11	-267 926,00		-267 926,00	-282 128,31	105,30	14 202,31
	yht	-888819,91	-476 767,00	0,00	-476 767,00	-477 449,04	100,14	682,04
Toimintakulut yht.	u	-8646983,31	-8 626 896,00	-39 000,00	-8 665 896,00	-8 717 197,56	100,59	51 301,56
	s	-1031095,03	-783 921,00	0,00	-783 921,00	-788 335,57	100,56	4 414,57
	yht	-9678078,34	-9 410 817,00	-39 000,00	-9 449 817,00	-9 505 533,13	100,59	55 716,13
Toimintakate		-7062434,24	-7 417 633,00	-19 000,00	-7 436 633,00	-7 434 202,77	99,97	-2 430,23
Verotulot		3937964,93	3 615 000,00	0,00	3 615 000,00	4 068 604,40	112,55	453 604,40
Kunnallisvero		3144032,74	2 850 000,00	0,00	2 850 000,00	3 287 008,93	115,33	437 008,93
Kiinteistöv		172242,78	165 000,00		165 000,00	177 390,70	107,51	12 390,70
Yhteisöv		621689,41	600 000,00	0,00	600 000,00	604 204,77	100,70	4 204,77
Valtionosuudet		4230503,00	4 232 000,00	0,00	4 232 000,00	4 371 360,00	103,29	139 360,00
Yleinen		308868,00	292 000,00		292 000,00	350 460,00	120,02	58 460,00
Sos ja terv.		3296458,00	3 405 000,00	0,00	3 405 000,00	3 424 717,00	100,58	19 717,00
Siv		625177,00	535 000,00	0,00	535 000,00	596 183,00	111,44	61 183,00
Harkinnanvar		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		0,00
Rahoitustuot. ja -kulut								
Korkotuotot		141654,07	17 300,00		17 300,00	176 666,46	787,94	159 366,46
Muut rahoitustuotot		63414,79	214 310,00		214 310,00	230 539,78	58,88	16 229,78
Korkokulut		-219376,91	-250 000,00		-250 000,00	-154 538,36	92,19	-95 461,64
Muut rahoituskulut		-263057,37	-42 510,00		-42 510,00	-66 896,05	142,39	24 386,05
Rah.tuot. ja -kulut yht.		-277365,42	-60 900,00	0,00	-60 900,00	185 771,83	-305,04	-246 671,83
Vuosikate		828668,27	368 467,00	-19 000,00	349 467,00	1 191 533,46	340,96	-842 066,46
Poistot käyttöomais. ja Satunn. tuotot ja kulut		-347811,95	-374 105,00		-374 105,00	-388 051,72		
Satunnaiset tuotot		0,00	0,00		0,00	0,00		
Satunnaiset kulut		0,00	0,00		0,00	0,00		
Satunn. yht.		0,00	0,00		0,00	0,00		
Tilikauden tulos		480856,32	-5 638,00	-19 000,00	-24 638,00	803 481,74		
Poistoeron muutos		0,00	0,00			0,00		
Varausten muutos		0,00	0,00			0,00		
Rahastojen muutos		0,00	0,00			0,00		
Tilik. yli-/alijäämä		480856,32	-5 638,00	-19 000,00	-24 638,00	803 481,74		

Käyttötalouden menoihin varattiin kertomusvuoden alkuperäisessä talousarviossa 9 410 817 euroa ja käyttötalouden tuloihin 2 993 184 euroa. Tilikauden aikana kunnanvaltuusto hyväksyi talousarvion käyttötalousosan menoihin yhteensä 39 000 euron ja käyttötalouden tuloihin yhteensä 20 000 euron määrärahamuutokset.

Vuoden 2009 toteutuneet käyttötalouden menot ovat 55 716 euroa yli muutetun talousarvion ja käyttötalouden toteutuneet tulot ovat 58 146 euroa yli muutetun talousarvion.

7.3. Investointien toteutuminen

Investointi- kustauspaikka		MENOT					TULOT				
		TA2009	TA- MUUTOS	TA-MUUT. JÄLKEEN	TP2009	POIKK	TA2009	MUUTOS	TA-MUUT. JÄLKEEN	TP2009	POIKK
Maa-javesialueet	V	0	21 000	21 000	22 982	1 982	0	0	0	10 660	10 660
Kirkonkylän vesilinjat	V	5 000	11 000	16 000	3 808	-12 192	0	0	0	0	0
Sivukylän vesilinjat	V	5 000	17 000	22 000	12 372	-9 628	0	0	0	0	0
Kirkonkylän viemäriinjat	V	15 000	12 000	27 000	14 557	-12 443	0	0	0	0	0
Vuotovesien vähentäminen	V	15 000	0	15 000	9 480	-5 520	0	0	0	0	0
Jätevedenpuhdistamo	V	420 000	0	420 000	453 595	33 595	200 000	0	200 000	202 984	2 984
Kaukolämpölinjat	V	36 000	0	36 000	0	-36 000	0	0	0	0	0
Mut osakkeet jaosuudet	V	0	5 040	5 040	5 630	590	0	0	0	0	0
Paletin rahoitusvästike	V	230 000	0	230 000	170 649	-59 351	0	0	0	0	0
Paletin muutostyöt	V	10 000	0	10 000	0	-10 000	0	0	0	0	0
Paletin kehittäminen	V	0	4 533	4 533	4 533	0	0	0	0	0	0
As Oy Lintupuisto	V	2 000	0	2 000	2 216	216	0	0	0	0	0
Kotkaniementie rakent.	V	16 000	-7 000	9 000	0	-9 000	0	0	0	0	0
Tievalaistus	V	50 000		50 000	38 974	-11 026	0	0	0	0	0
Chrasaarentie	V	5 000	0	5 000	9 913	4 913	0	0	0	0	0
Koskieniementie	V	0	7 000	7 000	0	-7 000	0	0	0	0	0
Venevalkaman rakentam	V	50 000		50 000	8 987	-41 013	25 000	0	25 000	0	-25 000
Uheilukentän kumostam	V	5 000	-5 000	0	0	0	0	0	0	0	0
Härsunkuntorin kumostus	V		5 000	5 000	4 022	-978	0	0	0	0	0
Teknisen alk-hankinnat	V	0		0	0	0	0	0	0	0	0
Seutuverkko	V	4 000		4 000	4 075	75	0	0	0	0	0
Alk-seutuyhteistyö	V	10 000		10 000	10 222	222	0	0	0	0	0
Kirjaston hyllyt	V	10 000	0	10 000	9 724	-276	0	0	0	0	0
Kiviraman peruskorjaus	V	510 000	0	510 000	102 331	-407 669	0	0	0	0	0
Päiväkodin wc-tilojen korj.	V	8 000		8 000		-8 000	0	0	0	0	0
Opetuskeittiön peruskorj	V	20 500	0	20 500	47 784	27 284	0	0	0	0	0
Alakoulun jakirj.pysäk.	V	4 700	0	4 700	0	-4 700	0	0	0	0	0
INVESTOINTIOSA		1 431 200	70 573	1 501 773	935 855	-565 918	225 000	0	225 000	213 594	-11 406

2010 jatkuvien kohteiden nettokustannukset 31.12.2009

Kiviraman peruskorjaus	138 130,81
Tievalaistus	72 150,24
Venevalkama	47 487,24

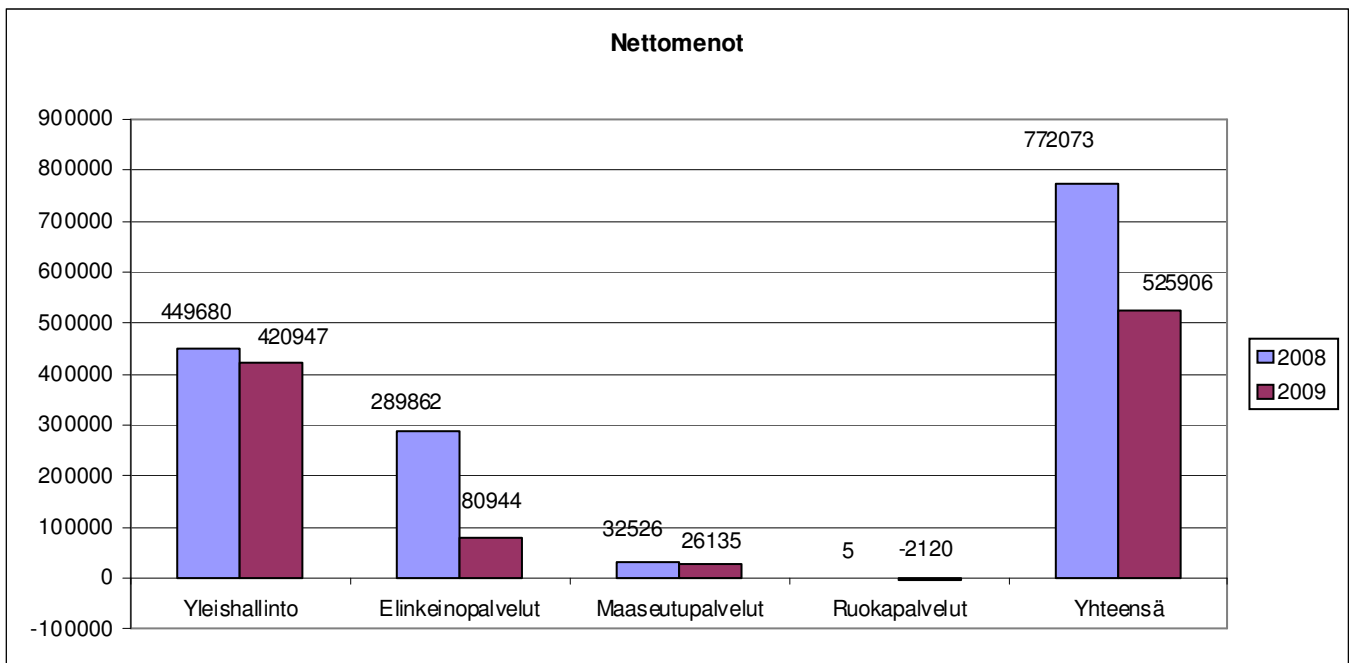
7.4. Rahoituksen toteutuminen

	TA 2009	TA-MUUTOS	TA MUUT. JÄLKEEN	TOTEUTUMA	POIKKEAMA
Toiminnan rahavirta					
Vuosikate	368 467,00	-19 000,00	349 467,00	1 191 533,46	842 066,46
Satunnaiset erät	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Tulorahoituksen korjauserät	0,00		0,00	-2 423,34	-2 423,34
	368 467,00	-19 000,00	349 467,00	1 189 110,12	839 643,12
Investointien rahavirta					
Käyttöomaisuusinvestoinnit-	-1 431 200,00	0,00	-1 431 200,00	-935 854,95	495 345,05
Rahoitusosuudet investointimenoihin+	225 000,00	0,00	225 000,00	202 934,27	-22 065,73
Pysyvien vast. hyödyk.luovutustulot+	0,00	0,00	0,00	10 660,00	10 660,00
	-1 206 200,00	0,00	-1 206 200,00	-722 260,68	483 939,32
Toiminnan ja investointien rahavirta	-837 733,00	-19 000,00	-856 733,00	466 849,44	1 323 582,44
Rahoituksen rahavirta					
Antolainauksen muutokset					
Antolainasaamisten lisäykset-	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Antolainasaamisten vähennykset+	33 600,00	0,00	33 600,00	177 917,75	144 317,75
	33 600,00	0,00	33 600,00	177 917,75	144 317,75
Lainakannan muutokset					
Pitkäaikaisten lainojen lisäys+	1 500 000,00	0,00	1 500 000,00	1 300 000,00	-200 000,00
Pitkäaikaisten lainojen vähennys-	-810 000,00	0,00	-810 000,00	-1 577 048,28	-767 048,28
Lyhytaik. lainojen lisäys/vähennys +/-	0,00		0,00	0,00	0,00
	690 000,00	0,00	690 000,00	-277 048,28	-967 048,28
Oman pääoman muutokset					
VAIKUTUS MAKSUVALMIUTEEN	0,00		0,00	0,00	0,00
	-114 133,00	-19 000,00	-133 133,00	367 718,91	
Muut maksuvalmiuden muutokset					
Toimeksiant. varojen ja pääom muutos				0,00	
Vaihto-omaisuuden muutos				0,00	
Saamisten muutos				219 363,22	
Korottomien velkojen muutos				-272 918,48	
				-53 555,26	
Rahoituksen rahavirta	723 600,00	0,00	723 600,00	-152 685,79	
Rahavarojen muutos	-114 133,00			314 163,65	
Rahavarojen muutos					
Rahavarat 31.12.				4 724 849,87	
Rahavarat 1.1.				-4 410 686,22	
				314 163,65	

7.5. Toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutuminen hallintokunnittain

7.5.1. Hallinto- ja elinkeinopalvelut

Talous						
Ulkoiset	TP2008	TA2009	Mrm	Ta-muutoksin	TP2009	Poikkeama
Toimintatulot	256003,86	436 650,00	20 000,00	456 650,00	477 442,45	20 792,45
Toimintamenot	1288563,49	1 081 426,00	45 850,00	1 127 276,00	1 090 653,76	-36 622,24
Netto	-1 032 559,63	-644 776,00	-25 850,00	-670 626,00	-613 211,31	57 414,69
Ulkoiset ja sisäiset		Talousarvio	Mrm	Ta-muutoksin	Toteutuma	Poikkeama
Toimintatulot	542739,88	565 430,00	20 000,00	585 430,00	599 646,01	14 216,01
Toimintamenot	1314812,53	1 102 152,00	45 850,00	1 148 002,00	1 125 551,77	-22 450,23
Netto	-772072,65	-536 722,00	-25 850,00	-562 572,00	-525 905,76	36 666,24
Vyörytyserät	99 600,11					
Henkilöstö - kpl	31.12.2009 10,15	31.12.2008 8,8	31.12.2007 9,28	31.12.2006 12,07	31.12.2005 10,0	31.12.2004 6,2
Käyttöomaisuus, josta tehty poistot						
Arvo 1.1.	278 765,21					
Lisäykset	4 532,95					
Vähennykset	0,00					
Poistot	27 231,04					
Arvo 31.12	256 067,12					

Yleishallinto

Toiminta-ajatus

Kunnan yleishallinto vastaa kunnan hallinnon toimivuudesta.

Kunnanhallituksella on päävastuu kunnan hallinnosta ja taloudenpidosta sekä valtuuston päätösten valmistelusta, täytäntöönpanosta ja valvonnasta.

Tarkastuslautakunnan tehtävänä on valmistella valtuuston päätettävät hallinnon ja talouden tarkastusta koskevat asiat sekä arvioida ovatko valtuuston asettamat toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet toteutuneet.

Keskustoimisto valmistelee ja panee täytäntöön valtuuston ja hallituksen päätökset sekä vastaa kunnan kokonaismarkkinoinnista ja tiedottamisesta. Lisäksi keskustoimisto tuottaa kunnan keskitetyt toimistopalvelut, kunnallistalouden, henkilöstöhallinnon ja tietohallinnon tukipalvelut sekä työllistämiseen liittyvät keskitetyt palvelut.

Talousarvion toteutuminen

Talous						
Ulkoiset	TP2008	TA2009	Mrm	Ta-muutoksin	TP2009	Poikkeama
Toimintatulot	10392,02	10 050,00	0,00	10 050,00	39 229,25	29 179,25
Toimintamenot	456177,06	455 885,00	-2 000,00	453 885,00	458 853,63	4 968,63
Netto	-445 785,04	-445 835,00	2 000,00	-443 835,00	-419 624,38	24 210,62
Ulkoiset ja sisäiset		Talousarvio	Mrm	Ta-muutoksin	Toteutuma	Poikkeama
Toimintatulot	10392,02	10 050,00	0,00	10 050,00	39 229,25	29 179,25
Toimintamenot	460072,41	455 885,00	-2 000,00	453 885,00	460 175,82	6 290,82
Netto	-449680,39	-445 835,00	2 000,00	-443 835,00	-420 946,57	22 888,43
Vyörytyserät	115 110,95					
Henkilöstö - kpl	31.12.2009 3,3	31.12.2008 3,8	31.12.2007 4,2	31.12.2006 5,2	31.12.2005 5,2	31.12.2004 5,2
Käyttöomaisuus, josta tehty poistot						
Arvo 1.1.	0,00					
Lisäykset	0,00					
Vähennykset	0,00					
Poistot	0,00					
Arvo 31.12	0,00					

Vaalit

Vuonna 2009 järjestettiin EU-vaalit.

Keskustoimisto

Keskustoimisto vastaa kunnan yleishallinnosta ja päätöksentekoon liittyvistä valmistelutehtävistä sekä tiedottamiseen ja kunnan kokonaismarkkinointiin liittyvistä asioista. Lisäksi se tuottaa keskitetyt talous-, henkilöstö- ja tietohallinnon palvelut. Keskustoimiston henkilökuntaan kuuluvat: kunnanjohtaja (1/2), kirjanpitäjä, 1,6 kanslistia sekä 20 % media- ja markkinointisihteerin työajasta atk-asiantuntijana. 1.1.2009 aloitti uutena kunnanjohtajana Matti Muukkonen, jonka työpanos jakaantui tasan yleishallinnon ja elinkeinopalveluiden kesken.

Talousarvion toiminnalliset tavoitteet

Tavoite	Mittari	Tavoitetaso	Toteutuma
Kunta- ja palvelurakenneuudistuksen täytäntöönpano	Perusturvan järjestämisvastuun siirto Kunnan organisaation uudistaminen	Perusturvan järjestämisvastuu siirretty yhteistoiminta-alueelle vuoden 2009 alusta. Kunnan vastuulle jäävä hallinto- ja palveluorganisaatio sopeutettu tarpeiden ja resurssien mukaiseksi.	SoTe-kuntayhtymä ja perusturvaliikelaitos Saarikka aloittivat toimintansa 1.1.2009. Strateginen kuntajakoselvitys aloitettu helmikuussa 2010.
Talouden tasapainottaminen	Vuosikate	Vuosikate vähintään poistojen tasolla. Talouden tasapainottamisohjelman tarkistaminen ja ohjelman toteuttaminen	Vuosikate poistoja suurempi
Talouden seuranta	Neljännesvuosiraportit	Reaaliaikainen seuranta ja ajan-tasainen raportointi	Seurantatiedot ajan tasalla
Tehokas tiedottaminen ja kuntamarkkinointi	Kuntatiedote ja medianäkyvyys	Kuntatiedotteen julkaisu Nopola Newsin hyödyntäminen	Kuntatiedotetta julkaistu säännöllisesti kerran kuukaudessa Nopola Newsissä kerrottu kunnan asioista
Alueellisen yhteistyön hyödyntäminen	Konkreettiset toimenpiteet	Paras-hankkeen aktiivinen toimija	Sosiaali- ja terveyspalvelujen ohella käynnistetty keskustelut elinkeinopalvelujen yhteistyöstä.
EU-vaalien toimittaminen	Vaalit	Vaalien toimittamiseen kuuluvien tehtävien sujuva hoitaminen	Kunta järjesti EU-vaalit.

Elinkeinopalvelut

Toiminta-ajatus

Elinkeinotoimen toiminta-ajatuksena on ylläpitää ja kehittää kunnassa jatkuvaa ja kannattavaa yritys-toimintaa. Ainoastaan jatkuva ja kannattava yritystoiminta voi lisätä työpaikkoja, parantaa palveluja ja estää väestön vähenemistä.

Talousarvion toteutuminen

Talous						
Ulkoiset	TP 2008	TA2009	Mrm	Ta-muutoksin	TP2009	Poikkeama
Toimintatulot	223954,5	223 120,00	20 000,00	243 120,00	233 817,29	-9 302,71
Toimintamenot	512053,18	285 775,00	47 850,00	333 625,00	312 159,20	-21 465,80
Netto	-288 098,68	-62 655,00	-27 850,00	-90 505,00	-78 341,91	12 163,09
Ulkoiset ja sisäiset		Talousarvio	Mrm	Ta-muutoksin	Toteutuma	Poikkeama
Toimintatulot	223954,35	223 120,00	20 000,00	243 120,00	233 817,29	-9 302,71
Toimintamenot	513815,88	285 775,00	47 850,00	333 625,00	314 761,20	-18 863,80
Netto	-289861,53	-62 655,00	-27 850,00	-90 505,00	-80 943,91	9 561,09
Vyörytyserät	-9 013,81					
Henkilöstö - kpl	31.12.2009 2,0	31.12.2008 0	31.12.2007 0	31.12.2006 2	31.12.2005 1	31.12.2004 1
Käyttöomaisuus, josta tehty poistot						
Arvo 1.1.	278 765,21					
Lisäykset	4 532,95					
Vähennykset	0,00					
Poistot	27 231,04					
Arvo 31.12	256 067,12					

Talousarvion toiminnalliset tavoitteet

Tavoite	Mittari	Tavoitetaso	Toteutuma
Yrittäjyyskulttuurin vahvistaminen	Palaute yrittäjiltä Yrittäjyys ilmastokysely	Suomen loistavin yrittäjyysilmasto	Yrittäjäjärjestön kanssa yhteistyötä lisätty ja heiltä saadun palautteen mukaan yrittäjyyskulttuuri on kehittynyt.
Teollisuusalueen kehittäminen	Kehittämissuunnitelma	Teollisuusalueen kehittämissuunnitelman laadinta ja toteuttamisen käynnistäminen yhteistyössä alueen yritysten kanssa	Kehittämissuunnitelmaa ei ole toteutettu. Vuoden 2010 alusta käynnistetty Master Plan politiikkaohjelma, jonka puitteissa kehittämissuunnitelma laaditaan.
Kunnan elinkeinopolitiikan toimintaperiaatteiden jalkauttaminen	Omat arviot	Elinkeinostrategian käytännön toteuttaminen	Elinkeinostrategiaa on konkreettisesti päätämällä elinkeinotuisia, joita on käytetty aktiivisesti.
Ammattitaitoisen henkilöstön saatavuuden turvaaminen	Asiakkaiden arviot Onnistuneet rekrytoinnit	Tiivis yhteistyö oppilaitosten kanssa Oppisopimustuki	Yhteistyötä ei ole kehitetty siten, kuin väestönikäntymisestä johtuen olisi tarpeen.
Risteysalueen kehittämissuunnitelman täytäntöönpano	Päätökset ja toimet	Kehittämissuunnitelmassa päätettyjen toimenpiteiden käynnistäminen.	Kehittämissuunnitelman pohjalta on käynnistetty jatkoselvitykset. Paletin kehittämisestä laadittu toimenpidesuunnitelma ostopalveluna. Yhtiö päättänyt tilata kuntoarvion ja kunta lisärakennussuunnitelman.
Teollisuushallien vuokraaminen	Hallien käyttöaste	100 %	Käyttöaste on pysynyt 100-prosenttisena.

Maaseutupalvelut

Toiminta-ajatus

Eu:n ja kansallisten maataloustukien, -avustusten sekä aluepoliittisten tukien tehokas hallinnointi alueella sekä maaseutuelinkeinojen sopeuttaminen ja kehittäminen työ- että elämismahdollisuuksien säilyttämiseksi maaseudulla. Em. tavoitteita edistetään mm. avustamalla viljelijöitä asiantuntijapalveluiden käytössä sekä toiminnan tehostamista ja jatkuvuutta tukevista investoinneista.

Maaseutuhallinnon asiakaspalvelut ostetaan Karstulan kunnalta.

Talousarvion toteutuminen

Talous						
Ulkoiset	TP 2008	TA2009	Mrm	Ta-muutoksin	TP2009	Poikkeama
Toimintatulot	0	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Toimintamenot	31 675,56	35 875,00	0,00	35 875,00	25 285,08	-10 589,92
Netto	-31 675,56	-35 875,00	0,00	-35 875,00	-25 285,08	10 589,92
Ulkoiset ja sisäiset						
		Talousarvio	Mrm	Ta-muutoksin	Toteutuma	Poikkeama
Toimintatulot	0	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Toimintamenot	32 525,56	36 725,00	0,00	36 725,00	26 135,08	-10 589,92
Netto	-32 525,56	-36 725,00	0,00	-36 725,00	-26 135,08	10 589,92
Vyörytyserät	-628,48					
Henkilöstö - kpl	31.12.2009 0	31.12.2008 0	31.12.2007 0	31.12.2006 0	31.12.2005 0	31.12.2004 0
Käyttöomaisuus, josta tehty poistot						
Arvo 1.1.	0,00					
Lisäykset	0,00					
Vähennykset	0,00					
Poistot	0,00					
Arvo 31.12	0,00					

Talousarvion toiminnalliset tavoitteet

Tavoite	Mittari	Tavoitetaso	Toteuma
Riittävä tiedon jako viljelijöille	Tiedotuksen määrä / vuosi. Ajan tasalla oleva asiakas.	Oikeaa tietoa ajankohtaisista asioista.	Päätösten mukana kirjeitse ja puhelimitse
Tuotannon tehokkuuden ja tuotantomäärien ylläpito	Maksetut tuet	Kaikki viljelyskelpoinen maa EU:n pinta-alatukien piirissä	Kaikki viljelyskelpoinen maa pinta-ala tukein piirissä

Toiminnan laajuuden mittarit

Maaseutupalvelut	TP 2003	TA 2004	TA 2005	TA 2006	TP 2007	TP 2008	TP2009
Maksetut tuet, €	1,7 milj.	1,8 milj.	1,9 milj.	2 milj.	2.131milj.	2,2 milj.	2,15 milj.
Aktiivivilojen määrä, kpl	100	100	99	99	98	99	93
Viljelty peltopinta-ala, ha	2580	2590	2630	2750	2573	2500	2514

Ruokapalvelut

Toiminta-ajatus

Ruokapalveluiden toiminta-ajatus on tarjota laadukasta ruokapalvelua taloudellisesti ja tarkoituksenmukaisesti asiakasryhmien erilaiset tarpeet huomioiden.

Talousarvion toteutuminen

Talous						
Ulkoiset	TP 2008	TA2009	Mrm	Ta-muutoksin	TP2009	Poikkeama
Toimintatulot	21657,49	203 480,00	0,00	203 480,00	204 395,91	915,91
Toimintamenot	288657,69	303 891,00	0,00	303 891,00	294 355,85	-9 535,15
Netto	-267 000,20	-100 411,00	0,00	-100 411,00	-89 959,94	10 451,06
Ulkoiset ja sisäiset		Talousarvio	Mrm	Ta-muutoksin	Toteutuma	Poikkeama
Toimintatulot	308393,51	332 260,00	0,00	332 260,00	326 599,47	-5 660,53
Toimintamenot	308398,68	323 767,00	0,00	323 767,00	324 479,67	712,67
Netto	-5,17	8 493,00	0,00	8 493,00	2 119,80	-6 373,20
Vyörytyserät	-5 868,55					
Henkilöstö - kpl	31.12.2009 4,85	31.12.2008 5	31.12.2007 5,08	31.12.2006 4,87	31.12.2005 4,8	
Käyttöomaisuus, josta tehty poistot						
Arvo 1.1.	0,00					
Lisäykset	0,00					
Vähennykset	0,00					
Poistot	0,00					
Arvo 31.12	0,00					

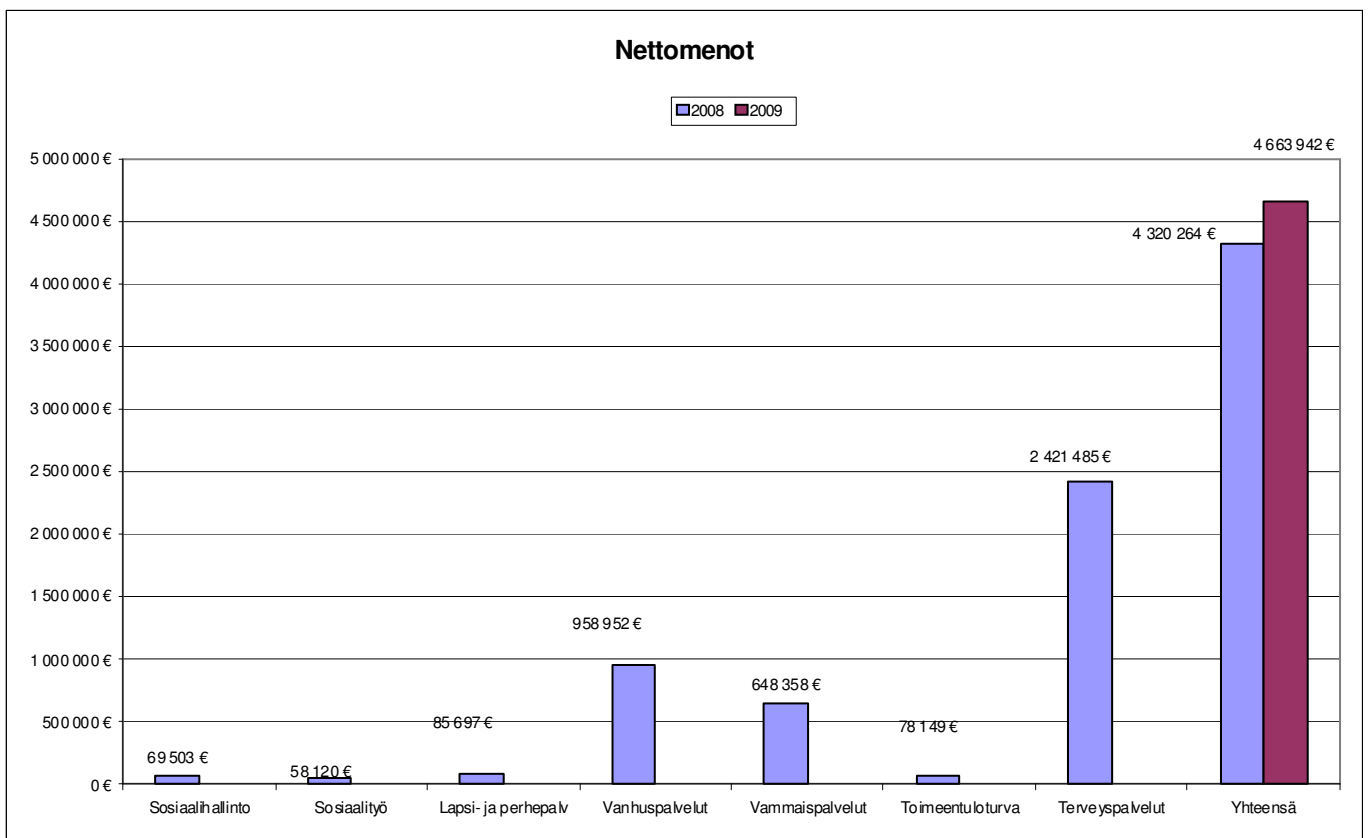
Talousarvion toiminnalliset tavoitteet

Tavoite	Mittari	Tavoitetaso	Toteutuma
Laatu	Asiakaspalaute	Sisäisten sopimusten/tilausten mukainen	Sisäisten sopimusten/tilausten mukainen
Taloudellisuus	Euroa / ateriasuorite	Kustannukset euroa / ateriasuorite seudullisesti kilpailukykyinen	Seudullisesti kilpailukykyinen

7.5.2. Sosiaali- ja terveystalvet

Talousarvion toteutuminen

Talous						
Ulkoiset	TP 2008	TA2009	Mrm	Ta-muutoksin	TP2009	Poikkeama
Toimintatulot	573667,31	500,00	0,00	500,00	13 420,58	12 920,58
Toimintamenot	4586224,70	4 573 967,00	0,00	4 573 967,00	4 673 718,69	99 751,69
Netto	-4012557,39	-4 573 467,00	0,00	-4 573 467,00	-4 660 298,11	-86 831,11
Ulkoiset ja sisäiset						
		Talousarvio	Mrm	Ta-muutoksin	Toteutuma	Poikkeama
Toimintatulot	573947,11	500,00	0,00	500,00	13 420,58	12 920,58
Toimintamenot	4894210,73	4 573 967,00	0,00	4 573 967,00	4 677 362,69	103 395,69
Netto	-4320263,62	-4 573 467,00	0,00	-4 573 467,00	-4 663 942,11	-90 475,11
Vyörytyserät	-3 406,02					
Henkilöstö - kpl	31.12.2009 0,00	31.12.2008 29,86	31.12.2007 36,77	31.12.2006 35,56	31.12.2005 39,0	31.12.2004 46,8
Käyttöomaisuus, josta tehty poistot						
Arvo 1.1.	0,00					
Lisäykset	0,00					
Vähennykset	0,00					
Poistot	0,00					
Arvo 31.12	0,00					

Sosiaali- ja terveyspalveluiden kokonaismenoista on Soten kuntayhtymälle maksettuja mak-suosuuksia 4 553 187,51 euroa, eläkevakuutusmaksuja 107 533,26 euroa, veteraanien virkistystoi-mintamenoja 3 644 euroa ja elatusturvamenoja ajalta 1-3.2009 5 657,77 euroa.

1.1.2009 aloitti toimintansa SoTe-kuntayhtymä., jonka jäsenkuntia ovat Kannonkoski, Karstula, Kivijärvi, Kyyjärvi ja Saarijärven kaupunki.

Kuntayhtymä järjestää jäsenkuntien puolesta kaikki kuntien järjestettäväksi säädetyt ja kuntien kun-tayhtymän järjestettäväksi antamat sosiaalihuollon, perusterveydenhuollon ja erikoissairaanhoidon palvelut sekä ympäristöterveydenhuolto mukaan lukien eläinlääkintähuolto siihen saakka, kunnes valmisteilla oleva ympäristöterveydenhuollon yhteistoiminta-alue aloittaa toimintansa.

Kuntayhtymän toiminnassa sovelletaan tilaaja-tuottaja toimintamallia.

Palvelujen tilaajaorganisaation muodostavat yhtymävaltuusto (43 jäs.) ja yhtymähallitus (9 jäs.). Toimintaa johtaa kuntayhtymän johtaja apunaan viranhaltijoista koostuva tilaajatiimi. Palvelut on tuottanut kuntayhtymän liikelaitos Saarikka, mitä johtaa liikelaitoksen johtaja. Liikelai-toksella on johtokunta.

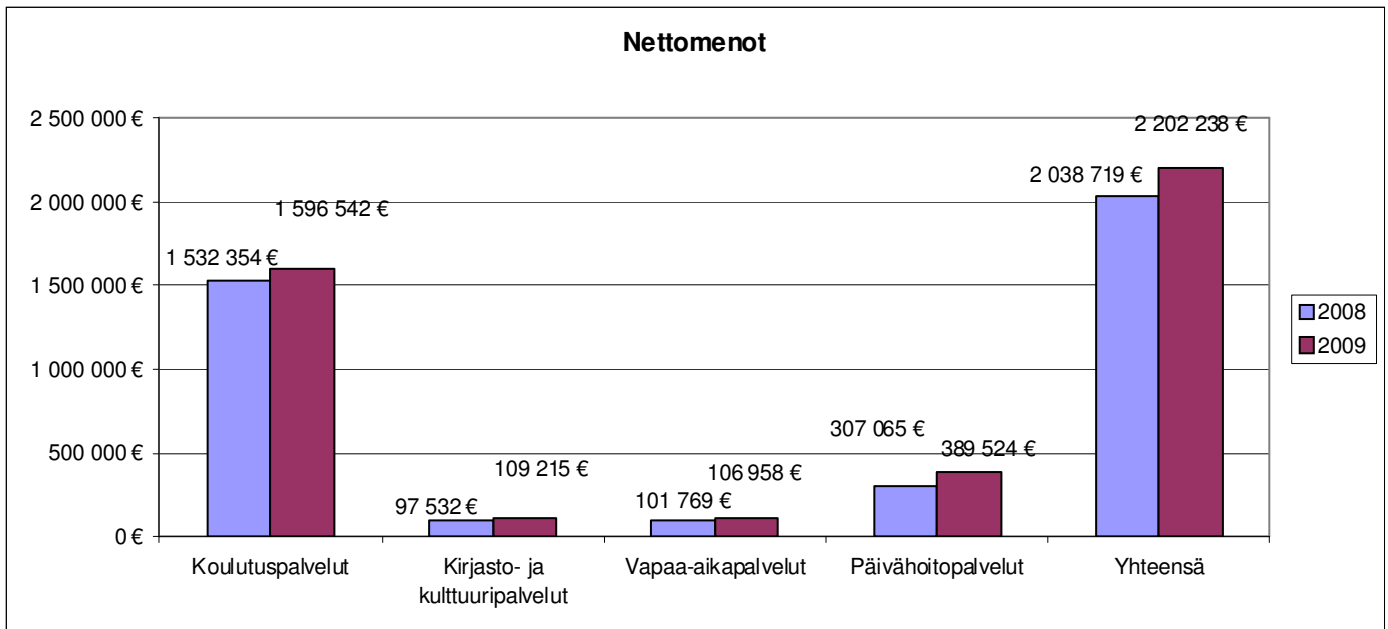
Palvelutuotanto on jaettu palvelualueisiin: lääkäripalvelut, hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen palvelut, arjen tuen palvelut, terveyden- ja sairaanhoidon palvelut ja tukipalvelut.

Palvelutuotannon nettokustannukset v. 2009

Lääkäripalvelut	175 367,41 €
€/as	114
%-osuus kok.kustannuksista(Saarikka)	7,65
Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen	330 081,48 €
€/as	215
%-osuus kok.kustannuksista(Saarikka)	5,45
Arjen tuen palvelut	1 678 062,70 €
€/as	1092,48
%-osuus kok.kustannuksista(Saarikka)	8,26
Terveyden- ja sairaudenhoidon palv.	2 191 897,04 €
€/as	1427,02
%-osuus kok.kustannuksista(Saarikka)	7,84
Osuus jakamattomista kust.	179 619,48
Osuus rahoitustuotoista	-1 840,60

7.5.3. Sivistyspalvelut

Talous						
Ulkoiset	TP 2008	TA2009	Mrm	Ta-muutoksin	TP2009	Poikkeama
Toimintamenot	86446,64	82 600,00	0,00	82 600,00	96 829,16	14 229,16
Toimintatulot	1775858,74	1 964 330,00	0,00	1 964 330,00	1 927 227,71	-37 102,29
Netto	-1 689 412,10	-1 881 730,00	0,00	-1 881 730,00	-1 830 398,55	51 331,45
Ulkoiset ja sisäiset	TP 2008	TA2009	Mrm	Ta-muutoksin	TP2009	Poikkeama
Toimintamenot	86446,64	82 600,00	0,00	82 600,00	96 829,16	14 229,16
Toimintatulot	2125165,8	2 339 435,00	0,00	2 339 435,00	2 299 067,51	-40 367,49
Netto	-2038719,16	-2 256 835,00	0,00	-2 256 835,00	-2 202 238,35	54 596,65
Vyörytyserät	-58 935,01					
Henkilöstö - kpl	31.12.2009 32,25	31.12.2008 30,80	31.12.2007 21,93	31.12.2006 22,45	31.12.2005 23,00	31.12.2004 28,00
Käyttöomaisuus, josta tehty poistot						
Arvo 1.1.	34 651,12					
Lisäykset	13 745,85					
Vähennykset	0,00					
Poistot	7 342,61					
Arvo 31.12	41 054,36					

Sivistyshallinto

Sivistyshallinnon tavoitteena on luoda edellytyksiä ja asettaa suuntaviivoja opetus- ja sivistystoimen (koulu-, kirjasto-, kulttuuri-, liikunta-, nuorisotoimi, kansalaisopisto, musiikkitoiminta, taiteen perusopetus) kehittämiseksi ja arvioida toimintaa.

Sivistyslautakunta on kokoontunut vuoden 2009 aikana 11 kertaa ja kokouksissa on käsitelty pykälät 1-84. Tärkeimmät päätökset ovat olleet talousarvioin 2010 laadinta, tilinpäätös 2008, koulun henkilöstöjärjestelyt, avustusten jakaminen nuoriso- ja urheiluseuroille, perusopetuksen projektit (kerhotoiminnan kehittäminen, perusopetuksen laadun kehittäminen ja kelpo-hanke), koulukuljetusten hyväksyminen vuodelle 2009-2010, kirjaston uudet käytösäännöt ja maksut, kirjaston uusien hyllyjen hankinta, päiväkodin tilojen suunnitelturyhmän perustaminen, päiväkodin laajennus ja muutostyöt, maksuttoman päivähoidon linjaukset, konsultoivan erityislastentarhanopettajan palvelujen jatkosopimuksen hyväksyminen vuodelle 2010, leikkikenttäryhmän perustaminen, toimintapuiston perustaminen. Seutukunnallista yhteistyötä on ollut kirjastoasioiden lisäksi perusopetuksen kehittämisprojektissa, opettajien täydennyskoulutuksessa sekä 2 yhteistä opettajaa naapurikuntien koulujen kanssa. Sivistyslautakunnan alaisuudessa oli 32,25 työntekijää vuonna 2009. Henkilöstömäärää on kasvanut päivähoitopalveluissa.

Sivistyslautakunnan kokoonpano ja osallistuminen kokoukseen 15.1.2009:

Kainu Hannu, pj.	1/1
Huumarkangas Veikko, vpj.	1/1
Halmesaari Aira, jäsen	1/1
Honkanen Jaana, jäsen	1/1
Humalajoki Johanna, jäsen	1/1
Hänninen Jarkko, jäsen	1/1
Lahti Kalevi, jäsen	0/1
Ohranen Antero, jäsen	1/1
Uusisalo Maija, jäsen	1/1
Noponen Alpo, khall edustaja	0/1
Immonen Maija-Liisa, stj./rehtori	1/1
Muukkonen Matti, kunnanjohtaja	1/1

Sivistyslautakunnan kokoonpano ja osallistuminen kokouksiin 18.2.2009 -31.12.2009:

Honkonen Sanna, pj	10/10
Peltola Juha, vpj	8/10
Alanen Dagmar, jäsen	10/10
Huumarkangas Veikko, jäsen	7/10
Kantonen Jari, jäsen	9/10
Seppänen Tarja, jäsen	8/10
Uusimäki Marjatta, jäsen	10/10
Uusisalo Jari-Pekka, jäsen	8/10
Uusisalo Maija, jäsen	8/10
Huumarkangas Aki, varajäsen	3/10

Sinisalo Marja, varajäsen	2/10
Noponen Timo, varajäsen	1/10
Hänninen Jarkko, varajäsen	1/10
Viertamo Pirkko, varajäsen	1/10

Honkanen Jaana, khall edustaja	8/10
Immonen Maija-Liisa, stj./rehtori	10/10
Muukkonen Matti, kunnanjohtaja	1/10
Ohranen Maarit, kirjastovirkailija	4/10
Auranen Heli, lastentarhanopettaja	4/10
Kalliojärvi Hannu, liikunnanohjaaja	3/10
Lahti Timo, ravitsemuspäällikkö	1/10
Lassila Kirsti, emäntä	1/10
Rauma Katariina, nuorisoasiat	1/10

Sivistystoimenjohtaja on hoitanut perusopetuksen rehtorin tehtävää oman tehtävänsä ohella vuonna 2009 ja on toiminut esittelijänä lautakunnassa. Kokouksissa on ollut mukana asiantuntijaedustajia eri toimialoista (liikunta, ravitsemus, nuoriso, kirjasto ja päivähoito).

Perusopetuksen johtokunta

Perusopetuksen johtokunta on kokoontunut vuoden 2009 aikana 4 kertaa (17.3., 12.5., 1.9. ja 2.11.).

Martti Honkonen , pj.	4/4
Tuula Noponen, vpj.	4/4
Hannu Aumanen, jäsen	3/4
Erkki Koivisto, jäsen	4/4
Jaana Lautanen, jäsen	4/4
Katriina Oinonen, jäsen	4/4
Marjaana Patovisti, jäsen	3/4

Jari-Pekka Uusisalo, sltk:n edustaja	2/4
Maija-Liisa Immonen, sihteeri	4/4
Kaisa Tamminen, henkilök:n edustaja	4/4

Mari Halmesaari, oppilasjäsen	2/2
Tero Ohranen, oppilasjäsen	2/2
Ville Hänninen, oppilasjäsen	1/2
Teemu Pölkki, oppilasjäsen	1/2

Perusopetuksen johtokunnan kokoukset on pidetty Nopolan yläkoululla. Vuoden 2009 kokouksissa on käsitelty pykälät 1-21.

17.3.2009

Kokouksissa on päätetty johtokunnan kokoontumiskerrat vuodelle 2009. Käsitelty vuoden 2008 toimintakertomus ja koulun talousarvion 2009 käyttösuunnitelma. Muutokset opetussuunnitelmaan perustuvaan suunnitelmaan koulutyön järjestämisestä lukuvuonna 2008-2009 sekä perusopetuksen tulevia projekteja ja kodin ja koulun yhteistyöstä tehdyn kyselyn tuloksia.

12.5.2009

Koulun hyvinvointiprofiilikyselyn tuloksia ja kouluruokailun kehittämistä sekä lukuvuoden 2009-2010 koulutyön suunnittelua. Oppilaskunnan edustajan esille tuoma esitys poissaolojen kontrolloimisesta sekä yläkoulun turvapäivään liittyvää toimintaa.

1.9.2009

Liikuntasalin käyttövuorojen hyväksyminen 7.9.2009-31.8.2010 väliseksi ajaksi. Opetussuunnitelmaan perustuva koulutyön järjestämistä koskeva suunnitelma lukuvuodelle 2009-2010.

2.11.2009

Opetussuunnitelmaan perustuvan koulutyön järjestämistä koskevan suunnitelman muutokset ja liikuntasalin käyttövuorojen 1.9.2009-31.8.2010 lisäykset.

Koulutuspalvelut

Talousarvion toteutuminen

Talous						
Ulkoiset	TP 2008	TA2009	Mrm	Ta-muutoksin	TP2009	Poikkeama
Toimintatulot	25438,59	35 500,00	0,00	35 500,00	38 877,53	3 377,53
Toimintamenot	1278536,73	1 403 055,00	-23 600,00	1 379 455,00	1 339 106,94	-40 348,06
Netto	-1 253 098,14	-1 367 555,00	23 600,00	-1 343 955,00	-1 300 229,41	43 725,59
Talousarvio						
Ulkoiset ja sisäiset		Talousarvio	Mrm	Ta-muutoksin	Toteutuma	Poikkeama
Toimintatulot	25438,59	35 500,00	0,00	35 500,00	38 877,53	3 377,53
Toimintamenot	1557792,22	1 713 155,00	-23 600,00	1 689 555,00	1 635 419,43	-54 135,57
Netto	-1532353,63	-1 677 655,00	23 600,00	-1 654 055,00	-1 596 541,90	57 513,10
Vyörytyserät	-41 505,27					
Henkilöstö - kpl	31.12.2009 19,45	31.12.2008 19,95	31.12.2007 19,53	31.12.2006 20,25	31.12.2005 21	31.12.2004 26
Käyttöomaisuus, josta tehty poistot						
Arvo 1.1.	7 411,39					
Lisäykset	0,00					
Vähennykset	0,00					
Poistot	1 617,03					
Arvo 31.12	5 794,36					

Koulutuspalveluiden tavoitteena on tarjota laadukas perusopetus 0-9. luokkalaisille sekä kuntalaisille mahdollisuus itsensä omaehtoiseen kehittämiseen, harrastustoimintaan ja virkistykseen.

Tavoite	Mittari	Tavoitetaso	Toteutuma
Seutuyhteistyö	Yhteinen toiminta/yht. virat	Mahdollisimman laaja yhteistyö, selvitystyö	Yhteinen Kelpohanke, yhteinen oppilashuollon hanke (Karstula-Kannonkoski-Kivijärvi-Kyyjärvi) 2 yhteistä opettajaa naapurikuntien kanssa opettajien täydennyskoulutusta
Monipuolinen kansalaisop. palvelutarjonta	toteutuneet kurssit/piirit osallistujamäärät	yhteiskunnallisten aineiden, ja kielten opetuksen lisääminen, hyvinvointi-/terveysaiheiset piirit	1015 tuntia 254 opiskelijaa 31 eri opintopiiriä
Yritteliäisyyden / yrittäjyyden lisääminen / tukeminen	teemat, vierailut, vastuu omista tehtävistä projektit liikeidea -kilpailu 9. lk, kummiyritykset luokilla 1-9	Tutustuminen paikalliseen yritys-elämään, ammatteihin, pienimuotoinen yritys-toim. koulussa yhteistyö yrittäjähdistyksen kanssa	tutustumiskäynnit yrityksiin, yrityskummit luokilla 1.-9. , myyjäisiä, liikeidea-kilpailu,
Ammattitaitoinen, osaava ja motivoitunut henkilöstö	toteutuneet koulutuspäivät /työnohjauspäivät työtyytyväisyyskyselyt kysely vanhemmille kysely oppilaille	1/3 opettajista osall. täydennyskoulutukseen (3 vesopäivän lisäksi) työtyytyväisyys vähintään hyvä koko henkilöstöllä, opettajilla OPE.FI -tason taidot	yli 80 % opettajista osallistunut täydennyskoulutukseen (3 työpäivän lisäksi), 3,16 koulutuspäivää/hlö, koulunkäynninohjaajilla 2,2 koulutuspäivää/hlö
Tietoverkkojen käytön lisääminen opetuksessa	Kysely Tietokoneiden käytön seuranta Tietokoneen ajokortti	opetuksessa tietotekniikan hyödyntämistä väh. 1 krt/viikko	toteutunut ajokortin on suorittanut 13 oppilasta ja @-kortin 2 oppilasta /24 opp. v. 2009
Turvallinen ja viihtyisä oppimisympäristö	Kyselyt (oppilaat/opettajat/vanhemmat) Oppilashuoltotyö Poissaolot Koulukiusaaminen	Oppilaiden ja henkilökunnan viihtyminen ja hyvinvointi Oppimisvaikeuksien ennakointi Selkeät pelisäännöt toiminnassa Kummioppilastoiminta	Hyvinvointiprofiilikyselyn mukaan hyvinvointi keskimääräistä parempaa, keskustelutilaisuudet toimintatavoista, kummioppilastoiminta, kouluvalmiustestit, muut testit oppilaille Säännölliset oppilashuoltoryhmän kokoukset (1 krt/kk) poissaolojen seuranta

			vertaissovittelun toteuttaminen
Laadukas opetus	Kyselyt Haastattelut oppilasarviointi Tietokoneen ajokortti laaditut hopsit /hokjsit	monipuoliset opetusmenetelmät tukiopetus, erityisopetus, yksilöllisten valmiuksien huomioiminen nykyaikaisen tekniikan hyödyntäminen	tukiopetus erityisop. 28 vkt, hokjs-oppilaita 6,5 (ka kl. ja sl. 2009), hops 1, opon/luokanvalvojan/luokanopettajan ja oppilaiden/vanhempien kes- kustelut säännöllisesti
Kattava iltapäivätoiminta	Osallistujamäärät, kyselyt	kaikki 1.-2. luokan ip- hoitoa tarvitsevat oppilaat iltapäivätoiminnan piirissä yhteistyö seurakunnan kanssa toim. järj. mahdoll. mukaan myös 3. lk ip-toiminnassa	toteutunut, myös 3. luokan oppi- laita hoidossa
Kustannusten kohtuullisuus	Talousarvion toteutuminen Kustannusvertailu € / oppilas	Toteutuminen suunnitel- lusti,	toteutunut suunnitel- lusti
Yhtenäinen perusopetus 0-9. luokka	yksi koulu, opetusta useammassa rakennuksessa, yhteiset välineet, yhteiset teemat,	Opettajien/avustajien liik- kuvuus koulujen välillä, hyvä siirtyminen nivel- vaiheesta toiseen, oppi- laan kasvun seuranta koko perusopetuksen ajan, eheä opinpolku	kelpo-hankkeessa rakennettu opinpolku- käsikirjaa, 6 opettajal- la tunteja sekä ala- että yläkoululla, liikun- tasali, kielten, äidin- kielen, tekstiilityön ja teknisen työn sekä musiikin luokat yhteis- essä käytössä

- perusopetuksen kehittämishanke (kelpo): varhainen puuttuminen / tukeminen koulunkäynnissä (opinpolku-käsikirjan laadinta, henkilöstön täydennyskoulutus, tukitoimenpiteiden, erityisopetuksen järjestäminen, alisuoriutuville valmennusta ja oppilaiden mielenterveyden tukeminen)
- koulun kerhotoiminnan kehittäminen: monipuolisuus, jatkuvuus, yhteistyö kotien ja 3. sektorin kanssa kerhotoiminnan järjestämisessä
- lasten ja nuorten vaikuttamisen lisääminen; oppilaskuntatoiminnan käynnistäminen alakoulussa
- vertaissovittelu ala- ja yläkoulussa
- oppilashuollon kehittämishanke yhdessä Karstulan, Kannonkosken ja Kivijärven kanssa, yhteiset koulukuraattorin ja koulupsykologin virat perustettu, täyttö v. 2010
-

Toiminnan laajuus

	TP2003	TP2004	TP2005	TP2006	TP2007	TP2008	2009
perusopetuksen kustannukset €/opp. netto	5857	6371	6801	7154	7686	8401	8678
perusopetuksen oppilasmäärä (ml. esiopp.)	226	217,5	199,5	*186,5	181	181	176
opetustuntia /vk		469,5	449,7	385	374	386,5	382
kuljetusopp. lkm.	108,5	107	91	*67,5	65	67	65
oppilaita/opettaja	12,2	11,5	11,08	12,43	12,07	12,07	11,7
opettajien lkm.	18,5	19	18	15	15	15	15
erityistä tukea tarv. opp. pu-lu-ki		54	58	51	33	35	38
yksilöll. opetus, opp.lkm.	5	7	7	6	7	6	5
11-vuotinen oppioik., oppilasm.	3	3	3	3	2	2	2
opetusryhmän keskikoko							
yläkoulu		12,32	11,8	16,9	19,5	18,77	16,7
alakoulu		13,70	13,0	13,7	14,8	14,61	13,64
esiopetus					15,1	14,04	13,28
kouluruokailu €/opp.		431,32	481,33	491	549	533	549
koulukuljetus €/opp.		432	554	856	847	907	937
kiinteistömenot €/opp.		774,07	892,11	883	996	1040	1134
opetus €/ opp.		5342,9	5486,9	5368	5273		
opetus €/opp. Nopola		2808,1	2774,6	3331	3690	5916	5144
erityisopetus €/opp.		449,2	529,8	368	305		
esiopetus € /esiopp. op.+avust.		2304,8	1734,8	2235	3516	3205	4117
avustajalv. €/opp. (1.-9. lk)		436,7	538,5	540	671	706	703

** esiopetuksen menot sisältävät opettajan, avustajan, materiaalit, kuljetuksen, ruokailun, kiinteistönhoidon

Kehittämistavoitteet**- perheiden asumisviihtyvyyden parantamiseksi**

- perusopetuspalvelut 0-9. luokkalaisille
- koululaisten aamu- ja iltapäivähoito ja kerhotoiminta
- monipuolinen kansalaisopiston tarjonta
- aikuisten etäopiskelumahdollisuudet

- peruspalveluiden turvaamiseksi

- yhteistyö naapurikuntien kanssa koulutuspalveluiden järjestämisessä

- kuntatalouden vahvistamiseksi

- yhteistyö naapurikuntien kanssa, järjestöjen kanssa jne.

- henkilömäärän/laadun sopeuttamiseksi muuttuviin tarpeisiin

- henkilöstömäärä pyritään sopeuttamaan pienenevään oppilasmäärään luonnollisen poistuman kautta

- kuntayhteistyön kehittämiseksi

- vilpitön halu yhteistyölle, selvityksille
- palveluiden kysynnän ja tarpeen muutoksiin reagoimiseksi
- toiminnan suunnitelmallisuus, ennakointi, yhteistyö naapurikuntien kanssa

Kirjasto- ja kulttuuripalvelut

Talousarvion toteutuminen

Talous						
Ulkoiset	TP 2008	TA2009	Mrm	Ta-muutoksin	TP2009	Poikkeama
Toimintatulot	1621,5	1 600,00	0,00	1 600,00	1 815,53	215,53
Toimintamenot	87867,38	103 495,00	0,00	103 495,00	98 245,75	-5 249,25
Netto	-86 245,88	-101 895,00	0,00	-101 895,00	-96 430,22	5 464,78
Ulkoiset ja sisäiset		Talousarvio	Mrm	Ta-muutoksin	Toteutuma	Poikkeama
Toimintatulot	1621,5	1 600,00	0,00	1 600,00	1 815,53	215,53
Toimintamenot	99153,61	116 095,00	0,00	116 095,00	111 030,19	-5 064,81
Netto	-97532,11	-114 495,00	0,00	-114 495,00	-109 214,66	5 280,34
Vyörytyserät	-3 152,73					
Henkilöstö - kpl	31.12.2009 1,4	31.12.2008 1,4	31.12.2007 2	31.12.2006 1,8	31.12.2005 2	31.12.2004 2
Käyttöomaisuus, josta tehty poistot						
Arvo 1.1.	0,00					
Lisäykset	9 723,85					
Vähennykset	0,00					
Poistot	130,80					
Arvo 31.12	9 593,05					

Toiminta-ajatus

Kirjasto-kulttuuripalvelut tarjoavat kaikenikäisille kuntalaisille vapaa-ajan ja sivistysharrastuksia, tieto, taito ja elämyksiä sekä virkistystä. Kirjasto tarjoaa mahdollisuuden päästä tiedonlähteille tietoverkkojen avulla ja yhteistyössä kimpakirjastojen kanssa.

Tavoite	Mittari	Tavoitetaso	Toteutuma 2009
Palvelun hyvä saata- vuus	aukioloajat siirtokokoelma Lainaatilatostot	avoinna 22 t/viikko aineistonkuljetus kirjasto- jen kesken Yli19-vuotiaiden lainaajien määränlisääminen,	avoinna 22 t/viikko kuljetus viikottain yli 16-v lainaajien määrä kasvanut (337→358)

		kirjastonjohtajan palveluiden ostaminen Saarijärveltä, Hyvät opasteet kirjastolle	kirjastonjohtajan palveluita ostettu Saarijärveltä 0,12 htv opasteet uusimatta
Monipuolinen aineistokokoelma	Hankinnat kaukolainat siirtolainat Kyselyt	Hankinnat yli läänin keskiarvon av-aineiston kehittäminen	av-aineiston hankinta 145 kpl / 09 (63 kpl / 08) saatuja kaukolainoja 1423 kpl
Seutuyhteistyö	yhteistyö seutukirjastojen kanssa henkilöstön kokoukset	Yhteistyö hankinnoissa, kuljetuksissa, palvelussa yhteinen tapahtumakalenteri seutukirjaston perustaminen	kuljetukset toimivat, yhteinen esite + yhteiset käyttö-säännöt, kokoukset (2 kertaa) seutukirjastoseselvitustyö ei ole edennyt juuri lainkaan
Yhteistyö järjestöjen kanssa	Järjestöpalaverit Tapahtumat	Yhteisiä tapahtumia, tapahtumakalenteri	NopolaNewsin tapahtumakalenteri

Toiminnan laajuus

	2003	2004	2005	TP2006	TP2007	TP2008	TP2009
Kirjastokäynnit	21530	14419	17415	14069	9765	13320	13650
Verkkokäynnit			2597	3563	3171	2874	2874
Lainauksia	32744	32140	33170	29877	26090	23702	23850
Kirjastohankinta kpl/1000as	416,3	416	473	493	402	647	544
Muu aineistohank. kpl /1000as	55,8	56	112	115	53	53	101
Toimintamenot €/as	47,0	54,1	62,6	62,62	61,58	61,30	70,1
Satutunnit kpl	4	5	6	7	4	6	0
Kulttuuritapahtumat kpl	6	6	6	9	6	6	6
Kirjastohoitaja/-johtaja	1	1	1	1	1		0,12
Kirjastovirkailija	1	1	1	1	1	1	1,37

Kehittämistavoitteet:**- perheiden asumisviihtyvyyden parantamiseksi**

- ajanmukaiset kirjastopalvelut
- kulttuuritapahtumia

- peruspalveluiden turvaamiseksi

- yhteistyö naapurikuntien kanssa kirjastopalveluiden järjestämisessä

- kuntatalouden vahvistamiseksi

- kirjastonjohtajan palveluiden ostaminen Saarijärveltä

- henkilömäärän/laadun sopeuttamiseksi muuttuviin tarpeisiin**- kuntayhteistyön kehittämiseksi**

- kokoelmien yhteiskäytön lisääminen
- kuljetusten vakiinnuttaminen
- seutukirjaston perustaminen
- yhteistyö Saarijärven kirjaston kanssa sekä kimppekirjastojen kanssa

- palveluiden kysynnän ja tarpeen muutoksiin reagoimiseksi

- täydennyskoulutusta
- asiakaskyselyitä

Vapaa-aikapalvelut

Talousarvion toteutuminen

Talous						
Ulkoiset	TP 2008	TA2009	Mrm	Ta-muutoksin	TP2009	Poikkeama
Toimintatulot	404,1	0,00	0,00	0,00	2 800,00	2 800,00
Toimintamenot	72527,79	78 365,00	0,00	78 365,00	76 659,39	-1 705,61
Netto	-72 123,69	-78 365,00	0,00	-78 365,00	-73 859,39	4 505,61
Ulkoiset ja sisäiset		Talousarvio	Mrm	Ta-muutoksin	Toteutuma	Poikkeama
Toimintatulot	404,1	0,00	0,00	0,00	2 800,00	2 800,00
Toimintamenot	102172,63	109 790,00	0,00	109 790,00	109 758,06	-31,94
Netto	-101768,53	-109 790,00	0,00	-109 790,00	-106 958,06	2 831,94
Vyörytyserät	-2 847,46					
Henkilöstö - kpl	31.12.2009 0,4	31.12.2008 0,4	31.12.2007 0,4	31.12.2006 0	31.12.2005 0	31.12.2004 0
Käyttöomaisuus, josta tehty poistot						
Arvo 1.1.	27 239,73					
Lisäykset	4 022,00					
Vähennykset	0,00					
Poistot	5 594,78					
Arvo 31.12	25 666,95					

Vapaa-aikapalvelujen tavoitteena on estää nuorten syrjäytymistä sekä edistää kuntalaisten fyysistä ja henkistä hyvinvointia tarjoamalla mahdollisuuksia omaehtoiseen virkistykseen, kuntoiluun ja kehittävään ajanviettoon.

Toiminnalliset tavoitteet

Tavoite	Mittari	Tavoitetaso	Toteutuma
Ohjatun vapaa-ajantoiminnan järjestäminen	Toteutuneet tapahtumat Osallistujien määrä retket lasten uimakoulu	vapaa-aikaohjausta 15 tuntia viikossa kaikenikäisten liikuntaa kaikki lapset pääsevät uimakouluun	ohjausta 15 t/viikko uimakoulu järj., osallistujia 26
Nuorten syrjäytymisen estäminen	Tilasto Ilman koulutusta olevat työttömät nuorisotalon kävijämäärä projektit	Nuorisotalon aukioloajat riittävät, ohjattu toiminta, kerhotoiminta 1.-9. luokkalaisille, osallistumismahdollisuuksien tarjoaminen nuorille	12 tuntia viikossa valvottua toimintaa, kerhotoimintaa 1.-9. luokkalaisille,
Yhteistyö järjestöjen ja seurakunnan kanssa	Järjestöpalaverit tapahtumat	tapahtumakalenteri resurssien yhdistäminen, avustukset ostopalvelusopimukset	toteutunut
"Kunnossa kaiken ikää"	osallistuvat alle/yli 40-v. kuntopassi	aktivoida vähän liikkuvia keski-ikäisiä terveysliikuntaan/hyötyliikuntaan, kuntotapahtumien toteuttaminen	kuntotapahtumia

	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Avustukset €/as.	9,2	13,4	13,6	13,7	14,0	14,44	15,60
Toimintamenot €/as.	44,0	57,6	64,8	66,8	76,6	65,31	69,59
Kuntotapahtumat		22	24	24	24	14	12
Nuorisotalo avoinna h/vk	12,0	12,0	12	13	13	12	12
Retket kpl	5	5	6	5	5	3	6
Leirille osall.	25	30	0	0	0		-
Uimakoulun suoritt.	45	45	45	31	40	38	26

Toiminnan laajuus

- ostopalvelusopimukset Kyyjärven 4H-yhdistyksen kanssa nuorisotalon toiminnan ohjauksesta ja valvonnasta, nuorisopalveluiden ostamisesta sekä urheilukentän huoltorakennuksen siivouksesta
- ostopalvelusopimus Kyyjärven Kyvyn kanssa liikunta-alueiden hoidosta (pl. latujen hoito) ja huoltorakennuksen ovien avaamisesta ja sulkemisesta

Päivähoitopalvelut

Talous						
Ulkoiset	TP 2008	TA2009	Mrm	Ta-muutoksin	TP2009	Poikkeama
Toimintatulot	58982,45	45 500,00	0,00	45 500,00	53 336,10	7 836,10
Toimintamenot	336926,84	379 415,00	23 600,00	403 015,00	413 215,63	10 200,63
Netto	-277 944,39	-333 915,00	-23 600,00	-357 515,00	-359 879,53	-2 364,53
Ulkoiset ja sisäiset		Talousarvio	Mrm	Ta-muutoksin	Toteutuma	Poikkeama
Toimintatulot	58982,45	45 500,00	0,00	45 500,00	53 336,10	7 836,10
Toimintamenot	366047,34	400 395,00	23 600,00	423 995,00	442 859,83	18 864,83
Netto	-307064,89	-354 895,00	-23 600,00	-378 495,00	-389 523,73	-11 028,73
Vyörytyserät	-11 429,55					
Henkilöstö - kpl	31.12.2009 11,00	31.12.2008 8,63	31.12.2007	31.12.2006	31.12.2005	31.12.2004
Käyttöomaisuus, josta tehty poistot						
Arvo 1.1.	0,00					
Lisäykset	0,00					
Vähennykset	0,00					
Poistot	0,00					
Arvo 31.12	0,00					

Kehittämistavoitteet

Päivähoitopalvelujen avulla tuetaan lapsiperheitä

- vuorohoidon tarjoaminen päiväkodissa
- kotona hoidettavien lasten tukeminen tilapäisen (kevennetyn) hoidon avulla
- määrätietoinen päiväkodin kehittäminen asiakasystävälliseksi
- toimintaohjeet ja positiivinen ilmapiiri
- seutukunnallisen yhteistyön lisääminen
- erityispäivähoidon asiantuntemus, konsultoivan erityislastentarhanopettajan palvelut

Talousarvion toiminnalliset tavoitteet

Päivähoito

Tavoite	Mittarit	Tavoitetaso	Toteutuma
Lapsen varhaiskasvatussuunnitelman käyttöönotto	Suunnitelman toteutumista arvioidaan yhteistyössä vanhempien kanssa vanhempainvarteissa	Lapsen varhaiskasvatussuunnitelma laaditaan jokaiselle päivähoitossa olevalle lapselle yhteistyössä vanhempien kanssa	Toteutunut
Kotona hoidettavien lasten tukeminen	Hoitopaikkapäätökset	Kotona hoidettavien lasten tukeminen tilapäisen hoidon avulla	toteutunut tilapäisen hoidon ja lapsiperheiden tilapäisen kotipalvelun avulla
Päivähoidon näkyvyydellä positiivisen ilmapiirin luominen	Toimintaohjeet Asiakastyytyväisyyskyselyt	Vanhempien tietoisuus päivähoidon käytännöistä. Asiakastyytyväisyyskyselyt kahden vuoden välein	Vanhempainilta Tiedottaminen Toimintaohjeiden selventäminen
Erityistä tukea tarvitsevien lasten tukeminen	Kuntoutussuunnitelman tekeminen yhdessä vanhempien ja muiden asiantuntijatahojen kanssa	Erityistä tukea tarvitsevien lasten kokonaisvaltainen tukeminen	Toteutunut Päiväkoti jo sinänsä kuntouttavaa toimintaa, kelton palvelut 2 krt/kk
Varhainen puuttuminen alle kouluikäisten ongelmiin	Varsu- arvioinnin tekeminen yhdessä vanhempien kanssa	Huoleen puuttuminen ja sen puheeksi ottaminen vanhempien kanssa sekä yhteisten ratkaisujen löytäminen lapsen tukemiseksi.	Toteutunut Varsu-arvioinnit alle kouluikäisten yhteistyöpalvelit (neuvola, varhaiskasvatus, psykologi, puheterapeutti, esiopettaja, kelto ja sosiaalityöntekijä)

Toiminnan laajuuden mittarit

	TP 2006	Ta 2007	TP2008	TP2009	TS 2010	TS 2011
Päivähoidon hoitopäivät (kokopäivä)	4362	3662	3528	4036	4400	4400
Päivähoidon hoitopäivät (osapäivä)	1380	1800	1587	1099	1400	1400

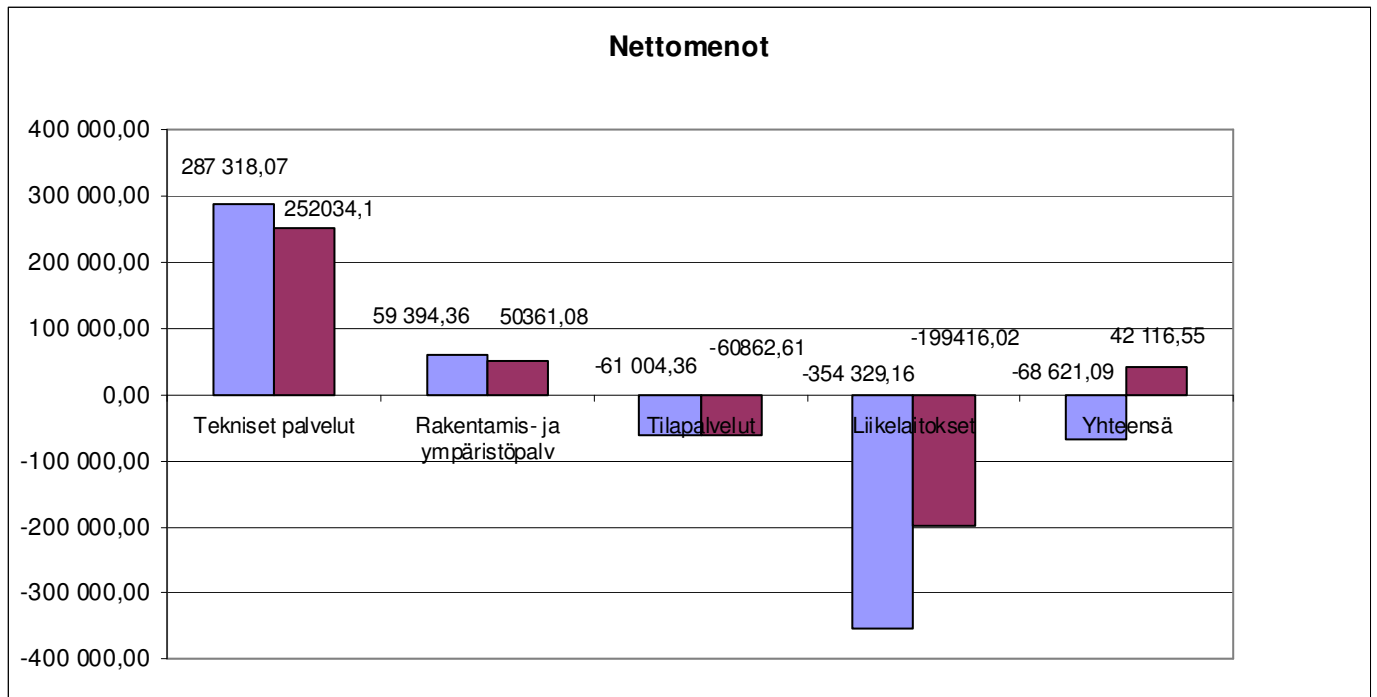
Kunnan tavoitteena on kehittää päivähoitoa entistä asiakassuuntautuneemmaksi, tehokkaammaksi ja laadultaan paremmaksi. Vuorohoidon tarve on lisääntynyt ja alle 3-vuotiaiden lasten osuus päivähoitossa on kasvanut. Päiväkoti toimintaympäristönä tarvitsee muutoksen. Siihen on tulossa muutos lisäsiiven rakentamisen myötä 2010. Uutena palveluna päivähoitossa on kiertävän erityislastentarhanopettajan palvelu, joka ostetaan yhdessä seutukunnallisesti Keski-Suomen sosiaalialan osaamiskeskukselta.

Lisäksi kunta tukee kotona olevia perheitä sekä tilapäisellä hoidolla että tilapäisen kotipalvelun avulla. Tilapäinen kotipalvelu käynnistyi maaliskuussa 2009 kokeiluluontoisena toimintana. Lapsiperheiden tilapäistä kotipalvelua on käyttänyt 18 perhettä. Asiakaskäyntejä on ollut yhteensä 160 kpl.

7.5.4. Yhdyskuntapalvelut

Talousarvion toteutuminen

Talous						
Ulkoiset	TP 2008	TA2009	Mrm	Ta-muutoksin	TP2009	Poikkeama
Toimintatulot	668431,26	689 513,00	0,00	689 513,00	695 302,60	5 789,60
Toimintamenot	996336,48	1 007 173,00	-6 850,00	1 000 323,00	1 025 597,40	25 274,40
Netto	-327 905,22	-317 660,00	6 850,00	-310 810,00	-330 294,80	-19 484,80
Ulkoiset ja sisäiset		TA2009	Mrm	Ta-muutoksin	TP2009	Poikkeama
Toimintatulot	1412510,47	1 344 654,00	0,00	1 344 654,00	1 361 434,61	16 780,61
Toimintamenot	1343889,38	1 395 263,00	-6 850,00	1 388 413,00	1 403 551,16	15 138,16
Netto	68621,09	-50 609,00	6 850,00	-43 759,00	-42 116,55	1 642,45
Vyörytyserät	-37 259,08					
Henkilöstö - kpl	31.12.2009 9,8	31.12.2008 10,8	31.12.2007 10,8	31.12.2006 10,8	31.12.2005 10,8	31.12.2004 10,8
Käyttöomaisuus, josta tehty poistot						
Arvo 1.1.	3 856 023,58					
Lisäykset	888 785,74					
Vähennykset	0,00					
Poistot	353 478,07					
Arvo 31.12	4 391 331,25					

Tekniset palvelut

Talousarvion toteutuminen

Talous						
Ulkoiset	TP 2008	TA2009	Mrm	Ta-muutoksin	TP2009	Poikkeama
Toimintatulot	11874,55	17 700,00	0,00	17 700,00	5 406,29	-12 293,71
Toimintamenot	292210,62	266 320,00	-11 300,00	255 020,00	251 703,03	-3 316,97
Netto	-280 336,07	-248 620,00	11 300,00	-237 320,00	-246 296,74	-8 976,74
Ulkoiset ja sisäiset		Talousarvio	Mrm	Ta-muutoksin	Toteutuma	Poikkeama
Toimintatulot	11874,55	17 700,00	0,00	17 700,00	5 091,21	-12 608,79
Toimintamenot	299192,62	276 320,00	-11 300,00	265 020,00	257 125,31	-7 894,69
Netto	-287318,07	-258 620,00	11 300,00	-247 320,00	-252 034,10	-4 714,10
Vyörytyserät	7 514,78					
Henkilöstö - kpl	31.12.2009 2,3	31.12.2008 2,8	31.12.2007 2,8	31.12.2006 2,8	31.12.2005 2,8	31.12.2004 9,8
Käyttöomaisuus, josta tehty poistot						
Arvo 1.1.	338 260,74					
Lisäykset	57 874,19					
Vähennykset	0,00					
Poistot	53 147,96					
Arvo 31.12	342 986,97					

Tekninen hallinto vastaa teknisten palveluiden alla olevista talousyksiköistä, joita ovat hallinnon lisäksi liikenne- ym. alueet sekä palo- ja pelastustoimi. Palo- ja pelastustoimen operatiivisesta toiminnasta vastaa Keski-Suomen aluepelastuslaitos.

Vuoden 2009 aikana tehtiin merkittäviä henkilöstö- ja tehtäväjärjestelyjä Kunnanrakennusmestari toimii edelleen teknisen toimen päällikkönä ja henkilökuntaan kuuluu rakennustarkastajan lisäksi kaksi toimistotyöntekijää.

Toimistosihteerin tehtäväkuvaa muutettiin syksyllä 2009 siten, että aikaisempien tehtävien lisäksi mukaan tulivat uutena media- ja markkinointisihteerin tehtävät ja työpanosta siirrettiin elinkeinopalveluihin. Uuden tehtäväkuvan mukainen työajan jako on pääsääntöisesti seuraava: elinkeinopalvelut 50 %, tekninen toimi 30 % ja it-vastaavan tehtävät 20 %.

Toimistovirkailijan tehtävänimike muutettiin asuntosihteeriksi. Rakennustarkastaja jäi 50 %:lle osaaikaeläkkeelle 1.8.2009 alkaen .

Talousarvion toiminnalliset tavoitteet

Tavoite	Mittari	Tavoitetaso	Toteutuma
Hallinto Hallinnon ja sisäisen laskennan kehittäminen. Seutukunnallinen yhteistoiminta	Kuntalaisten kokemukset ja palautteet. Luottamusmiesten kokemukset ja palautteet	Annetut tehtävät hoidetaan ajallaan. Sisäisen laskennan tuloksista saadaan luotettavaa ja vertailukelpoista tietoa. Ennakoivalla toiminnalla pyritään minimoimaan kustannuksia (laitokset ym.) Seutuyhteistyöllä yhtenäisemmät toiminta-alueet. Kokoukset n. 8 kpl/v	Yhdyskuntalautakunta lakkautettiin vuoden 2008 lopussa ja sen tilalle tehtäviä hoitamaan tuli kunnanhallitus ja sen alainen lupajaosto. Lupajaosto kokoontui kertomusvuonna 2 kertaa ja käsitteli kokouksissaan yhteensä 7 pykälää. Käsiteltävät asiat olivat lähinnä rakennus-, ympäristö- ja maa-aineslupia. Henkilöstömäärä säilyi ennallaan, mutta tehtäväkuvat muuttuivat. Seutukunnallisesti käytössä on yhteisiä palveluita esimerkiksi tiedostopalvelimet sekä rakennus-, maa-ainesten valvonta ja karttaohjelmistot. Toimintavuoden aikana ilmeni selkeitä tavoitteita vahvaan sähköisen asioinnin kehittämiseen. Mm. vesi- ja jätevesilaskutus, sopimusten ylläpito sekä kiinteistönhallintajärjestelmät olivat keskusteluissa esille tulleita kehityskohteita. Teknistä hallintoa työllisti kunnallisen rakennustoiminnan vilkastuminen. Käynnissä olevia hankkeita olivat mm. venesatama, kaavatiet ja merkittävimpana uusi jätevedenpuhdistamo ja siirtoviemäri. Kivirannan peruskorjauksen ja laajennuksen suunnittelu oli myös käynnissä.
Liikenne ym. alueet Kaavatiet hyvässä liikkennöitävässä kunnossa niin kesällä kuin talvelakin. Asfaltointi- ja valaistussuunnitelma. Yksityisteiden avustaminen Kyyjärven kesäaikaisen vedenpinnan nosto	Kuntalaiset ja matkailijat	Kesäkunnossapito kunnan omana työnä, talvella käytetään apuna ulkopuolisia urakoitsijoita tarvittaessa. Tiestö, puistot ja muut yleiset alueet vahvistetun strategian mukaiseen kuntoon resurssien puitteissa. Yksityisteiden kunnan säilyttäminen vähintään nykytasossa. Yksityisteiden talviauraus edellisvuosien tapaan samoin kuin kunnossapitoavustukset.	Toimintavuonna panostettiin merkittävästi asuin ympäristön viihtyvyyden parantamiseen kuntastrategian mukaisesti. Yhteistoimintaa jatkettiin kolmannen sektorin toimijoiden ja talkooväen kanssa esimerkiksi yläasteen ulkomaalaus. Uutena yhteistyökumppanina mukaan tuli Nopolan kylätalkkarit osk., jolta tilattiin lähinnä ympäristönhoitoon liittyviä palveluita. Venesataman rakentaminen käynnistyi syksyllä 2008 yhteistyössä Keski-Suomen ympäristökeskuksen kanssa ja se valmistui syksyllä 2009. Venesatama parantaa Kyyjärven virkistyskäyttöä sekä paransi huomattavasti alueen viihtyisyyttä. Ohrasaaren tie valmistui keväällä 2009. Saunakylän tievalot syttyivät hieman ennen joulua. Mäntyperän tievalojen rakentamiseen varattiin määrärahat vuodelle 2010 aikana. Mäntyperän jälkeen kaikilla kyläkunnilla on tievalot. Kaavateiden kunnossapidossa käytettiin apuna yksityisiä urakoitsijoita, joilla on tehokkaita laitteita mm. jään, raiteiden ja sohjon poistoon. Yksityisteiden talviaurausavustus käytössä edellisvuosien tapaan ja entisille valtionapua saaneille yksityisteille myönnettiin kunnossapitoavustusta.
Palo- ja pelastustoimi	Kuntalaiset kustannusten seuranta	Vähintään yhtä nopea toiminta hätätilanteissa kuten tähänkin saakka. Järkevä yhteistoiminta kuntien kanssa ja päällekkäisten toimintojen ja hankintojen välttäminen	Hälytysvalmius oli koko vuoden erittäin hyvä. Toimenpidepalkkainen henkilöstö motivoitunutta toimintaan, mistä johtuen niin päivä- kuin yölähtöihinkin riitti henkilöstöä. Henkilöstön määrä palopäällikön lisäksi on 18 henkilöä. Palokunnan apua tarvittiin Kyyjärvellä aikaisempaa enemmän. Asukaslukuun suhteutettuna Kyyjärvellä on Keski-Suomen kunnista eniten hälytystehtäviä. Edellisvuosien luvut suluissa järjestyksessä (2007;2006) Hälytyslähettäjä v.2009 oli yhteensä 121 kpl (117;106), joista ensivastetehtäviä 72 kpl

			(47;39) . Suoritustasolla yhteistoiminta on jatkunut kuntien kanssa entisellä tavalla esim. viemärien avaukset ja vastaavat tehtävät.
--	--	--	---

Rakentamis- ja ympäristöpalvelut

Talousarvion toteutuminen

Talous						
Ulkoiset	TP 2008	TA2009	Mrm	Ta-muutoksin	TP2009	Poikkeama
Toimintatulot	17165,31	16 500,00	0,00	16 500,00	13 555,76	-2 944,24
Toimintamenot	76559,67	85 816,00	-8 450,00	77 366,00	63 916,84	-13 449,16
Netto	-59 394,36	-69 316,00	8 450,00	-60 866,00	-50 361,08	10 504,92
Ulkoiset ja sisäiset		Talousarvio	Mrm	Ta-muutoksin	Toteutuma	Poikkeama
Toimintatulot	17165,31	16 500,00	0,00	16 500,00	13 555,76	-2 944,24
Toimintamenot	76559,67	85 816,00	-8 450,00	77 366,00	63 916,84	-13 449,16
Netto	-59394,36	-69 316,00	8 450,00	-60 866,00	-50 361,08	10 504,92
Vyörytyserät	-1 865,48					
Henkilöstö	31.12.2009	31.12.2008	31.12.2007	31.12.2006	31.12.2005	31.12.2004
- kpl	0,5	1	1	1	1	1
Käyttöomaisuus, josta tehty poistot						
Arvo 1.1.	0,00					
Lisäykset	0,00					
Vähennykset	0,00					
Poistot	0,00					
Arvo 31.12	0,00					

Rakentamis- ja ympäristöpalveluihin kuuluvat rakennusvalvonta, ympäristön suojeleminen, maankäytön suunnittelu ja ympäristötyöt. Rakennustarkastajan on jäänyt osa-aikaeläkkeelle 1.8.2009 lähtien.

Ympäristönsuojelun tehtävät ovat lisääntyneet merkittävästi mm. EU-säännösten myötä viime vuosina. Ympäristösihteerin tehtäviä on pääasiassa hoidettu Saarijärven kaupungin toimesta ympäristönsuojelun yhteistyön kehittämisprojektin kautta. Maa-ainelupien valmistelu ja valvonta on kuulunut projektin piiriin. Projekti päättyy 30.4.2010.

Rakennusvalvonta on hoitanut normaalien toimiensa ohella myös energia- ja korjausavustushakemusten valmistelut, määrärahojen tilaukset ja tilitykset sekä kohteiden seurannat. Rakennustarkastaja on hoitanut jätevedenpuhdistamon rakennuttamistehtäviä ja toiminut hankkeen vetäjänä. Hanke valmistui toimintavuonna.

Maankäytön suunnittelua eli kaavoitusta toteutetaan yhteistyössä kunnanhallituksen kanssa. Apuna on myös ollut kuuden kunnan yhteinen aluearkkitehti, jonka toiminta jatkuu myös v. 2010.

Venesataman rakentaminen eteni maansiirtotöiden osalta jo loppuvaiheisiin. Mm. venelaiturin asentaminen jää vuodelle 2010.

Talousarvion toiminnalliset tavoitteet

Tavoite	Mittari	Tavoitetaso	Toteutuma
Rakennusvalvonta Rakentamisen ja suunnittelun laadun edistäminen, sekä maankäyttö -ja rakennuslakiin tukeutuvan rakentamisen toiminnan kehittäminen		Tuottaa rakentajille laadukasta ja joustavaa asiantuntijapalvelua kaikessa rakentamisessa. Korostetaan suunnittelun laadun ja asiantuntemuksen merkitystä rakentamisessa. Selvitetään maankäyttö- ja rakennuslakiin perustuva lupakäytäntö ja vastuun jakautuminen aina hankkeen aloituskokouksessa. Huolehditaan korjausneuvontakohteiden rakennusteknisestä valvonnasta, hakemisesta ja maksatuksesta. Kehitetään tiedotusta mm. Internet-sivujen välityksellä ja verkkolehti Nopola Newsin kautta.	Rakennusvalvonta on osallistunut Keski-Suomen ympäristökeskuksen järjestämiin koulutustilaisuuksiin, joissa käyty läpi uuden maankäyttö- ja rakennuslain toimeenpanoa tulkintoja ongelmakohtiin ja menettelytapoja. Hankkeeseen ryhtyvän ja muiden osalla on tiedotettu uuden maankäyttö- ja rakennuslain mukaisesta lupaprosessista, vastuukysymyksistä uudenlaisesta ajattelutavasta hankkeen toteuttamisessa. Kunnan internet- sivustoa on uudistettu ja pyritty tarjoamaan rakentamiseen tarpeellista tietoa oleellisiin asioihin. Korjausavustuksien osalla on noudatettu valtakunnallisia hakuohjeita. Viime vuonna myönnettiin avustus neljälle hakijalle. Uuden jätevedenpuhdistamon rakennuttamistehävät ovat työllistäneet viranhaltijaa. Samoin erilaiset projektit ja kiinteistöjen selvitystyöt.
Ympäristönsuojelu Seurataan ja valvotaan ympäristön tilaa ympäristölainsäädännön keinoin turvallisen, terveellisen ja kestävämpään ympäristön turvaamiseksi.		Tuottaa kuntalaisille laadukasta asiantuntijapalvelua ympäristöasioissa. Kirkonkylän taajaman jätevesien puhdistamisen parantaminen ja vuotovesien pienentäminen Haja-asutusalueen jätevesien käsittelyn edistäminen uuden asetuksen tasolle Jatketaan Kyyjärven tilan ja virkistyskäytön parantamista Seurataan jätehuollon toimivuutta Kuntalaisten liikenneturvallisuuden parantaminen tienvarsiravauksilla Seutukuntayhteistyötä jatketaan ympäristöhankkeiden osalla	Ympäristötyöt jatkuivat kertomusvuoden aikana. Kyyjärven ranta-alueita sekä muita alueita rai-vattiin. Polttopuita tehtiin nuotiopaikkojen puu-huollon turvaamiseksi. Venesataman rakentaminen jatkui. Ympäristölupia myönnettiin 1 kpl toiminta-vuonna.
Maankäytön suunnitelu Huolehtia kaavoituksen toteutumisesta maankäyttö ja rakennuslain mukaisesti Huolehtia, että rakentajille on tarjolla riittävästi rakennustontteja rakentamista varten		Tuottaa kuntalaisille laadukasta asiantuntijapalvelua kaavoitusasioissa Jatketaan seutukuntayhteistyötä aluearkkitehdin palkkaamisessa Maakuntakaavan toteutumisen seuranta Asemakaavakohteet: Pienvesistöjen rantayleiskaavan laatiminen.	Ulla-Maija Humppi on jatkanut toimintaansa viiden kunnan yhteisenä aluearkkitehtinä. Kaavasuunnittelija toimii Nina Marjonien Saarijärveltä. Kotkanniemen asemakaavan asuntotonttien rakentaminen on käynnistynyt. Kirkonkylän asemakaavan muuttaminen ja ajantasaistaminen. Pienvesistöjen rantaosayleiskaavan laatiminen käynnistyi perusselvityksillä. Perusselvitykset Luontomaisemaselvitys ja muinaismuistiselvitys valmistui. Kyyjärven rantaosayleiskaavan muutos hyväksyttiin. Tarkemmat tiedot löytyvät laaditusta kaavoituskatsauksesta.

Työsuojelu	Työsuojelun tavoitteena on taata turvalliset ja terveelliset työolot ja tukea työntekijöiden työkyvyn ylläpitämistä. Työympäristön tilaa tarkkaillaan ja kehitetään jatkuvasti, muutosten vaikutukset ennakoidaan ja epäkohtiin puututaan. Työsuojelutyön kohteena on koko työympäristö, työ, ihminen ja työyhteisö.	Työsuojelun painopiste on v. 2009 aikana ollut työn vaarojen selvittäminen ja arviointi. Esimiehet ovat laatineet suunnitelmat yhteistyössä henkilökunnan kanssa. Tyky-toiminta on jatkunut v. 2009. Vähintään 6 kk kunnalla töissä ollut työntekijä sai käyttää 50 € työkykyä ylläpitävään toimintaan vuodessa. Työterveyshuollon kustannukset v. 2009 olivat n.7.616 €, Kela vastaa kustannuksista noin 50 %:n osuudella.
------------	--	---

Tilapalvelut

Talousarvion toteutuminen

Talous						
Ulkoiset	TP 2008	TA2009	Mrm	Ta-muutoksin	TP2009	Poikkeama
Toimintatulot	136354,28	278 088,00	0,00	278 088,00	288 388,02	10 300,02
Toimintamenot	412638,06	425 432,00	12 900,00	438 332,00	459 593,15	21 261,15
Netto	-276 283,78	-147 344,00	-12 900,00	-160 244,00	-171 205,13	-10 961,13
Ulkoiset ja sisäiset		Talousarvio	Mrm	Ta-muutoksin	Toteutuma	Poikkeama
Toimintatulot	778765,22	810 514,00	0,00	810 514,00	843 641,89	33 127,89
Toimintamenot	717760,86	773 272,00	12 900,00	786 172,00	783 629,28	-2 542,72
Netto	61004,36	37 242,00	-12 900,00	24 342,00	60 012,61	35 670,61
Vyörytyserät	-19 276,94					
Henkilöstö - kpl	31.12.2009 7	31.12.2008 7	31.12.2007 7	31.12.2006 7	31.12.2005 7	
Käyttöomaisuus, josta tehty poistot						
Arvo 1.1.	2 302 249,73					
Lisäykset	62 081,47					
Vähennykset	0,00					
Poistot	133 607,87					
Arvo 31.12	2 230 723,33					

Tilapalvelut –yksikkö on otettu käyttöön vuonna 2005. Tilapalveluiden alle on koottu kaikki kunnan kiinteistöt teollisuushalleja lukuun ottamatta. Tilapalvelut jakautuu vuokrattuihin asuntoihin, toimitiloihin ja kunnossapitopalveluihin. Kiinteistökohtaiset kustannukset jaetaan lisäksi toimintakohtaisesti ja laskutetaan sisäisenä vuokrana hallintokunnilta. Näin ollen esimerkiksi Kivirannan palvelukeskuksessa on neljä eri laskentakohdetta; vanhus-, ruoka- ja vammaispalvelut sekä säätio. Kunnossapitopalvelut jakautuvat talonmies- ja siivouspalveluihin. Tavoitteena on toiminnan tehostaminen keskittämällä ylläpitoa ja hankintoja sekä myös kustannusten oikea kohdentaminen.

Talousarvion toiminnalliset tavoitteet

Tavoite	Mittari	Tavoitetaso	Toteutuma
Vuokratut asunnot ; kyläkoulut	Kuntalaisten ja asukkaiden pa- lautteet, vuokra- kohteiden käyt- töaste	Kyläkoulut pääosin myyty, valtuus- ton päätöksen mukaisesti myös jäljel- lä olevasta Kumpulan koulusta ote- taan tarjouksia vastaan. Tukkirannan kiinteistö vuokrakäytössä.	Kumpulan koulu edelleen kunnan omistuksessa. Kunta omistaa yhden osakehuoneiston As.Oy Lintupellos- ta, joka oli vuokrattuna. Tukkirannan kiinteistö ja Kumpulan koulu ovat ainoat kunnan suorassa omistuksessa olevat rakennukset. Molemmat vuok- rattu asuinkäyttöön.
Toimitilat Rakennusten piirustukset pyritään saamaan sähköi- seen muotoon. Pyritään laatimaan 5- vuoden peruskorjaus- /hankeohjelma sekä priori- sointi.	Kiinteistön käyt- täjien palautteet	Toimintaa tehostamalla ja tehtävien uudelleen jaolla (siivo- us/talonmiestyöt) laatutaso pyritään säilyttämään vähintään nykyisellä tasolla työntekijöiden kuormitusta kuitenkaan suhteettomasti lisäämättä. Sisäistä laskentaa kehitetään luotet- tavan tiedon saamiseksi ja oikeiden kustannusten kohdentamiseksi. Käyttäjien tulee pystyä toimimaan viihtyisissä ja terveellisissä tiloissa. Talonmiesyksikössä 3 henkilöä ja siivousyksikössä 4 henkilöä.	Talonmiespalveluissa toimii 3 henki- löä ja siivouspalveluissa neljä. Talonmiespalveluissa käytettiin kii- reisinä aikoina apuna Nopolan kylä- talkkarit osk:n henkilöstöä. Kunnan oma organisaatio hyvin ohut ja helposti haavoittuva esimerkiksi sairaustapauksissa tai lomien aikana. Kustannusten jako kohdistuu pääosin oikein, mutta laskenta on työlästä. Kivirannan palvelukeskuksen perus- korjaussuunnittelu jatkui. Kiinteistö- jen kuntokartoitus suoritettiin sunni- tellulla tavalla. Kuntokartoituksen perusteella eniten korjattavaa ilmeni kunnan omistamassa Kyyjärven Vuokra-asunnot Oy:n kiinteistöissä. Kisarinteen halli vuokrattiin osittain Nopolan kylätalkkarit osk:lle.
Kunnossapitopalvelut Talonmies- ja siivoustyön kehittäminen	Palveluiden käyttäjien ja työntekijöiden palautteet	Tehokkaat työtavat koulutuksen ja kehittämisen kautta. Kustannusten ja kulutusten kk- tasoiseen seurantaan kiinnitetään erityistä huomiota. Jälkilaskentaa kehitetään. Uusien laitojen myötä koulutukseen panostetaan.	Henkilöstö osallistui uuden jäteve- denpuhdistamon käyttöönottokoulu- tukseen. Työvälineet ja konekanta heikkene- mässä, etenkin traktori lisälaitteineen heikossa kunnossa.

Liikelaitokset

Talousarvion toteutuminen

Talous						
Ulkoiset	TP 2008	TA2009	Mrm	Ta-muutoksin	TP2009	Poikkeama
Toimintatulot	503037,12	377 225,00	0,00	377 225,00	387 952,53	10 727,53
Toimintamenot	214928,13	229 605,00	0,00	229 605,00	250 384,38	20 779,38
Netto	288 108,99	147 620,00	0,00	147 620,00	137 568,15	-10 051,85
Ulkoiset ja sisäiset						
		Talousarvio	Mrm	Ta-muutoksin	Toteutuma	Poikkeama
Toimintatulot	604705,39	499 940,00	0,00	499 940,00	498 295,75	-1 644,25
Toimintamenot	250376,23	259 855,00	0,00	259 855,00	298 879,73	39 024,73
Netto	354329,16	240 085,00	0,00	240 085,00	199 416,02	-40 668,98
Vyörytyserät	-8 601,88					
Henkilöstö - kpl	31.12.2009 0	31.12.2008 0	31.12.2007 0	31.12.2006 0	31.12.2005 0	31.12.2004 0
Käyttöomaisuus, josta tehty poistot						
Arvo 1.1.	1 215 513,11					
Lisäykset	768 830,08					
Vähennykset	0,00					
Poistot	166 722,24					
Arvo 31.12	1 817 620,95					

Talous Laskennallisesti eriytetty vesi- ja jätevesilaitos						
Ulkoiset	TP 2008	TA2009	Mrm	Ta-muutoksin	TP2009	Poikkeama
Toimintatulot	188148,54	185 065,00	0,00	185 065,00	189 517,65	4 452,65
Toimintamenot	38957,45	44 970,00	0,00	44 970,00	49 496,84	4 526,84
Netto	149 191,09	140 095,00	0,00	140 095,00	140 020,81	-74,19
Ulkoiset ja sisäiset						
		Talousarvio	Mrm	Ta-muutoksin	Toteutuma	Poikkeama
Toimintatulot	204440,89	203 880,00	0,00	203 880,00	205 794,45	1 914,45
Toimintamenot	72940,6	73 520,00	0,00	73 520,00	96 251,94	22 731,94
Netto	131500,29	130 360,00	0,00	130 360,00	109 542,51	-20 817,49
Vyörytyserät	-2 679,88					
Henkilöstö - kpl	31.12.2009 0	31.12.2008 0	31.12.2007 0	31.12.2006 0	31.12.2005 0	31.12.2004 0
Käyttöomaisuus, josta tehty poistot						
Arvo 1.1.	733 395,29					
Lisäykset	768 830,08					
Vähennykset	0,00					
Poistot	107 441,32					
Arvo 31.12	1 394 784,05					

Liikelaitoksiin kuuluvat seuraavat yksiköt; vesi- ja jätevesilaitos, aluelämpölaitos, jätehuolto, maa- ja metsätilat sekä kaatopaikka.

Vesi-, jätevesi-, ja aluelämpölaitoksen tavoitteeksi voidaan asettaa pyrkimys kannattavaan toimintaan.

Vesilaitoksen liittyjämäärissä ei ole suuria muutoksia odottavissa, sillä lähes kaikki kyläkunnat kuuluvat laitoksen piiriin. Muutamalla kylällä on kyläkunnan oma vesilaitos.

Myöskään kulutus ei ole nousussa, sillä karjatilojen määrän vähenemisellä on selkä vaikutus vedenkulutukseen ja sitä kautta myös tuloihin. Yhden keskikokoisen karjatilan vedenkulutus vastaan noin 5-6 perheen vedenkulutusta. Tästä huolimatta Keski-Suomen ympäristökeskus käynnisti Sormiharjun alueella pitkään valmisteilla olleen varakaivon paikan selvittämisen laadukkaan vedensaannin turvaamiseksi.

Viemärlaitoksen piiriin liitetään uudet kiinteistöt toiminta-alueelta. Näiden lisäksi lakimuutoksesta johtuen kaava-alueelta liittyy muutamia uusia kiinteistöjä laitoksen piiriin. Vesi- ja jätevesitaksat säilyivät entisellä tasolla, kaukolämmön osto- ja myyntihintoja korotettiin vuonna 2009.

Maa- ja metsätilojen hoito järjestettiin edelleen yhteistyössä metsänhoitoyhdistyksen kanssa.

Jätehuoltoon kuuluvat mm. ekopisteet ja hyötyjäteaseman ylläpito. Jätehuollon käytännön järjestelyistä huolehti Järvisuodun Jätehuolto Oy.

Talousarvion toiminnalliset tavoitteet

Tavoite	Mittari	Tavoitetaso	Toteutuma
Uuden jäteveden puhdistamon rakentaminen. Sormiharjun vesilaitos	Totetutuneet rakennushankkeet	Uusi puhdistamo otetaan käyttöön vuoden 2008 alkupuolella. Vanhassa laitoksessa pyritään käsittelemään jätevedet määräysten mukaisesti. Sormiharjun vesilaitoksen toimintojen varmistaminen. Työntekijöiden koulutus merkittävässä roolissa vuonna 2007.	Uusi jätevedenpuhdistamo ja siirtoviemäri valmistuivat maaliskuussa 2009. Hanke toteutettiin EU-projektina. KVR-urakkana toteutetusta puhdistamon rakentamisesta vastasi Mämmelä Oy ja siirtoviemäristä Maanrakennus Hänninen Ky. Hanke toteutui suunnitellulla tavalla ja sai hyvää palautetta niin toteutuksesta kuin toimivuudestaan. Vesi- ja viemärlaitoksen liittymiä rakennettiin tarpeen mukaan mm. Leirintäalueen maastossa. Varsinaisia runkolinjoja ei rakennettu pohjoisosan alueella. Vanhoja betoniviemäriinjoja uusittiin muoviputkella ns. sujutustekniikalla. Veden kulutusarviona ja tulojen perustana käytetään vuosittain n. 95.000 m ³ /vuosi. Kulutuksen lasku aikaisempiin vuosiin verrattuna johtuu karjatalouksien sekä väestön vähenemisestä. Keski-Suomen ympäristökeskus selvitti edelleen Sormiharjun toisen kaivon paikkaa tutkimuksilla ja koepumppauksilla.
Aluelämpölaitos	Asiakkaiden palautteet ja toteutuneet toimenpiteet	Laitoksen häiriötön toiminta. Mietitään toimenpiteitä hukkalämmön minimoimiseksi.	Kaukolämpölaitos toimi normaalisti. Verkkoon toimitettu lämpömäärä edellisvuosien tasolla n. 6000 MWh/v. Lämmön tuottaa Kyyjärven Energiaosuuskunta
Maa- ja metsätilat		Hakkuu- ja hoitosuunnitelmat MHY:n suunnitelmien mukaan. Avataan keskustelu metsätilojen kohtalosta.	Kunta jatkoi omistamiaensa metsätilojen realisointia. Kyyjärven MHY vastaa kunnan metsätilojen hoidosta edellisvuosien tapaan.
Jätehuolto	Asiakkaiden palautteet	Huolehditaan ekopisteiden moitteista	Kaatopaikan lopettamissuunnitelmat

	teet	teettomasta kunnosta, astioiden tilavuuksista ja asiallisista tyhjennysväleistä	joudutaan uusimaan. Ekopisteet pysyneet siistimpinä ”mollukien” ansiosta eikä valituksia ole tullut edellisvuosien tapaan. Hyötyjäteasemalla ei tehty uudistuksia ja se toimi edellisvuosien tapaan.
--	------	---	--

8. Henkilöstötilinpäätös

Johdanto

Tämä on Kyyjärven kunnan henkilöstötilinpäätös 31.12.2009.

Tässä henkilöstötilinpäätöksessä pyritään kuvaamaan kunnan henkilöstön nykyistä tilaa ja tulevaa kehitystä. Henkilöstötilinpäätös sisältää tietoja henkilöstön määrästä, rakenteesta ja työajan käytöstä, henkilöstökustannuksista sekä eläkkeelle siirtymisestä, sairastavuudesta ja muusta sen kaltaisesta asiasta, joilla kuvataan henkilöstövoimavarojen tilaa.

Henkilöstötilinpäätös on henkilöstöjohtamisen ja henkilöstön kehittämisen apuväline ja se on tarkoitettu esimiesten ja luottamushenkilöiden käyttöön.

Henkilöstö

Palvelussuhteiden määrän kehitys

Vuosi	Vakinaiset	Sijaiset, määrä- aikaiset	Työllistetyt	Yhteensä	Yhteensä ilman työllistettyjä
31.12.2000	77	29	11	117	106
31.12.2001	65,5	22	7	94,5	87,5
31.12.2002	71,5	17,5	6	95	89
31.12.2003	70	20,8	8	98,75	90,75
31.12.2004	67,5	22,25	7,05	96,80	89,75
31.12.2005	59,47	20,1	3,5	83,07	79,57
31.12.2006	58,52	15,91	6,45	80,88	74,43
31.12.2007	62,86	15,07	0,85	78,78	77,93
31.12.2008	64,95	13,04	1,85	79,84	77,99
31.12.2009	40,2	12	0	52,20	52,20

Palvelussuhteiden määrän kehitys toimialoittain (ei sisällä työllistettyjä)

Ajankohta	Sosiaali- ja terveysterveyspalv	Sivistyspalv	Yhdyskunta-palvelut	Hall- ja elinkeino-palvelut	Yhteensä
31.12.2000	39,5	34	7,3	25,2	106
31.12.2001	39	33	8,3	7,2	87,5
31.12.2002	40,5	33	9,3	6,2	89,0
31.12.2003	44,75	29	11,8	5,2	90,75
31.12.2004	45,75	27	10,8	6,2	89,75
31.12.2005	38	23,32	10,8	7,45	79,57
31.12.2006	33,71	21,60	10,8	8,32	74,43
31.12.2007	35,92	21,93	10,8	9,28	77,93
31.12.2008	28,86	29,53	10,8	8,8	77,99
31.12.2009	0	32,25	9,8	10,15	52,20

Kunnan henkilöstön määrä toimialoittain 31.12.2009

	Sosiaali- ja terveysterveyspalv.	Sivistyspalv	Yhdyskunta-palvelut	Hall- ja elinkeino-palvelut	Yhteensä
Vakinaiset	0	21,25	9,8	9,15	40,2
Sijaiset ja määräaikaiset	0	4		1	4
	0	7			8
Yhteensä	0	32,25	9,8	10,15	52,2

Palvelussuhteiden jakautuminen kokoaikaisiin / osa-aikaisiin

Vakinaisen henkilöstön palvelussuhteet olivat pääosin kokoaikaisia . Osa-aikatyötä vakituisista teki 4 henkilöä, eli 7,7 %.

Maksetut kokouspalkkiot ja ansionmenetykskorvaukset

vuosi	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
kokouspalkkiot	35.928	38.558	37.547	29.256	31.327	28.075	30166	44.090
ansionmenetykskorvaukset	6.034	4.846	2.106	4.362	4.938	377	88	1117
henkilöt	87	95	87	87	82	85	77	66

Työllistetyt

Vuosi	Sos. -ja terveyspalv.				Sivistyspalvelut				Yhdyskuntapalvelut				Hall.-ja elinkeinopalv. ja ruokapalvelut			
	2006	2007	2008	2009	2006	2007	2008	2009	2006	2007	2008	2009	2006	2007	2008	2009
Henkilöt	1,85	0,85	1,00	0	0,85	-	0,85	0,85	-	-	-	-	3,75	-	-	-

Työllistettyjen palkat olivat vuonna 2009 3.796,51 € (2008: 18.986,79 €; 2007: 85.785,83€ ; 2006: 74.975€; 2005: 97.946 €; 2004: 76.106 €; 2003: 98.600 €; 2002: 93770 €).

Henkilöstön kotikunta

Kunnan koko henkilöstöstä oli kyyjärveläisiä 43,2 henkilöä eli 82,76 %. Ulkopuolisista kunnista eniten oli Alajärveltä 4 henkilöä ja Karstulasta ja Perhosta yhteensä 3 henkilöä . Jyväskylän seudulta on 1 ja Saarijärveltä 1 henkilö.

Sukupuolijakauma

Naiset ja miehet

Ajan-kohta 31.12.	Sosiaali- ja terveyspalvelut	Sivistyspalv.	Yhdyskuntapalv.	Hall- ja elinkeinopalvelut	Yhteensä
Naiset	0	29,25	5	6,47	40,7
Miehet	0	3	4,8	3,7	11,5
Yht.	0	32,25	9,8	10,15	52,2

Ikääntyminen

Vanhuuseläkkeelle siirtyminen

Vuonna 1939 tai ennen syntyneen eläkeikä on 63 vuotta, vuosina 1940 – 1959 syntyneen painotettu eläkeikä on 63 – 65 vuoden välillä sekä vuonna 1960 ja sen jälkeen syntyneiden eläkeikä on 65 vuotta.

Kuntien eläkevakuutuksen ilmoituksen mukaan vanhuuseläkeiän täyttävät vuoteen 2016 mennessä.

Vuosi	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Henkilöä	1	-	2	2	1	2	2	1	2	3	1	2

Valtiokonttori / eläkkeet

Peruskoulun opettajilla oli mahdollisuus säilyttää vanhan eläkejärjestelmän mukainen ammatillinen eläkeikä. Niillä opettajilla, jotka ovat käyttäneet valintaoikeutta vanhuuseläkeikä on 60 vuotta. 1.1.1970 jälkeen syntyneiden opettajien eläkelaki on KUEL.

Mahdollisesti eläkeiän täytyminen opettajilla on seuraava:

Vuosi	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Henkilöä	1	1	1	-	1	1	1	1

Eläkepäättökset

Eläkemuoto	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Osa-aikaeläke		1						1
Työkyvyttömyyseläke		1						
Yksilöll. varhaiseläke		1						
Osatyökyvyttömyyseläke				3				
Vanhuuseläke	2	3	1	2	2	2	1	1
Yhteensä	2	6	1	5	2	2	1	2

Lomautetut

Lomautukset. Vuonna 2009 ei ole ollut lomautuksia.

Vuosi	Sos.- ja terveys- palvelut		Sivistyspalvelut		Yhdyskunta- palvelut		Hall- ja elinkeino- palvelut	
	Henkilö	Päivät	Henkilö	Päivät	Henkilö	Päivät	Henkilö	Päivät
2001	3	76			-			
2002	1	216	3	126				
2003			1	55				
2004	-	-		-				
2005	-	-	-	-				
2006	-	-	-	-			-	-
2007	-	-	-	-	-	-	-	-
2008	-	-	-	-	-	-	-	-
2009	-	-	-	-	-	-	-	-

Henkilöstön työkyky

Sairastavuus

Sairauspoissaolopäivien lukumäärä

Vuosi	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Kuukausipalkkaiset	1179	1646	1674	1318	1119	715	880	610
Opettajat	90	92	176	285	176	125	128	176
Tuntipalkkaiset	21	-	10		2	-	-	-

Sairauspoissaolot ovat laskeneet edelliseen vuoteen verrattuna.

Sairauspoissaolopäivät/henkilö

Vuosi	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Kuukausipalkkaiset	21,43	21,94	32,82	28,04	17,16	11,21	13,45	10,15
Opettajat	6,92	9,20	14,67	23,75	14,67	8,33	8,85	13,54
Tuntipalkkaiset	10,5		5		2	-	-	-

Vuoden 2009 sairauslomapäivät eriteltyinä hallinnonaloittain

Sos- ja terveyspalv	Sivistyspalv	Yhdyskuntapalv	Hall- ja elinkeinopalv	Yhteensä
Pv 0	Pv 452	Pv 221	Pv 113	Pv 786

Kansaneläkelaitoksen korvauksia kunta sai v.2009 18.690,56 € (2008:34.349,88 € ;2007: 22.995,31 ; 2006: 43.892)

Työ- ja työmatkatapaturmat

Vuosi	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Työtaturmia	1	4	8	7	1	2	3	-
- sairauspäiviä	12	52	622	304	29	23	71	-
Työmatkatapaturmia						1		1
- sairauspäiviä						162		8
Ammattitauteja								
- sairauspäiviä								
Tapaturmia yht.	1	4	8	7	1	3	3	1
Sairauspäiviä yht.	12	52	622	304	29	185	71	8

Vuoden 2009 työtaturmat eriteltyinä hallinnonaloittain, kalenteripäiviä

	Sosiaali- ja terveyspalv.	Sivistyspalvelut	Yhdyskuntapalv	Hall- ja elinkeinopalvelut	Yhteensä
Tapaturmat		-	-	-	-
sairauspäivät		-	-	-	-

Korvauksia tapaturmista kunta sai v. 2009 0 € (2006: 3.356 € ;2007: 6983,64€; 2008: 634,48).

Ajankäyttö vuonna 2009

Tehtyä työaika lyhentävät erilaiset poissaolot, joista merkittävimmät ovat vuosilomat, sairauspoissaolot, yksityisasiat sekä lapsen syntymään ja hoitoon liittyvät vapaat.

Ohessa taulukko henkilölukumäärä / kalenteripäivää vuodessa

Vuosi	2005		2006		2007		2008		2009	
	henki-löä	kalente-ripäi-vää	henki-löä	kalente-ripäi-vää	henki-löä	kalente-ripäi-vää	henki-löä	kalente-ripäi-vää	henki-löä	kalente-ripäi-vää
Osa-aikalisä										
Vuorotteluvapaa			1	123	2	231				
Opintovapaa										
Yksityisasiat	17	122	16	49	18	81	22	350	16	240
Toisen viran hoito omassa js.yht.			5	757	4	949	6	891		
Äitiysvapaa	24	419	5	538	4	400	6	565		
Vanhempainvap.	4	521	6	696	5	345	7	964	3	324
Hoitovapaa	2	259	5	893	3	727	3	499	2	367
Ositt. hoitovapaa							3	515		
Tilap. hoitovapaa	11	38	8	43	13	51	14	61	8	41
Vuosiloma, ei sis. opettajia	83	3135	93	3200	79	3267			47	1496

Sairaanhoito

Kunta on tehnyt sairaanhoitosopimuksen terveyskeskuskuntayhtymän kanssa.

Kunta maksaa työntekijöiden terveyskeskus käyntikustannukset. Kunta saa Kelalta korvausta 50 % maksamistaan kustannuksista. **V. 2009 kustannukset olivat 5.288 € eli 101,30€ per työntekijä** (2008: 5 401 € / 67,67 ;2007: 4 482 € / 56,89).

Työkyvyn ylläpito

Kuntoutuksessa on ollut (ei kunnan kustantamaa)

Vuosi	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Henkilöt	1	2	1	3	1	2	-	-
Päivää	11	22	14	23	7	42	-	-

Kunta on osallistunut kuntosalin,uimahallin ja hierontojen käyntimaksukustannuksiin syksystä 1999 alkaen tyky-toiminnan puitteissa 50€/henk/v. Kunta maksoi henkilökunnan **tyky-toiminnan maksuja v.2009 yhteensä 1391,00 € eli 26,65 €/työntekijä**. v .2007 2582,70€/ 32,78€ per työntekijä. V. 2008 2.377,10 € eli 29,77 €/työntekijä.

Työterveyshuolto

Työpaikkaterveydenhuolto on järjestetty SoTe kuntayhtymä/Saarikan kautta.

Työterveydenhuollon kustannukset vuonna 2005 olivat 5064,31 euroa. Työntekijää kohti 60,96 euroa, v. 2006: 2360,95 €/ 29,19€/per työntekijä, v. 2007 kustannukset olivat 5256,86€. Työntekijää kohti 66,73€. V. 2008 4.168,45 € eli 52,21 €/ työntekijä, **v.2009 2652,33 € eli 50,81 € per työntekijä.**

TYÖTERVEYSHUOLLON KUSTANNUKSIA VASTAAVA TOIMINTA				SAIRAANHOIDON KUST.VAST. TOIM
Voimavarat	Työympäristöön, työyhteisöön ja työntekijään kohdistunut toiminta			
	Työpaikkaselvitykset t	Tietojen antaminen ja ohjaus t	Terveystarkastukset kpl	Käynnit vastaanotolla kpl
AMMATTIHENKILÖT				
Lääkärit	1,5		4	92
Terveystenhoitajat	3,5		32	60
ASIAANTUNTIJAT			6	
Fysioterapeutit				
Psykologit			2	
Erikoislääkärit				
Muut asiantuntijat				
TUTKIMUKSET			21	3
Laboratorio				

Työpaikkaruokailu

Työpaikkaruokailu on järjestetty siten, että ruokailemassa voi käydä koululla tai vanhainkodin ruokalassa.

Henkilöstömenot

	Palkat/€	Henkilöstösivukulut/€	Yhteensä/€
2001	2.173.199,67	622.621,70	2.795.821,37
2002	2.266.148,49	642.906,32	2.909.054,81
2003	2.452.648,66	697.778,54	3.150.427,20
2004	2.604.444,20	712.239,18	3.316.683,38
2005	2.553.109,58	637.664,64	3.190.774,22
2006	2.486.608,77	613.371,14	3.099.979,91
2007	2.566.267,24	617.981,64	3.184.248,88
2008	2.633.240,09	625.131,20	3.258.371,29
2009	1.725.690,71	381.685,55	2.107.376,26
€/henkilö			
2001	22.993,82		
2002	23.854,19		
2003	25.350,37		
2004	26.905,41		
2005	30.734,43		
2006	30.744,42		
2007	32.574,11		
2008	33.763,82		
2009	33.059,20		

Lisäksi kunta on maksanut eläkemenoperusteista eläkemaksua 183.218,60 € ja kuel varhe-maksua 11.349,88 €.

Palkkoihin sisältymättömiä luottamustoimipalkkioita v.2009 44.724,49 € (2008: 28.517,08 €).

Palkkojen yleiskorotus 1.9.2009 2,4 % ja 1.5.2009 järjestelyvaraerä 0,5 %.

Yhteenveto

Kyyjärven kunnan vakinaisen henkilöstön kokonaismäärä vähentynyt 24,75 henkilöä.

Ikääntyminen ja vähäinen vakinaisen henkilöstön vaihtuvuus edellyttää panostusta henkilöstön jaksamiseen ja antaa haasteita työssä jaksamisen tukemiselle ja työkyvyn säilyttämiselle. Tulevaan eläköitymisen määrän kasvuun tulee varautua.

Sairauspoissaolojen määrä on huomattavasti lisääntynyt vuoteen 2008 verrattuna.

9. Tuloslaskelma

TULOSLASKELMA 2009 sisäiset eriteltyinä

	Kaikki	Sisäiset	Ulkoiset - sisäiset
Toimintatuotot			
Myyntituotot	1 139 329,11	-522 322,86	617 006,25
Maksutuotot	60 292,91	0,00	60 292,91
Tuet ja avustukset	53 590,20		53 590,20
Muut tuotot	818 118,14	-282 128,31	535 989,83
Toimintatuotot yhteensä	2 071 330,36	-804 451,17	1 266 879,19
Valmistus omaan käyttöön		16 115,60	16 115,60
Toimintakulut			
Henkilöstökulut	-2 334 698,96	0,00	-2 334 698,96
Palkat ja palkkiot	-1 758 444,93	0,00	-1 758 444,93
Henkilösivukulut			
Eläkekulut	-494 347,48	0,00	-494 347,48
Muut hlösivukulut	-81 906,55	0,00	-81 906,55
Palvelujen ostot	-5 847 208,56	405 667,24	-5 441 541,32
Aineet, tarvikkeet ja	-674 757,70	100 540,02	-574 217,68
Avustukset	-171 418,87	0,00	-171 418,87
Muut kulut	-477 449,04	282 128,31	-195 320,73
Toimintakulut yhteensä	-9 505 533,13	788 335,57	-8 717 197,56
Toimintakate	-7 434 202,77	0,00	-7 434 202,77
Verotulot	4 068 604,40		4 068 604,40
Valtionosuudet	4 371 360,00		4 371 360,00
Rahoitustuot. ja -kulut			
Korkotuotot	176 666,46		176 666,46
Muut rahoitustuotot	230 539,78	-57 193,71	173 346,07
Korkokulut	-154 538,36		-154 538,36
Muut rahoituskulut	-66 896,05	57 193,71	-9 702,34
Rah.tuot. ja -kulut yht.	185 771,83	0,00	185 771,83
Vuosikate	1 191 533,46		1 191 533,46
Poistot käyttöomais. ja	-388 051,72		-388 051,72
Satunn. tuotot ja kulut			
Satunnaiset tuotot	0,00		0,00
Satunnaiset kulut	0,00		0,00
Satunn. tuot. ja kulut yht.	0,00		0,00
Tilikauden tulos	803 481,74		803 481,74
Poistoeron muutos			
Varausten muutos			
Rahastojen muutos			
Tilik. ylijäämä	803 481,74		803 481,74

TULOSLASKELMA 2009

	1.1.-31.12.2009	1.1.-31.12.2008
Toimintatuotot		
Myyntituotot	617 006,25	582 828,46
Maksutuotot	60 292,91	362 477,93
Tuet ja avustukset	53 590,20	79 209,86
Muut toimintatuotot	535 989,83	519 329,06
Toimintatuotot yhteensä	1 266 879,19	1 543 845,31
Valmistus omaan käyttöön	16 115,60	40 703,76
Toimintakulut		
Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot	-1 758 444,93	-2 570 299,01
Henkilösivukulut		
Eläkekulut	-494 347,48	-666 265,52
Muut henkilösivukulut	-81 906,55	-176 496,84
Palvelujen ostot	-5 441 541,32	-3 671 443,42
Aineet, tarvikkeet ja tarvarat	-574 217,68	-593 797,96
Avustukset	-171 418,87	-470 757,76
Muut toimintakulut	-195 320,73	-497 922,90
Toimintakulut yhteensä	-8 717 197,56	-8 646 983,41
Toimintakate	-7 434 202,77	-7 062 434,34
Verotulot	4 068 604,40	3 937 964,93
Valtionosuudet	4 371 360,00	4 230 503,00
Rahoitustuot. ja -kulut		
Korkotuotot	176 666,46	141 654,07
Muut rahoitustuotot	173 346,07	32 104,29
Korkokulut	-154 538,36	-219 376,91
Muut rahoituskulut	-9 702,34	-231 746,87
Rah.tuot. ja -kulut yht.	185 771,83	-277 365,42
Vuosikate	1 191 533,46	828 668,17
Poistot ja arvonalentumiset		
Sumu-poistot	-388 051,72	-347 811,95
Arvonalentumiset	0,00	0,00
Poistot ja arvonalentumiset yht	-388 051,72	-347 811,95
Satunn. tuotot ja kulut		
Satunnaiset tuotot	0,00	0,00
Satunnaiset kulut	0,00	0,00
Satunn. tuot. ja kulut yht.	0,00	0,00
Tilikauden tulos	803 481,74	480 856,22
Poistoeron lis-/väh+	0,00	0,00
Varausten lis-/väh+	0,00	0,00
Rahastojen lis-/väh+	0,00	0,00
Tilikauden yli-/alijäämä	803 481,74	480 856,22

10. Rahoituslaskelma

	1.1.-31.12.2009	1.1.-31.12.2008
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	1 191 533,46	828 668,17
Satunnaiset erät	0,00	0,00
Tulorahoituksen korjaukset	-2 423,34	135 270,06
	1 189 110,12	963 938,23
Investointien rahavirta		
Investointimenot-	-935 854,95	-1 319 356,68
Rahoitusosuudet investointimenoihin+	202 934,27	448 065,73
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot+	10 660,00	251 582,82
	-722 260,68	-619 708,13
Toiminnan ja investointien rahavirta	466 849,44	344 230,10
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäykset-	0,00	0,00
Antolainasaamisten vähennykset+	177 917,75	28 625,55
	177 917,75	28 625,55
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys+	1 300 000,00	400 000,00
Pitkäaikaisten lainojen vähennys-	-1 577 048,28	-977 212,92
Lyhytaikaisten lainojen lisäys/vähennys +/-	0,00	0,00
	-277 048,28	-577 212,92
VAIKUTUS MAKSUVALMIUTEEN	367 718,91	-204 357,27
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutos	0,00	0,00
Vaihto-omaisuuden muutos	0,00	0,00
Saamisten muutos	219 363,22	-95 731,21
Korottomien velkojen muutos	-272 918,48	186 445,95
	-53 555,26	90 714,74
Rahoituksen rahavirta	-152 685,79	-457 872,63
Rahavarojen muutos	314 163,65	-113 642,53
Rahavarojen muutos		
Rahavarat 31.12.	4 724 849,87	4 410 686,22
Rahavarat 1.1.	-4 410 686,22	-4 524 328,75
	314 163,65	-113 642,53

11. Tase

VASTAAVA	31.12.2009	31.12.2008	VASTATTAVA	31.12.2009	31.12.2008
PYSYVÄT VASTAAVAT			OMA PÄÄOMA		
Aineettomat hyödykkeet			Peruspääoma	5 471 244,90	5 471 244,90
Muut pitkävaikutteiset menot	129 639,70	140 234,12	Muut omat rahastot	16 396,90	16 396,90
	129 639,70	140 234,12	Edellisten tilikausien yli-/alijäämä	2 604 258,81	2 123 402,59
			Tilikauden yli-/alijäämä	803 481,74	480 856,22
Aineelliset hyödykkeet				8 895 382,35	8 091 900,61
Maa- ja vesialueet	1 193 271,14	1 183 136,97	PAKOLLISET VARAUKSET		
Rakennukset	2 752 500,37	2 598 633,31	Muut pakolliset varaukset	228 276,15	232 886,84
Kiinteät rakenteet ja laitteet	1 440 652,10	1 398 446,54		228 276,15	232 886,84
Koneet ja kalusto	403 410,00	69 875,38	TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT		
Ennakkomaksut ja kesken- eräiset hankinnat	138 130,81	513 751,19	Valtion toimeksiannot	41 456,66	55 639,43
	5 927 964,42	5 763 843,39	Muut toimeksiantojen pääomat	3 544,99	3 586,90
				45 001,65	59 226,33
Sijoitukset			VIERAS PÄÄOMA		
Osakkeet ja osuudet	3 109 096,71	2 930 601,71	Pitkäaikainen		
Muut lainasaamiset	355 832,00	533 749,75	Lainat rahoitus- ja vak.laitoksilta	3 438 727,53	3 564 889,48
	3 464 928,71	3 464 351,46	Lainat julkisyhteisöiltä	51 680,11	51 680,11
TOIMEKSIANTOJEN VARAT			Lainat muilta luotonantajilta	50 456,38	176 699,18
Valtion toimeksiannot	38 552,02	52 734,79		3 540 864,02	3 793 268,77
Muut toimeksiantojen varat	3 544,99	3 586,90			
	42 097,01	56 321,69	Lyhytaikainen		
			Lainat rahoitus- ja vak.laitoksilta	1 184 338,39	1 208 981,92
VAIHTUVAT VASTAAVAT			Lainat julkisyhteisöiltä	0,00	0,00
Vaihto-omaisuus			Saadut ennakot	175,30	200,98
Valmiit tuotteet	0,00	0,00	Ostovelat	505 471,91	594 351,62
	0,00	0,00	Muut velat	46 976,37	78 477,39
Lyhytaikaiset saamiset			Siirtovelat	235 136,16	387 648,23
Myyntisaamiset	208 793,46	224 628,12		1 972 098,13	2 269 660,14
Lainasaamiset	0,00	0,00	VASTATTAVAA	14 681 622,30	14 446 942,69
Muut saamiset	128 042,43	323 329,13			
Siirtosaamiset	55 306,70	63 548,56			
	392 142,59	611 505,81			
Rahoitusomaisuusarvopaperit					
Osakkeet ja osuudet	1 447 287,19	1 164 034,12			
Joukkovelkakirjalainasaamiset	3 227 828,34	3 173 392,42			
	4 675 115,53	4 337 426,54			
Rahat ja pankkisaamiset	49 734,34	73 259,68			
VASTAAVAA	14 681 622,30	14 446 942,69			

12. Konsernituloslaskelma

	1.1.-31.12.2009	1.1.-31.12.2008
Toimintatuotot	7 612 818,14	4 415 385,00
Toimintakulut	-14 784 959,88	-11 227 851,04
Toimintakate	-7 172 141,74	-6 812 466,04
Verotulot	4 068 604,40	3 937 964,93
Valtionosuudet	4 371 360,00	4 230 503,00
Rahoitustuot. ja -kulut		
Korkotuotot	172 555,34	138 778,39
Muut rahoitustuotot	180 028,03	32 561,48
Korkokulut	-236 401,52	-292 354,05
Muut rahoituskulut	-11 259,15	-232 293,50
Rah.tuot. ja -kulut yht.	104 922,70	-353 307,68
Vuosikate	1 372 745,36	1 002 694,21
Poistot ja arvonalentumiset		
Sumu-poistot	-684 340,19	-656 914,23
Arvonalentumiset		
Poistot ja arvonalentumiset yht	-684 340,19	-656 914,23
Satunnaiset erät	265,30	-16 735,43
Tilikauden tulos	688 670,47	329 044,55
Tilinpäätössiirrot	-3 378,57	-3 374,20
Vähemmistöosuudet	3 950,80	583,04
Tilik. yli-/alijäämä	689 242,70	326 253,39

13. Konsernirahoituslaskelma

Toiminnan rahavirta		2009	2008
	Vuosikate	1 372 745,34	1 002 694,21
	Satunnaiset erät	-3 584,70	-20 585,12
	Tulorahoituksen korjauserät	-5 367,58	152 343,45
		1 363 793,06	1 134 452,54
Investointien rahavirta			
	Investointimenot-	-1 026 589,35	-1 409 809,04
	Rahoitusosuudet investointimenoihin+	205 264,08	450 134,90
	Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot+	31 759,80	269 805,26
		-789 565,47	-689 868,88
	Toiminnan ja investointien rahavirta	574 227,59	444 583,66
Rahoituksen rahavirta			
Antolainauksen muutokset			
	Antolainasaamisten lisäykset-	0,00	0,00
	Antolainasaamisten vähennykset+	304 160,55	28 625,55
		304 160,55	28 625,55
Lainakannan muutokset			
	Pitkäaikaisten lainojen lisäys+	1 352 826,40	424 480,00
	Pitkäaikaisten lainojen vähennys-	-1 964 720,97	-1 202 081,61
	Lyhytaikaisten lainojen lisäys/vähennys +/-	5 760,00	35 677,51
		-606 134,57	-741 924,10
	Oman pääoman muutokset	169 460,48	110 702,66
	VAIKUTUS MAKSUVALMIUTEEN	441 714,05	-158 012,23
Muut maksuvalmiuden muutokset			
	Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutos	5 418,30	-181,92
	Vaihto-omaisuuden muutos	-1 630,86	-5 392,42
	Saamisten muutos	-40 556,21	-98 567,73
	Korottomien velkojen muutos	-28 173,84	208 424,56
		-64 942,61	104 282,49
	Rahoituksen rahavirta	-197 456,15	-498 313,40
	Rahavarojen muutos	376 771,44	-53 729,74
Rahavarojen muutos			
	Rahavarat 31.12.	5 155 573,35	4 757 707,95
	Rahavarat 1.1.	-4 778 801,91	-4 811 437,69
		376 771,44	-53 729,74

14. Konsernitase

VASTAAVA		31.12.2009	31.12.2008	VASTATTAVAA		31.12.2009	31.12.2008
PYSYVÄT VASTAAVAT				OMA PÄÄOMA			
Aineettomat hyödykkeet							
Aineettomat oikeudet		145 420,56	129 124,51	Peruspääoma		5 471 244,90	5 471 244,90
Muut pitkävaikutteiset menot		129 639,70	140 234,12	<i>Osuus ky:n opo:n lisäyksestä</i>		0,00	0,00
		<u>275 060,26</u>	<u>269 358,63</u>	Liittymismaksurahasto			
Aineelliset hyödykkeet				Arvonkorotusrahasto		56 211,57	56 265,56
Maa- ja vesialueet		1 289 685,12	1 300 560,76	Muut omat rahastot		378 552,43	378 451,01
Maa- ja vesial. arvonkor		0,00	0,00	Edellisten tilikausien yli-/alijääm:		2 187 742,34	1 712 073,18
Rakennukset		9 116 809,84	9 040 489,38	Tilikauden yli-/alijäämä		<u>689 242,68</u>	<u>326 253,39</u>
Rakennusten arvonkor		0,00	0,00			<u>8 782 993,92</u>	<u>7 944 288,04</u>
Kiinteät rakenteet ja laitteet		1 447 093,36	1 403 895,80	VÄHEMMISTÖOSUUDET		711 898,82	715 849,70
Koneet ja kalusto		631 740,15	298 104,19	KONSERNIRESERVI		0	
Muut aineelliset hyödykkeet		3 624,72	3 612,52	POISTOERO JA VAP.EHT.VARAUKSET			
Ennakkomaksut ja kesken-		<u>146 679,20</u>	<u>518 596,63</u>	Poistoero		7 931,65	7 296,98
eräiset hankinnat		<u>12 635 632,39</u>	<u>12 565 259,28</u>	Vapaaehtoiset varaukset		<u>1 921,42</u>	<u>3 027,51</u>
Sijoitukset						<u>9 853,07</u>	<u>10 324,49</u>
Muut osakkeet ja osuudet		133 419,81	125 778,05	PAKOLLISET VARAUKSET			
Muut lainasaamiset		<u>42 157,37</u>	<u>57 350,39</u>	Eläkevaraukset		0,00	0,00
		<u>175 577,18</u>	<u>183 128,44</u>	Muut pakolliset varaukset		<u>281 023,28</u>	<u>289 604,19</u>
TOIMEKSIANTOJEN VARAT						<u>281 023,28</u>	<u>289 604,19</u>
Valtion toimeksiannot		87 663,27	97 578,48	TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT			
Muut toimeksiantojen varat		<u>4 416,67</u>	<u>4 433,40</u>	Valtion toimeksiannot		91 542,55	101 623,96
		<u>92 079,94</u>	<u>102 011,88</u>	Lahjoitusrahastojen pääomat		5724,44	
VAIHTUVAT VASTAAVAT				Muut toimeksiantojen pääomat		<u>1 157,64</u>	<u>5 530,19</u>
Vaihto-omaisuus						<u>98 424,63</u>	<u>107 154,15</u>
Aineet ja tarvikkeet		32 648,74	30 500,21	VIERAS PÄÄOMA			
Keskener. tuotteet		166,29	533,84	Pitkäaikainen			
Valmiit tuotteet		19,28	26,10	Lainat rahoitus- ja vak.lait.		6 211 992,00	6 449 147,08
Ennakkomaksut		<u>42,63</u>	<u>60,05</u>	Lainat julkisyhteisöiltä		51 680,11	51 680,11
		<u>32 876,94</u>	<u>31 120,20</u>	Lainat muilta luotonantajilta		48 673,42	48 750,73
Saamiset				Saadut ennakot		0,00	0,00
Pitkäaikaiset saamiset				Muut pitkäaikaiset velat		<u>0,00</u>	<u>8 493,49</u>
Lainasaamiset		0,00	0,00			<u>6 312 345,53</u>	<u>6 558 071,41</u>
Muut saamiset		<u>0,00</u>	<u>414,91</u>	Lyhytaikainen			
		<u>0,00</u>	<u>414,91</u>	Lainat rahoitus- ja vak.lait.		1 535 385,12	1 610 425,92
Lyhytaikaiset saamiset				Lainat julkisyhteisöiltä		0,00	0,00
Myyntisaamiset		673 748,90	491 663,60	Saadut ennakot		16 257,81	17 787,66
Lainasaamiset		16,23	33,44	Ostovelat		763 585,42	699 524,08
Muut saamiset		182 997,98	349 317,21	Muut velat		102 273,72	113 490,60
Siirtosaamiset		<u>67 064,15</u>	<u>80 737,23</u>	Siirtovelat		<u>659 723,91</u>	<u>764 232,53</u>
		<u>923 827,26</u>	<u>921 751,48</u>			<u>3 077 225,98</u>	<u>3 205 460,79</u>
Rahoitusomaisuusarvopaperit				VASTATTAVAA YHT.		19 273 765,23	18 830 752,77
Osakkeet ja osuudet		1 447 406,76	1 164 169,11				
Sijoitukset markkinarahainstr.		60 700,00	45 321,71				
Joukkovelkakirjalainasaamiset		3 233 287,02	3 178 851,10				
Muut arvopaperit		<u>0,00</u>	<u>5 000,00</u>				
		<u>4 741 393,78</u>	<u>4 393 341,92</u>				
Rahat ja pankkisaamiset		397 317,48	364 366,03				
VASTAAVAA YHT.		19 273 765,23	18 830 752,77				

15. Tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot

Arvostus- ja jaksotusperiaatteet sekä menetelmät

Käyttöomaisuuden arvostus

Käyttöomaisuus on merkitty taseeseen hankintamenoon vähennettynä rahoitusosuuksilla ja suunnitelman mukaisilla poistoilla. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu ennalta laaditun poistosuunnitelman mukaisesti. Poistosuunnitelman mukaiset suunnitelma-poistojen laskentaperusteet on esitetty tuloslaskelman liitetiedoissa kohdassa suunnitelman mukaiset poistot.

Sijoitusten arvostus

Pysyvien vastaavien käyttöomaisuusosakkeet on merkitty taseeseen hankintamenoon.

Rahoitusomaisuuden arvostus

Rahoitusomaisuusarvopaperit on merkitty taseeseen hankintamenoon, jota on tilinpäätöksessä oikaistu jvk-lainasaamisien osalta jaksottamalla hankintameno ja nimellisarvon kurssiero juoksuajalle. Rahastosijoituksiin, osakkeisiin ja jvk-lainasijoituksiin on tehty markkina-arvon 31.12. vaatimat alaskirjaukset.

16. Tuloslaskelman liitetiedot

	Kunta		Konserni	
	2009	2008	2009	2008
Toimintatuotot, ulkoiset				
Hallinto- ja elinkeinopalvelut	477 442,45	256 003,86		
Sosiaali- ja terveystuotot	13 420,58	573 667,31		
Sivistystuotot	86 829,16	86 446,64		
Yhdyskuntapalvelu, ilman vesilaitosta	505 784,95	480 299,73		
Vesilaitos, josta	189 517,65	188 131,53		
Vesi- ja liittymismaksut	107 806,79	103 558,63		
Jätevesi- ja liittymismaksut	81 710,86	84 572,90		
Toimintatuotot yhteensä	1 272 994,79	1 584 549,07	76 128 18,14	44 153 85,00
Satunnaiset erät				
Satun.tuotot	0,00	0,00	281,73	1 883,20
Satun. kulut	0,00	0,00	38 66,43	1 861 8,63
Pakolliset varaukset				
Kaatoaikojen ennallistaminen	228 276,15	232 886,84	228 276,15	232 886,84
Potilasvahinkovakuutus	0,00	0,00	47 543,28	49 355,574
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden myyntivoitot ja -tappiot				
Muut toimintatuotot				
Myyntivoitot	0,00	1 263 52,21	114,29	1 278 41,16
Muut toimintakulut				
Pysyvien vastaavien myyntitappiot	21 87,35	1 884 8,63	23 48,85	2 204 8,92
Alaskirjaukset	0,00	2 770 63,89	0,00	2 772 32,08

SELVITYS SUUNNITELMAN MUKAISTEN POISTOJEN PERUSTEISTA

Kuluvan käyttöomaisuuden poistojen määrittämiseen on käytetty ennalta laadittua poistosuunnitelmaa. Poistot on laskettu käyttöomaisuuden hankintamenoista arvioidun taloudellisen käyttöiän mukaan.

POISTOSUUNNITELMA 1.1. 1997

Lisäykset 1.1.1999 alkaen *

Lisäykset 1.1.2001 alkaen **

HYÖDYKERYHMÄ

Aineelliset hyödykkeet

POISTO- MENETELMÄ

Rakennukset ja rakennelmat

Hallinto ja laitosrakennukset	tasapoisto 40 vuotta
Tehdas ja tuotantorakennukset	tasapoisto 30 vuotta
Vapaa-ajan rakennukset	tasapoisto 30 vuotta
Asuinrakennukset	tasapoisto 40 vuotta

Kiinteät rakenteet ja laitteet

Kadut, tiet, torit ja puistot	menojäännöspoisto 15 %
Muut maa- ja vesirakenteet**	menojäännöspoisto 10 %
Vedenjakeluverkosto	menojäännöspoisto 7 %
Viemäriverkosto	menojäännöspoisto 7 %
Muut kiint. koneet, laitteet ja rak.	menojäännöspoisto 20 %
Muut putki- ja kaapeliverkot	menojäännöspoisto 15 %
Kaukolämpöverkko*	menojäännöspoisto 15 %
Sähkö-,vesi-ym s laitosten koneet ja lait*	menojäännöspoisto 15 %
Ekopisteet*	tasapoisto 10 v

Koneet ja kalusto

Muut kuljetusvälineet	tasapoisto 10 vuotta
Atk-laitteet	tasapoisto 5 vuotta
Muut laitteet ja kalusteet	tasapoisto 5 vuotta

Pienhankintaraja 3.360 €.

Pienhankinta- eli aktivointirajalla tarkoitetaan sitä euromäärää, jonka alle jäävät käyttöomaisuuden hankinnat merkitään talousarvion käyttötalousosaan.

Pienhankintarajan alittavista hankinnoista ei myöskään tehdä poistoja.

Keskimääräiset poistot ja investoinnit v. 2008-2012

Suunnitelman mukaiset poistot	416058
Poistonalaisten investointien omahankintameno	630415
Poikkeama €	-214357
Poikkeama %	-34

Investointien ja poistotason poikkeama johtuu tarkastelujaksolla poikkeuksellisen suurista investoinneista, m m. jätevedenpuhdistamo ja Kiviranta

Poistosuunnitelmaa ei vielä tässä tilanteessa muuteta, vaan seurataan tilannetta ja huomioidaan jatkossa peruskorjauskohteissa jäljellä oleva taloudellinen pitoaika, mikä on poistoaikaa lyhentävä ja poistojen määrää lisäävä.

17. Taseen liitetiedot

Käyttöomaisuus

	Aineettom.hyöd Aineelliset hyödykkeet						Yhteensä
	Muut pitkäv.m.	Maa-alueet	Rakennukset	Kiint.rak ja lait	Koneet ja kal.	Keskener.	
Poistamaton hank.meno 1.1.	169 076,12	1 183 136,97	8 089 240,77	4 050 064,59	818 335,67	513 751,19	14 823 605,31
Lisäykset	4 532,95	22 981,52	546 563,90	278 275,35	728 692,34	102 330,98	1 683 377,04
Vähennykset	0,00	12 847,35	0,00	0,00	0,00	477 951,36	490 798,71
Poistamaton hank.m. 31.12.	173 609,07	1 193 271,14	8 635 804,67	4 328 339,94	1 547 028,01	138 130,81	16 016 183,64
Rahoitusosuudet 1.1.	0,00	0,00	2 635 874,07	711 582,69	258 424,97	0,00	3 605 881,73
Lisäykset	0,00	0,00	235 360,00	76 615,00	339 025,00	0,00	651 000,00
Vähennykset	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Rahoitusosuudet 31.12.	0,00	0,00	2 871 234,07	788 197,69	597 449,97	0,00	4 256 881,73
Kertynyt sumu-poisto 1.1.	28 842,00	0,00	2 854 733,39	1 940 035,36	490 035,32	0,00	5 313 646,07
Luov.kert.sumu-poisto	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Sumupoisto	15 127,37	0,00	157 336,84	159 454,79	56 132,72	0,00	388 051,72
Kertynyt sumu-poisto 31.12.	43 969,37	0,00	3 012 070,23	2 099 490,15	546 168,04	0,00	5 701 697,79
Kirjanpitoarvo	129 639,70	1 193 271,14	2 752 500,37	1 440 652,10	403 410,00	138 130,81	6 057 604,12
Arvonkorotukset	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Olenaiset lisäpoistot	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

Pysyvien vastaavien sijoitukset

	Osakkeet ja osuudet				Yhteensä
	Tytäryht.osakk.	Kuntayhtymä- osuudet	Osakkuus- ja muut om.yht.os	Muut osakkeet ja osuudet	
Hankintameno 1.1.	2 409 183,67	405 260,89	0,00	116 157,15	2 930 601,71
Lisäykset	170 649,00	0,00	0,00	7 846,00	178 495,00
Vähennykset	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Hankintameno 31.12.	2 579 832,67	405 260,89	0,00	124 003,15	3 109 096,71
Arvonalen. ja niiden palaut.	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Arvonkorotukset	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Kirjanpitoarvo 31.12.	2 579 832,67	405 260,89	0,00	124 003,15	3 109 096,71

Kuntayhtymäosuuksien arvon muutokset

	Arvo 1.1.	Muutos	Arvo 31.12.	Ky:n peruspo	Ero
K-S Sairaanhoidtop ky	349 135,43	0,00	349 135,43	-343 771,92	5 363,51
Äänekosken koul. ky	20 821,86	0,00	20 821,86	-19 504,01	1 317,85

Saamiset konserniyhteisöiltä

	2009	2008
Pitkäaikaiset saamiset		
Saamiset tytäryhteisöiltä		
Myyntisaamiset	0,00	0,00
Lainasaamiset	342 809,88	504 271,24
Muut saamiset	0,00	0,00
Siirtosaamiset	0,00	0,00
Saamiset kuntayhtymiltä, joissa kunta on jäsenenä		
Myyntisaamiset	0,00	0,00
Lainasaamiset	0,00	0,00
Muut saamiset	0,00	0,00
Siirtosaamiset	0,00	0,00
Saamiset osakkuus- sekä muilta omistusyhteisyyhteisöiltä		
Myyntisaamiset	0,00	0,00
Lainasaamiset	0,00	0,00
Muut saamiset	0,00	0,00
Siirtosaamiset	0,00	0,00
Pitkäaikaiset saamiset konserniyht.yhteensä	342 809,88	504 271,24

Lyhytaikaiset saamiset

Saamiset tytäryhteisöiltä		
Myyntisaamiset	56 597,19	35 579,80
Lainasaamiset	0,00	0,00
Muut saamiset	0,00	0,00
Siirtosaamiset	0,00	0,00
Saamiset kuntayhtymiltä, joissa kunta on jäsenenä		
Myyntisaamiset	55 173,82	62 237,80
Lainasaamiset	0,00	0,00
Muut saamiset	106 259,00	87 271,44
Siirtosaamiset	0,00	0,00
Saamiset osakkuus- sekä muilta omistusyhteisyyhteisöiltä		
Myyntisaamiset	0,00	0,00
Lainasaamiset	0,00	0,00
Muut saamiset	0,00	0,00
Siirtosaamiset	0,00	0,00
Lyhytaikaiset saamiset konserniyht.yhteensä	218 030,01	185 089,04
SAAMISET KONSERNIYHT. YHTEENSÄ	560 839,89	689 360,28

Siirtosaamiset

Alfred Berg Oy	29 656,25	29 463,64
Seligson omaisuudenhoito Oy	25 212,67	33 654,45
SIIRTYVÄT KOROT MUILTA YHT	54 868,92	63 118,09

Rahoitusarvopaperit

		alaskirjaus	kurssijaks.	tasearvo 31.12.
Osakkeet ja osuudet				
Alfred Berg Oy	969 005,68	-77 693,51		891 312,17
Seligson omaisuudenhoito Oy	582 828,57	-26 853,55		555 975,02
Osakkeet ja osuudet yhteensä	1 551 834,25	-104 547,06		1 447 287,19
Joukkovelkakirjalainasaamiset				tasearvo 31.12.
Alfred Berg Oy	1 842 864,21	-5048	-9 060,52	1 828 755,69
Seligson omaisuudenhoito Oy	1 410 134,00	0	-11 061,35	1 399 072,65
Joukkovelkakirjalainasaamiset yhteensä	3 252 998,21	-5 048,00	-20 121,87	3 227 828,34
Rahoitusarvopaperit yht.	4 804 832,46	-109 595,06	-20 121,87	4 675 115,53

Oman pääoman muutokset	2009	2008
Peruspääoma 1.1.	5 471 244,90	5 471 244,90
Lisäykset tilikaudella	0,00	0,00
Vähennykset tilikaudella	0,00	0,00
Peruspääoma 31.12.	5 471 244,90	5 471 244,90
Muut omat rahastot		
O pintostipendiraahasto 1.1.	16 396,90	14 993,25
Lisäykset tilikaudella	0,00	1 403,65
Vähennykset tilikaudella	0,00	0,00
O pintostipendiraahasto 31.12.	16 396,90	16 396,90
Muut omat rahastot 31.12.	16 396,90	16 396,90
Edell.tilikausien yli-/alijäämä 1.1.	2 123 402,59	1 895 085,78
Ylijäämä edell. v:ltä	480 856,22	228 316,81
Edell.tilikausien yli-/alijäämä 31.12.	2 604 258,81	2 123 402,59
Tilikauden yli-/alijäämä	803 481,74	480 856,22

Viiden vuoden taimitä pidemmän ajan kuluttua erääntyvät velat	2009	2008
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	2 940 000,00	3 068 000,00
Lainat julkisyhteisöiltä	0,00	0,00
Yhteensä	2 940 000,00	3 068 000,00

Pitkäaikainen vieras pääoma

Velat tytäryhteisöille

Saadut ennakot	0,00	0,00
Ostovelat	0,00	0,00
Muut velat	0,00	0,00
Siirtovelat	0,00	0,00

Velat kuntayhtymille, joissa kunta on jäsenenä

Saadut ennakot	0,00	0,00
Ostovelat	0,00	0,00
Muut velat	0,00	0,00
Siirtovelat	0,00	0,00

Velat osakkuus- sekä muille omistusyhteisöille

Saadut ennakot	0,00	0,00
Ostovelat	0,00	0,00
Muut velat	0,00	0,00
Siirtovelat	0,00	0,00

Pitkäaikainen vieras pääoma konserniyht.yhteensä**0,00****0,00**

Lyhytaikainen vieras pääoma

Velat tytäryhteisöille

Saadut ennakot	0,00	0,00
Ostovelat	0,00	0,00
Muut velat	0,00	0,00
Siirtovelat	0,00	0,00

Velat kuntayhtymille, joissa kunta on jäsenenä

Saadut ennakot	0,00	0,00
Ostovelat	233 554,57	223 430,82
Muut velat	0,00	0,00
Siirtovelat	0,00	0,00

Velat osakkuus- sekä muilta omistusyhteisöille

Saadut ennakot	0,00	0,00
Ostovelat	0,00	0,00
Muut velat	0,00	0,00
Siirtovelat	0,00	0,00

Lyhytaikainen vieras pääomakonserniyht.yhteensä**233 554,57****223 430,82****Velat konserniyhteisöille yhteensä****233 554,57****223 430,82****Siirtovelat****2009****2008****Palkkojen ja henkilösivukulujen jaksotus****184 708,51****315 558,33****Korkojaksotus****16 306,11****27 736,20****Valtionosuusennakot****28 791,31****15 812,55**

18. Laskennallisesti eriytetty vesilaitos

Sisältää vesi- ja viemärlaitoksen

Tuloslaskelma

	1.1.-31.12.2009	1.1.-31.12.2008
Liikevaihto		
Vesimaksut, josta	105 936,49	109 588,96
- ulkoiset	99 462,89	103 135,01
- sisäiset	6 473,60	6 453,95
Jätevesimaksut, josta	86 806,06	92 293,20
- ulkoiset	77 002,86	82 454,80
- sisäiset	9 803,20	9 838,40
Liikevaihto yhteensä	192 742,55	201 882,16
Valmistus omaan käyttöön	0,00	0,00
Liittymismaksut	13 051,90	2 541,72
Vesilaitos	8 343,90	423,62
Jätevesilaitos	4 708,00	2 118,10
Liiketoiminnan muut tuotot	0,00	17,01
Materiaalit ja palvelut		
Aineet, tarvikkeet ja tavarat		
Ostot tilikaudella	-34 422,47	-29 789,07
Palvelujen ostot	-61 323,50	-42 658,73
Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot	0,00	-317,24
Henkilösivukulut		
Eläkekulut	0,00	-50,76
Muut hlösivukulut	0,00	-19,98
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman muk. poistot	-107 441,32	-52 260,82
Arvonalentumiset	0,00	0,00
Liiketoiminnan muut kulut	-3 185,85	-1 673,04
Liikeylijäämä (-alijäämä)	-578,69	77 671,25
Rahoitustuot. ja -kulut		
Korkotuotot	0,00	0,00
Muut rahoitustuotot	0,00	0,00
Korkokulut	-10 408,51	-831,52
Korvaus jäännöspääomasta	-57 193,71	-31 310,50
Muut rahoituskulut	0,00	0,00
Ylijäämä (alijäämä) ennen sat.e	-68 180,91	45 529,23
Satunn. tuotot ja kulut		
Satunnaiset tuotot	0,00	0,00
Satunnaiset kulut	0,00	0,00
Ylijäämä (alijäämä) ennen vara	-68 180,91	45 529,23
Poistoeron lisäys(-) tai vähennys	0,00	0,00
Vap.eht. varausten lisäys(-) tai vä	0,00	0,00
Tilikauden ali-/ylijäämä	-68 180,91	45 529,23

Taselaskelma

VASTAAVAA			VASTATTAVAA		
	2009	2008		2009	2008
Pysyvät vastaavat			Oma pääoma		
Aineelliset hyödykkeet	1 394 784,05	733 395,29	Jäännöspääoma	773 236,82	1 143 874,14
Keskeneräisen inv	0,00	477 951,36	Tilikauden yli/alijäämä	-68 180,91	45 529,23
Saamiset			Vieras pääoma		
Lyhytaik. saamiset			Pitkäaikainen		
Myyntisaamiset	6 550,55	5 272,35	Lainat rah.laitoksilta	601 727,51	12 153,18
Siirtosaamiset alv	1 657,90	1 056,81	Lyhytaikainen		
	1 402 992,50	1 217 675,81	Lainat rah.laitoksilta	75 425,67	9 156,16
			Ostovelat	9 193,84	5 860,51
			Siirtovelat alv	1 181,06	950,60
			Korkojaksotus	10 408,51	151,99
				1 402 992,50	1 217 675,81

19. Vakuuksia ja vastuusitoumuksia koskevat liitetiedot

	2009	2008
Samaan konserniin kuuluvien yhteisöjen puolesta annetut takaukset		
Alkuperäinen pääoma	3 396 442,39	5 482 006,31
Jäljellä oleva pääoma	2 775 175,23	3 017 281,28
Muiden puolesta annetut takaukset		
Alkuperäinen pääoma	588 500,29	444 016,13
Jäljellä oleva pääoma	234 395,59	66 452,37
Leasingvastuut	14 958,62	22 302,51
Osuus takauskeskuksen takausvastuusta	388 5813,29	318 0827,23
Osuus tk:n kattamattomasta takausvastuusta	0,00	0,00
Osuus tk:n rahastosta	3 400,08	2 994,63

10 kpl 84.093,96 euron haltijavelkakirjaa ovat kaikki vapaina 31.12.2009

	2009	2008
Elatustukisaamiset		
Elatustukisaamiset 1.1.	0,00	14 831,87
Poistetut ja vanhentuneetsaamiset tilikaudella	0,00	2 881,80
Elatustukisaamiset 31.12.	0,00	17 191,30
Kirjattu rahoitusomaisuuden saamisiin 31.12.	5 453,00	0,00

20. Henkilöstöä koskevat liitetiedot

Henkilöstön lukumäärä 31.12.	2009	2008
Hallinto- ja elinkeinopalvelut	10,15	8,80
Sosiaali- ja terveystalvelut	0,00	29,86
Sivistystalvelut	32,25	30,38
Yhdyskuntatalvelut	9,80	10,80
Yhteensä	52,20	79,84
Henkilöstömenot	2009	2008
Palkat ja palkkiot	1 758 444,93	2 570 299,01
Henkilösivukulut, josta:	576 254,03	842 762,36
Eläkekulut	494 347,48	666 265,52
Muut henkilösivukulut	81 906,55	176 496,84
Yhteensä tuloslaskelman mukaan	2 334 698,96	3 413 061,37
Aktivoitu käyttöomaisuuteen	0,00	3 023,31
Yhteensä	2 334 698,96	3 416 084,68
Muutos edelliseen vuoteen %	-31,52	2,28
Työkykyä ylläpitävä toiminta	1 391,00	2 377,10
€/työntekijä	26,65	29,77
Työterveyshuolto	2 652,33	4 168,45
€/työntekijä	50,81	52,21
Sairaanhoito	5 288,00	5 401,00
€/työntekijä	101,30	67,65

21. Omistus muissa yhteisöissä 31.12.2009

	Kunnan omistusos.	Konsernin omistusos.	Kuntakonsernin omasta po:sta	vier.po:sta	tilik.tuloksesta
Tytäryhteisöt:					
Kyyjärven Vuokra-asunnot Oy	100 %	100 %	297 085,09	2 064 341,19	0,00
Kyyjärven Kehitys Oy	100 %	100 %	123 244,48	431,35	-30 441,62
Kiint.Oy Kyyj Liikekeskus (401/493)	81,34 %	81,34 %	282 983,86	2 413,05	-2 205,97
Kyyjärven Paletti Oy (1807/2537)	71,22 %	71,22 %	1 722 588,58	873 987,68	-8 524,46
Tytäryhteisöt yhteensä			2 425 902,01	2 941 173,26	-41 172,05
Kuntayhtymät:					
K-S Sairaanhoidopiirin Ky	0,72 %	0,72 %	407 192,19	638 543,83	59 687,58
SoTe ky/Saarikka	3,45 %	3,45 %	28 253,07	356 495,21	0,00
Äänekosken amm.koulut. ky	0,55 %	0,55 %	97 761,62	19 250,36	11 838,05
Keski-Suomen Liitto	0,50 %	0,50 %	8 901,89	2 840,72	-169,21
		Yhteensä	542 108,77	1 017 130,12	71 356,42

Kyyjärven Kehitys Oy on lopetettu v. 2009, mutta yrityksen lopullinen arvo ei vielä tilinpäätöshetkellä ollut tiedossa alv-palautuspäätöksen viipymisen vuoksi.

22. Konsernitilinpäätöksen laskentaperiaatteet

Keskinäisen omistuksen eliminointi

Kunnan ja sen tytäryhteisöjen keskinäinen omistus on eliminoitu nimellis- eli pariarvomenetelmällä.

Sisäiset liiketapahtumat ja katteet

Sisäiset velat ja saamiset ja muut sisäiset liiketapahtumat on vähäisiä liiketapahtumia lukuun ottamatta erotettu.

Vähemmistöosuudet

Vähemmistöosuudet on erotettu konsernin omasta pääomasta. Vapaaehtoisista ja poistoeroista vähemmistöosuutta ei ole eliminoitu.

Suunnitelmapoistojen oikaisu

Kiinteistö- ja asunto-osakeyhtiöiden käyttöomaisuuden poistot on oikaistu kunnan poistosuunnitelman mukaisiksi ja jäännösarvojen ero on kirjattu tytäryhteisön oman pääoman erää *yli-/alijäämä edellisiltä tilikausilta*.

Kuntayhtymät: Kuntayhtymien taseet on yhdistelty lukuarvoiltaan omistusosuuden mukaisesti.

Osakkuusyhteisöt: Osakkuusyhteisöä ei yhdistellä. Tiedot ilmoitetaan konsernitaseen liitetiedoissa.

Tilikaudet: Yhdistellyillä yhteisöillä on kaikilla ollut yhtäläinen tilikausi eli 1.1.-31.12.

23. Konsernitaseen liitetiedot

Siirtosaamiset	2009	2008
Siirtyvät korot	54 881,95	67 704,64
Velat, jotka erääntyvät viiden vuoden tai pidemmän ajan kuluttia		
	2009	2008
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	4 458 140,93	3 513 418,05
Lainat julkisyhteisöiltä	536 492,63	530 268,31
josta eläkelainaa	0,00	0,00
Yhteensä	4 994 633,56	4 043 686,36
Pakolliset varaukset	2009	2008
Potilasvahinkovak (keskussairaala)	47 543,28	49 355,57
Avustusvaraus (Keh.rah/K-S Liitto)	5 203,85	6 296,70
Kaatopaikka (kunta)	228 276,15	232 886,84
Suojarinne (ky:n lopetusselvitys)	0,00	1 065,08
Muut pakolliset varaukset yht.	281 023,28	289 604,19
Pakolliset varaukset yhteensä	281 023,28	289 604,19
Konsernin oman pääoman muutokse	2009	2008
Peruspääoma 1.1.	5 471 244,90	5 471 244,90
Muutos tilikaudella	0,00	0,00
Peruspääoma 31.12.	5 471 244,90	5 471 244,90
Osuus ky:ien opo:n muutoksista 1.1.	0,00	168,82
Muutos tilikaudella	0,00	-168,82
Osuus ky:ien opo:n muutoksista 31.12.	0,00	0,00
Muut omat rahastot 1.1.	434 716,57	195 498,80
Muutos tilikaudella	47,43	239 217,77
Muut omat rahastot 31.12.	434 764,00	434 716,57
Edell.tilik. yli-/alijäämä 1.1.	1 712 073,18	1 356 258,79
Muutos tilikaudella	475 669,16	355 814,39
Edell.tilik. yli-/alijäämä 31.12.	2 187 742,34	1 712 073,18
Tilikauden yli-/alijäämä 1.1.	326 253,39	218 626,28
Muutos tilikaudella	362 989,29	107 627,11
Tilikauden yli-/alijäämä 31.12.	689 242,68	326 253,39
Konsernin oma pääoma yhteensä	8 782 993,92	7 944 288,04
Siirtovelat	2009	2008
Palkkojen ja henkilösivukulujen jaksotukset	413 555,15	491 631,23
Korkojaksotukset	35 523,85	60 061,40

24. Konsernin vakuuksia ja vastuusitoumuksia koskevat liitetiedot

	2009	2008
Samaan konserniin kuuluvien yhteisöjen puolesta annetut takaukset		
Alkuperäinen pääoma	3 407 262,55	5 492 826,47
Jäljellä oleva pääoma	2 775 175,23	3 028 101,44
Muiden puolesta annetut takaukset		
Alkuperäinen pääoma	588 500,29	444 016,13
Jäljellä oleva pääoma	234 395,59	66 452,70
Leasingvastuut	19 304,52	25 104,51
Arvonlisäverovastuu	0,00	0,00
Muut taloudelliset vastuut	22 641,20	8 093,67
Osuus takauskeskuksen takausvastuusta	3 885 813,29	3 180 827,23
Osuus tk:n kattamattomasta takausvastuusta	0,00	0,00
Osuus tk:n rahastosta	3400,08	2994,63
Elatustukisaamiset	2009	2008
Elatustukisaamiset 1.1.	17 191,30	14 831,87
Siirtynyt Kelalle	17 191,30	2 881,80
Elatustukisaamiset 31.12.	0,00	17 191,30
Kirjattu rahoitusomaisuuden saamisiin 31.12.	5 453,00	0,00

Haltijavelkakirjat

10 kpl 84.093,96 euron haltijavelkakirjaa ovat kaikki vapaina 31.12.2009

25. Liitteet

25.1 Luettelo tilikirjoista

VARSINAISET KIRJANPITOKIRJAT

Tasekirja	sidottu
Päiväkirja	atk-tuloste
Pääkirja	atk-tuloste
Myyntireskontra	atk-tuloste
Ostoreskontra	atk-tuloste

Tilityypit:

- 0 Ulkoinen tapahtuma
- 1 Sisäinen tapahtuma

Alv-tunnukset:

122 verollisen toim. alv 22 %	222 palautustoim. alv 22 %
112 verollisen toim. alv 12 %	212 palautustoim. alv 12 %
117 ” ” 17 %	217 ” ” 17 %
108 ” ” 8 %	208 ” ” 8 %
	225 laskennallinen palautus 5 %

Tositelajit:

001 Muistiotositteet	040 Ostoreskontran suoritukset
008 Oikaisu tilinavaussaldoihin	301 Palkat
009 Käyttöomaisuusviennit	401,403,404,405 Ostoreskontra
010 Tilietositteet	601-624 Yleislaskutus
020 Myyntireskontran suoritukset	
021 Myyntireskontran viitesuoritukset	

Menotilit:

- 4000-4004 Maksetut palkat ja palkkiot
- 4060 Jaksetut palkat
- 4230-4260 Henkilöstökorvaukset
- 4100-4135 Eläkekulut
- 4150-4200 Muut henkilösivukulut
- 4300-4302 Asiakaspalveluiden ostot
- 4340-4480 Muiden palv.ostot
- 4500-4640 Aineet, tarv. ja tavarat
- 4670 Varastojen lisäys/vähennys
- 4700-4750 Avustukset
- 4800-4990 Muut toimintakulut
- 6200-6240 Korkokulut
- 6300-6385 Muut rahoituskulut
- 7100-7250 Poistot ja arvonalentumiset
- 8920-8910 Laskennalliset erät

Tulotilit:

- 3001-31401 Myyntituotot
- 3200-3294 Maksutuotot
- 3300-3331 Tuet ja avustukset
- 3410-3530 Muut toimintatuotot
- 3700-37001 Valmistus omaan käyttöön
- 5000-5400 Verotulot
- 5500-5850 Valtionosuudet
- 6000-6040 Korkotuotot
- 6100-6180 Muut rahoitustuotot

Investointimenotilit: 9000-9049

Investointitulotilit: 9050-9070

Taseen vastaavaa tilit: 1000-1962

Taseen vastattavaa tilit: 2000-2599

25.2. Tunnuslukujen laskentakaavat

25.2.1. Tuloslaskelman tunnusluvut

Toimintatuotot prosenttia toimintakuluista

= $100 \times \text{toimintatuotot} / (\text{toimintakulut} - \text{valmistus omaan käyttöön})$

Tunnusluku ilmoittaa paljonko toiminnan kuluista saadaan katetuksi palvelusuoritteiden myynti- ja maksutuotoilla sekä muilla varsinaisen toiminnan tuotoilla. Saatu prosenttiosuus vähennettynä sadasta osoittaa taas, paljonko toimintakuluista rahoitetaan verotuloina ja valtionosuuksina.

Vuosikate prosenttia poistoista

= $100 \times \text{vuosikate} / \text{poistot}$

Kun tunnusluvun arvo on 100 % oletetaan kunnan tulorahoituksen olevan riittävä. Oletusta voidaan pitää pätevänä vain, mikäli poistot vastaavat kunnan keskimääräistä vuotuista investointitasoa. Investoinneilla tarkoitetaan tällöin poistonalaisten investointien omahankintamenoa, joka saadaan vähentämällä hankintamenoa valtionosuudet, liittymismaksut ja muut rahoitusosuudet.

Tulorahoitus on ylijäämäinen, kun vuosikate ylittää poistot ja alijäämäinen kun vuosikate alittaa poistot.

Mikäli vuosikate on alijäämäinen on kunnan tulorahoitus heikko.

Vuosikate euroa / asukas

Asukasmääränä tunnusluvussa käytetään asukaslukua tilikauden lopussa.

25.2.2. Rahoituslaskelman tunnusluvut

Investoinnit

Investointien tulorahoitus, %

= $100 \times \text{vuosikate} / \text{investointien omahankintameno}$

Investointien tulorahoitus-tunnusluku kertoo kuinka paljon investointien omahankintamenoista on rahoitettu tulorahoituksella. Tunnusluku vähennettynä sadasta kertoo prosenttiosuuden, mikä on jäänyt rahoitettavaksi pääomarahoituksella eli käyttöömaisuuden myynnillä, lainalla tai kassavarojen määrää vähentämällä.

Investointien omahankintamenolla tarkoitetaan rahoituslaskelman käyttöömaisuusinvestointeja, joista on vähennetty rahoituslaskelmaan merkityt rahoitusosuudet.

Pääomamenojen tulorahoitus, %

= $100 \times \text{vuosikate} / (\text{investointien omahankintamenot} + \text{antolainojen nettolisäys} + \text{lainanlyhennykset})$

Pääomamenojen tulorahoitus on tunnusluku, joka osoittaa vuosikatteen prosenttiosuuden investointien omahankintamenojen, antolainojen lisäyksen ja lainanlyhennysten yhteismäärästä.

Lainanhoito

Lainanhoitokate

= (vuosikate + korkokulut) / (korkokulut + lainanlyhennykset)

Lainanhoitokate kertoo kunnan tulorahoituksen riittävyyden vieraan pääoman korkojen ja lyhennysten maksuun.

Tulorahoitus riittää lainojen hoitoon, jos tunnusluvun arvo on 1 tai suurempi. Kun tunnusluvun arvo jää alle yhden, joudutaan vieraan pääoman hoitoon ottamaan lisälainaa, realisoimaan kunnan omaisuutta tai vähentämään kassavaroja.

Luotettavan kuvan kunnan lainanhoitokyvystä saa tarkastelemalla tunnuslukua useamman vuoden jaksolla. Kunnan lainanhoitokyky on hyvä, kun tunnusluvun arvo on yli 2, tyydyttävä kun tunnusluku on 1 – 2 ja heikko kun tunnusluvun arvo jää alle yhden.

Maksuvalmius

Kassavarat 31.12., 1.000 euroa

= rahoitusarvopaperit sekä rahat ja pankkisaamiset

Kassasta maksut, milj. euroa

Kassasta maksut kootaan seuraavista tilikauden tuloslaskelman ja rahoituslaskelman eristä:

Tuloslaskelmasta

Toimintakulut – valmistus omaan käyttöön

Korkokulut

Muut rahoituskulut

Rahoituslaskelmasta

Käyttöomaisuusinvestoinnit

Antolainojen lisäys

Pitkäaikaisten lainojen lyhennykset

Kassan riittävyys pv

- 365 pv x kassavarat 31.12. / kassasta maksut tilikaudella

Tunnusluku ilmaisee monenko päivän kassastamaksut voidaan kattaa kunnan kassavaroilla.

25.2.3. Taseen tunnusluvut

Omavaraisuusaste, %:

= $100 \times (\text{oma pääoma} + \text{poistoero ja vapaaehtoiset varaukset}) / (\text{koko pääoma} - \text{saadut ennakot})$

Omavaraisuusaste mittaa kunnan vakavaraisuutta, alijäämän sietokykyä ja sen kykyä selviytyä sitoumuksista pitkällä tähtäyksellä. Omavaraisuuden hyvänä tavoitetasona voidaan pitää kuntatalouden keskimääristä

70 %:n omavaraisuutta. 50 %:n tai sitä alempi omavaraisuusaste merkitsee kuntataloudessa merkittävän suurta velkarasitetta.

Rahoitusvarallisuus € / asukas:

= $(\text{saamiset} + \text{rahoitusarvopaperit} + \text{rahat ja pankkisaamiset}) - (\text{vieras pääoma} - \text{saadut ennakot}) / \text{asukasmäärä}$

Tunnusluku osoittaa likvidien varojen riittävyyden vieraan pääoman takaisinmaksuun. Rahoitusomaisuuden ja vieraan pääoman positiivinen erotus osoittaa määrän, mikä rahoitusomaisuudesta jää jäljelle, kun vieras pääoma on maksettu. Negatiivinen erotus osoittaa määrän, joka vieraasta pääomasta jää rahoitus-omaisuudella kattamatta. Kuntatalouden rahoitusvarallisuus on ollut viime vuosina 420 euroa/asukas negatiivinen.

Suhteellinen velkaantuneisuus, %:

= $100 \times (\text{vieras pääoma} - \text{saadut ennakot}) / \text{käyttötulot}$

Suhteellinen velkaantuneisuus-% kertoo kuinka paljon kunnan käyttötuloista tarvittaisiin vieraan pääoman takaisinmaksuun. Mitä pienempi velkaantuneisuuden tunnusluvun arvo on, sitä paremmat mahdollisuudet kunnalla on selviytyä velan takaisinmaksusta tulorahoituksella. Suhteellinen velkaantuneisuus on koko kuntasektorilla keskimäärin 30 %.

Lainakanta 31.12.

= $\text{vieras pääoma} - (\text{saadut ennakot} + \text{ostovelat} + \text{siirtovelat} + \text{muut velat})$

Kunnan lainakannalla tarkoitetaan korollista vierasta pääomaa.

Lainat € / asukas

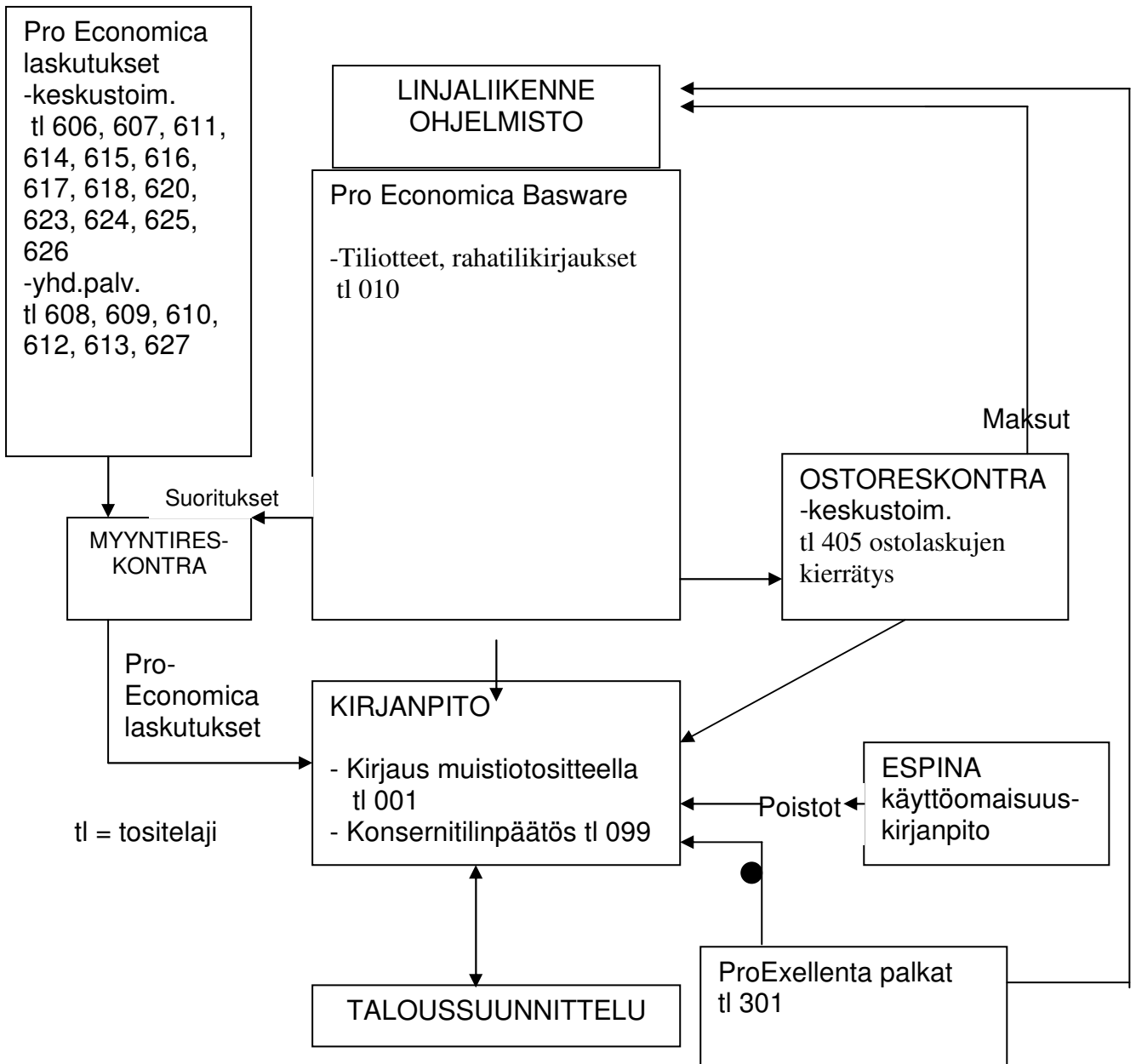
Lainasaamiset 31.12.

= sijoituksiin merkityt jvk-lainasaamiset ja muut lainasaamiset

25.3. Yhdistelmä konsernitilinpäätöksen yhteisöistä

	Yhdistelty (kpl)	Ei Yhdistelty (kpl)
Tytäryhteisöt		
Yhtiöt		
Kiinteistö- ja asuntoyhtiöt	4	-
Vuokra-asunnot Oy		
Kyyjärven Kehitys Oy		
Kyyjärven Paletti Oy		
Kiint. Oy Liikekeskus		
Kuntayhtymät	4	-
Keskussairaala		
Sa-Ka S ktt:n ky		
Äänekosken aol		
K-S Liitto		
Yhteensä	8	0

25.4. Taloushallinnon eri sovellusten yhteydet

26. Tilinpäätöksen allekirjoitus

Kyyjärvellä 7.4.2010

Jouko Huumarkangas

Jaana Honkanen

Johanna Humalajoki

Tuula Härkönen

Pirkko Kotanen

Lauri Lahtinen

Jari Lautanen

Jouni Saukko

Kauno Viiru

Matti Muukkonen

Tilintarkastajan lauseke

Tarkastuksesta on tänään annettu erillinen tilintarkastuskertomus.

Kyyjärvellä ____/____ 2010

KPMG Julkishallinnon Palvelut Oy

Aatos Mäkelä
JHTT